

1937 Bütçesi dün Suriye hey'eti Cenevrede Meclise verildi ne yapmak istiyor?

Hiçbir verginin tezyit veya yeniden ihdası mevzuubahis değil

Maliye Vekili "İktisadî inkişafın bu sene de varıdatın tezyitü imkânını vereceğini ümit ederim," diyor

Bütçedeki 17 milyon fazladan 8 milyon sanayileşme işlerine, iki küsur milyonu maarife ayrıldı

Ankara, 1 (A.A.) — Maliye Vekili Fuat Ağralı bugün Kamutaya tevdi edilmiş olan 937 Mali yılı bütçesi etrafında Anadolu ajansına aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

— 1937 yılına ait bütçe hükümetçe 229 milyon 676 bin lira olarak hazırlanmış ve bugün B. M. Meclisine takdim olunmuştur.

Bu bütçenin içinde bulunduğumuz 1936 yılı bütçesine nazaran 17 milyon lira kadar fazlalığı görülmektedir. Bu fazlanın 2,300,000 lirası Maarife, 1 milyon 500 bin lirası Sıhhiyeye, 900,000 lirası ormanların islah ve inkişafını temin edecek olan orman kanunu tatbikatına, 8 milyon lirası da memleketin sanayileşmesi, madenlerin işletilmesi, şimendifer inşası, deniz vasıtalarının yenileşmesi ve nihayet memleketin müdafaası için geçen sene fevkalâde varıdatla karşılanmış olan fevkalâde tahsisat ile önümüzdeki sene için gene bu işler için alınması mutasavver fevkalâ-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Maliye Vekili Fuat Ağralı

"Müstemleke istiyoruz, bundan vazgeçmiyeceğiz,"

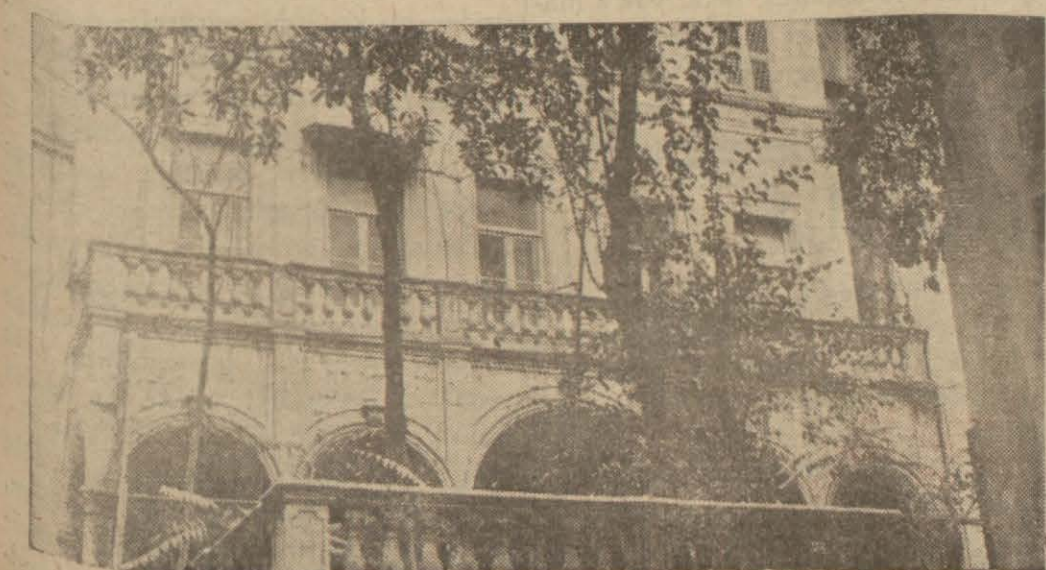
Almanyanın Londra büyük elçisi millî sosyalist partisi komisyonunda mühim bir nutuk söyledi

Leipzig, 1 — Almanyanın Londra büyük elçisi Fon Ribbentrop Millî Sosyalist partisinin ekonomik siyaset komisyonunda bir nutuk söyleyerek dört sene

lik plân ve müstemlekelerinden bahsetmiştir. (Devamı 12 inci sayfada)

Herkes İstanbullu vatandaşın yalnız Türkçe konuşmasını istiyor

Hahamhane de bu husustaki mesaisini tezyide karar verdi, Şehir Meclisi azaları "Türk vatandaşının başka dillerle konuşmasına artık tahammül edilmemeli," diyorlar

Hahamhane

[Yazısı 12 inci sayfamızda]

Mütekait, dul ve yetim maaşları

Bu maaşların vergilerin birinden istisnası düşünülüyor

Ankara, 1 (Hususî) — Millî Mücadeleye iştirak ederek orduda ve millî hizmetlerde bulunduktan sonra eski tekaüt kanunu hükümleri dairesinde tekaüt olmuş olanların tekaüt maaşlarını yeni tekaüt kanunu esasları dahilinde almaları için bir kanun teklifi hazırlanmaktadır. Büyük Millet Meclisinin Mart toplantısında Meclise tevdi edilecek olan bu teklifi mağduriyete duçar olan bu sınıf vatandaşları sevindirecek mahiyettedir. Diğer taraftan öğrendiğime göre eski mütekait, dul ve yetim maaşlarının vergilerden birinden istisnası da düşünülmemektedir.

Başvekilin Belgrad ve Londra seyahatleri

İsmet İnönü 18 Mayıs'ta Londrada bulunacak

Başvekilin Londra seyahatinde refakat etmeleri muhtemel olan General Kâzım Amiral Şükrü

Ankara, 1 (Hususî) — Başvekil İsmet İnönü yanında Dr. Tevfik Rüşdü Aras ve Hariciye Vekâleti yüksek memurlarından bazıları olduğu halde önümüzdeki günlerde Belgrada gidecektir. Bu seyahate hususî bir ehemmiyet atfedilmektedir.

Bundan başka Başvekilin Londra seyahati tarihi de tesbit olunmuştur. İsmet İnönü Mayısın 18 inde Londrada bulunacaktır. Kendisine ordudan ve bahriyeden yüksek rütbede iki zabıt refakat edecektir. Bunların ordu müfettişlerinden General Kâzım ve Amiral Şükrü olması muhtemeldir.

Ankara 1 (Hususî) — Başvekil İsmet İnönü önümüzdeki hafta içinde İstanbul'a gidecektir.

Hâlâ o garip ve gülünç terane!

Arabistanı ele geçirmek için Almanyanın müstemleke almasını bekliyormuşuz!

Fransızca Miroir du Monde mecmuasının evvelki gün gelen nüshasında Almanyanın müstemleke talepleri hakkında uzun bir yazı vardır. Pierre Fno Taine imzasını taşıyan makalenin (Devamı 11 inci sayfada)

Sancak anlaşmasını filem hükümsüz bırakma teşebbüsleri

Hey'et Sancak valisinin Şamdan tayinini, Sancaktan Suriye meclisine meb'us yollanmasını talep ediyor

Berut muhabirimizin tahminleri tahakkuk etti, Cenevredeki konuşmalar, Suriye hey'eti doğru yolu görmediği müddetçe çetin safhalar arzedecek

Suriye Hey'etinin İstanbuldan geçerken alınmış bir resmi

Suriye muhabirimiz Suriyeden anlaşmasını filem hükümsüz bırakma Fransaya ve İsviçreye yollanmış olan ya çalışmak) talimatını aldığı haber hey'etin giderken: «Türk-Fransız anlaşmasını vermişti. (Devamı 12 inci sayfada)

Siyasî Müsteşarların ilânı bekleniyor

Numan Menemencioglu'nun Hariciye siyasî Müsteşarı değil, Devlet Vekili olacağı söyleniyor, İktisat ve Maliye Vekâletlerine Siyasî Müsteşar tayin edilmeyecek

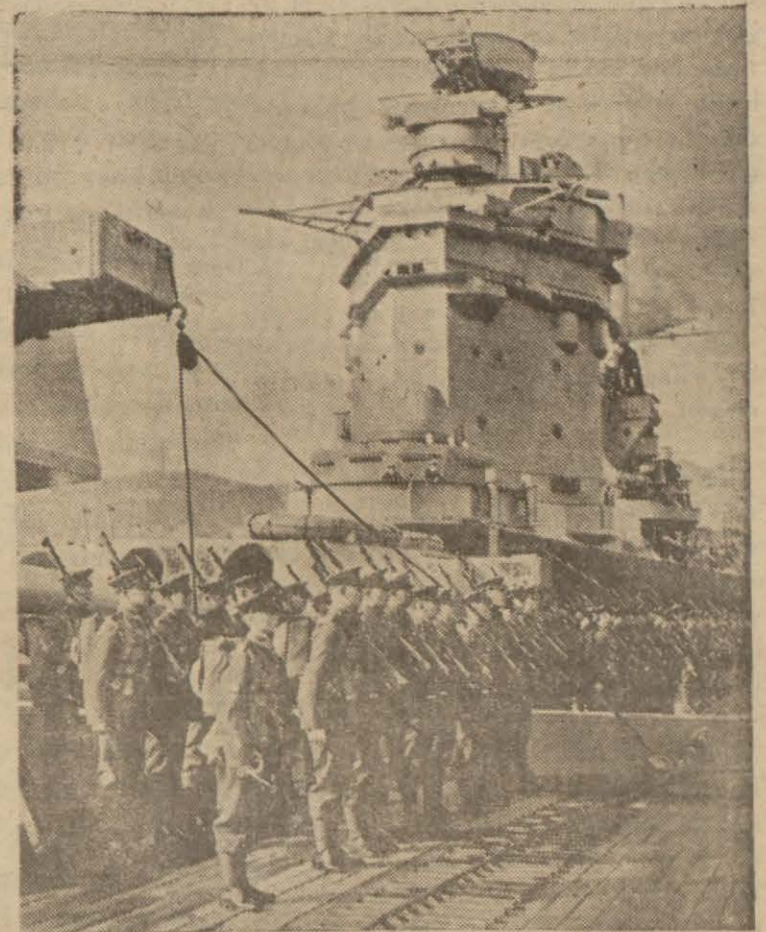
(Yazısı 3 üncü sayfada)

İngiliz filosu, manevra sahasını değiştirdi

İtalyan Propaganda Bakanlığının İngilizlerce hoş karşılanmayacak sözleri: "Habeşistanda 1400 Habeşli kurşuna dizilmiş, biz Hindistanda kaç köyün yakılıp yıkıldığıyla meşgul muyuz?"

İngilterenin muazam harp hazırlıklarına girişmesi İtalyada şüphe uyandırdı, bu arada İngilterenin taç şlyme merasimine sâkit Habeş imparatorunu da çağırması İngiliz - İtalya münasebetinde bir iğbirar havası yarattı. Bu aralık Akdenizde el'an mühimce İngiliz kuvvetlerinin bulunmasının İtalyada hoş görülmediği söylendi. Fakat alınan bir telgraftan anlıyoruz ki, başka sebepler altında olsa bile gene İngiltere bu kuvvetlerini çekmek kararını vermiştir. Bu karar gerginliği azaltacak mı? Belki, fakat diğer taraftan İtalyan propaganda bakanlığı tarafından söylenen bazı sözler vardır ki, asabiyetin devam ettiğini göstermektedir.

Londra, 1 (Subat) — Ana vatan Manevralara iştirak edecek İngiliz gemilerinden Rodney'in gövertesinde bir geçit resmi ve Akdeniz filolarının Akdenizde yaptıkları müşterek manevra, Amiralliğin bir kararı mucibince Okyanusta (Devamı 10 uncu sayfada)

Hergün

Istanbulda nakliye masrafları çok yüksektir.

Yazan: Muhittin Birgen

Memleketimizde nakliye masraflarının umumi surette yüksekliğinden bahsetmiştim. Mesele derinleştirmeğe değer mahiyettedir.

Mesela, İstanbulla ele alalım. Bu şehir, Türkiye'nin en büyük ithalat, ihracat ve transit merkezidir. Burada hâkim olan nakliye ücretleri, Türkiye'nin iktisadi hayatı üzerinde mühim bir tesir yapabilecek mahiyettedir. Rıhtımları vardır; limanı sakinidir. Her tarafta iskeleleri bulunur. Bütün ticaret ve sanayi hareketleri sahillerinde toplanmıştır. Aynı zamanda iş ücreti İstanbulda çok ucuzdur. İhtisasa taallük etmeyen ağır işler için İstanbulda en iyi yevmiye 60-70 kuruş arasındadır. Bu şartlara göre İstanbulda nakliyenin de ucuz olması lazımdır. Hiç değilse, insan düşündüğü zaman bunun böyle olması icap edeceğine hükmeder.

Halbuki iş böyle değildir ve bunun bir çok sebepleri vardır.

İstanbulda liman vardır, sakinidir, her tarafında rıhtım ve iskele vardır, amma, rıhtımda makinesi yoktur. Bütün tahmil ve tahliye işlerinde makinenin tesiri asgaridir. Eşya, doğrudan doğruya rıhtımdan vapura, vapurdan rıhtıma göre, araya mavnalar karışır. Zaten, memleketimizin bütün limanlarında iş bu suretle görülür.

İkinci derecede İstanbulda eşya, ya henüz insan sırtında, yahut ta, ekseriya, araba üstünde nakledilir. Bunlar da bizatihi bir pahalılık unsurudur. Araba yerine kamyon kullanılsa ve benzin de, vadedildiği gibi ucuzlatılsa, çok daha ehven neticeler elde edilir.

Üçüncü derecede araba ve hamal tarifeleri gelir, bilhassa hamal tarifeleri çok yüksektir. Mesela, İstanbulda bir deniz vasıtasından, karada en yakın bir yere, kırk metre mesafeye, bir ton kömür 43 kuruşa çıkar. Halbuki bu bir ton kömürü İstanbulun serbest iş ücretine göre bu mesafeye en çok on beş kuruşa nakletmek kabildir. Kömür en hakir, en ucuz bir maddedir. Eğer daha kıymetli mallara bakacak olursak, İstanbul belediyesinin tertip ettiği bir tarifeye göre muayyen bir mesafe dahilinde bir ton mal için yedi buçuk liraya kadar nakil ücreti vardır. Bir ton malda yedi buçuk lira nakliye ücreti! Bu inanılmaz bir şeydir, fakat, İstanbulda bu ücret vardır.

Ben dünyanın hiç bir tarafında bu kadar yüksek ücret görmemişim. Fakat, bu, İstanbulda görülür. Sebebini sorarsanız şudur:

İstanbulda Abdülhamit zamanında bütün bu nakliye işleri feodal bir teşkilât halinde idare edilirdi. Deniz vasıtaları ayrı, kara vasıtaları ayrı birer feodalite teşkilatlarıydı ve bunların başları olan kâhyalar da saray tarafından azal ve nasbedilirdi. Saray, bu sınıf işçi kuvvetinden korktuğu için onların bu tarzda bir teşkilât halinde çalışmalarını tercih ederdi. Meşrutiyet inkilâbı bu feodal şekli bozdu; fakat, bunun yerine memleketin ihtiyaçlarına uygun bir teşkilât şekli getiremedi. Cumhuriyet devri bu işi ıslah etmekte beraber, henüz ihtiyaçta en uygun şekil bulunmuş değildir. Limanların tanzimi işi ele alındığı gündenberi bu zamana kadar liman teşkilatları tamamen değişmiş ve iş devletin eline geçmiş olduğu halde dahi liman meselesi rasyonel şeklini henüz bulamamıştır. Limanın karışmadığı iskele nakliyelerinde ise hamalların ve arabacıların teşkilatları, işin makul şekilde halledilmesine mâni olmuştur.

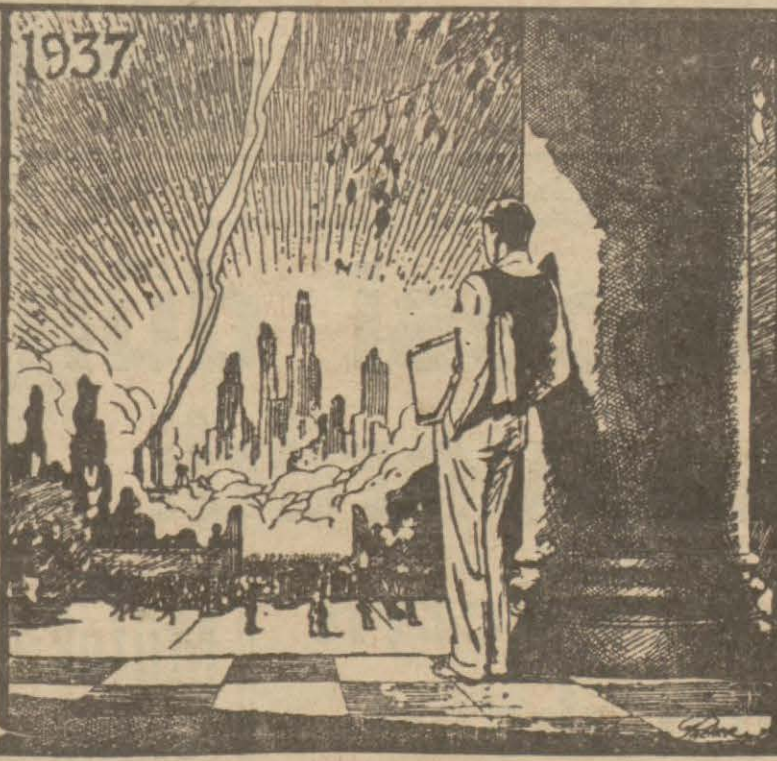
Eğer işi tanzim edenlere soracak olursanız iskelelerin ücretlerini pahalılığını size şu suretle izah ederler: Her iskelede nakliyenin arızasızca yapılabilmesi için muayyen bir iş kuvvetinin her dakika iş almaya hazır bulunması iktiza eder. Böyle bir iş kuvvetinin orada her dakika ihtiyaca cevap verebilecek bir vaziyette bulunması ise - belediye'nin fikrine göre - mutlaka o iskeledeki vasatî iş hacminden fazla bir teşkilât kuvveti bulundurulmasına bağlıdır. Bunun için vasatî iş hacmine göre yüz iş kuvveti ile defedilecek bir ihtiyaca muka bil 200 iş kuvveti bulundurmak lazımdır. Bu, demektir ki her hangi bir iş için verecek ücret, o iş için serbest yevmiyeye göre verilmesi iktiza eden ücretin hiç olmazsa

(Devamı 10 uncu sayfada)

Resimli Makale:

1837 yılında modern hayatın kurulmasına yeni başlanılmıştı, insan ilim, fen ve makine kuvvetinden mahrum, yalnız bileğinin kuvvetine güvenerek vahşi tabiatı kendisine esir yapmaya, yeni bir muhit hazırlamaya çalışıyordu.

1937 yılında muhit hazır, muvaffakiyet kapısı açıktır, her «istiyen» eşiği atlayabilir. Ey genç duma, durursan yalnız kalırsın, kalabalığın arasına karış. Hayata lâzım olan muvaffakiyeti edin, muvaffakiyet seni bekliyor.

SÖZ ARASINDA

Alplerin Zirvesine ilk Çıkan kadın

İlk defa Alp dağının zirvesine çıkan kadın bir Fransızdır. Madmazel Anjervil 1843 senesinde bu zaferi kazanmıştı. Zirveye çıktığı zaman klavuzuna:

— Bundan daha yükseğe çıkmak imkânı yok mudur?

Diye sormuştur.

Klavuz:

— Hayır matmazel!

Diye cevap verince, klavuzun omuzuna sıçramış ve:

— İşte, demiştir, daha yükseğe çıkmak imkânı da var.

Uyku hastalığında bir kadın çocuk doğurdu

Bundan bir müddet evvel İngilterede üç sene uyuduktan sonra uyanan genç bir kızdan bahsetmiştik. Amerikalılar hastalık rekorunda bile geri kalmak istemedikleri için, bu hastalığa tutulmuş olan ve beş senedenberi uyuyan Şikagolu 30 yaşında bir kadından bahsetmektedirler. Bundan beş sene evvel bir yazıhanede daktoluluk eden bu kadın evlendiğinin gecesi derin bir uykuya dalmış ve o tarihtenberi bir de çocuk doğurduğu halde beş senedenberi hâlâ uyanmamıştır.

Uyku arasında kendisine mükemmel gıda verilmektedir. Doktorlar kendisinin bir gün uyanacağından ve bu buhranlı zamanları uyku halinde geçirdiği için sinirlerinin de bozulmamış olduğundan fevkalâde uzun bir ömre malik olacağını söylemektedir.

HERGÜN BİR FIKRA

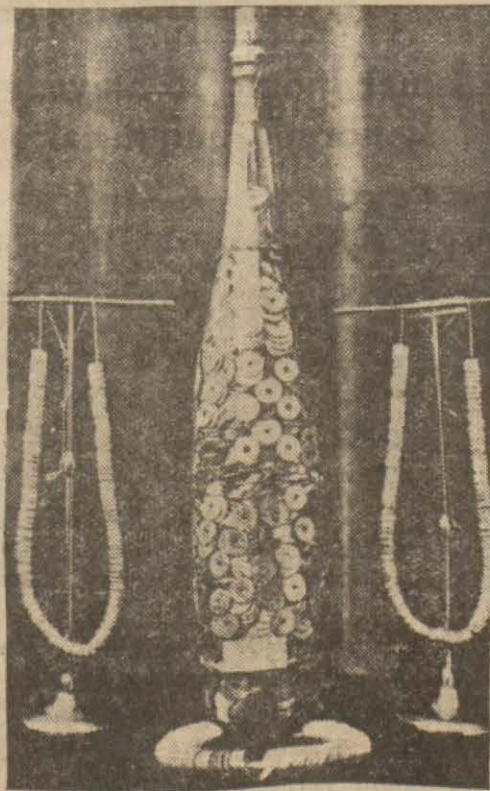
Karadaki, denizdeki

Hava rüzgârlı idi. Kayık ikide biz sallanıyordu. Kayıkçı, bir sallanan kayığa; bir de müşterisine baktı:

— Bilir misiniz? dedi. Bizim hayatımız işte böyledir. Şu sandalın altındaki bir parmak kalıncığımda tahtayı görüyorsunuz ya! Ölümlü aramızda yalnız o vardır.

Müşteri kayıkçıya cevap verdi: — Biz karada yaşayanlarda o da yok ya!

Bunlar nedir?

Fransızlar vergilerini muntazam verirler. Mükelleflerin içinde, devlet devairi ile ara sıra lâtife edenler, ve kapılarına gelip sık sık vergi isteyerek kendilerini rahatsız eden memurlardan intikam alanlar da vardır. Bunlardan biri olan Mösyo Limozen bütün borcunu beş ve on santimlik küçük paralarla ödemiştir. Paralarını resimde gördüğünüz gibi evvelâ bir şişeye doldurmuş, bu miktar borcunu örtmeyince, iki tane de halka yapmıştır.

Bütün paralar geçtiği için maliye tahsil memurları bu paraları almağa mecbur olmuşlar fakat pösteki sayar gibi bunları tâtad ederken M. Limozene hayli sövüp saymışlardır.

100 bin senelik Taş kesilmiş Bir insan beyni

Çekoslovakya'da tarihten evvel yaşayan insanlar hakkında tetkikler ve araştırmalar yapılmaktadır. Bu arada hafriyat esnasında kireç içinde resmini gördüğümüz şekilde tahaccür etmiş bir insan beyni bulunmuştur.

Profesör Petrbağ beyni yüz bin sene evvel irca etmektedir. Bu beyin Prag müzesinde muhafaza edilecektir.

Biyoloji âlimleri bu beynin bulunmasından fevkalâde memnun olmuşlardır. Darwin nazariyesi bu beyin üzerinde yapılan tetkiklerden sonra tamamen vüruh kesbedecektir.

Fil ile trenin çarpışması

Trenler yeni işledikleri ve kazaları odunla kızdığı tarihte bazan demiryollarına inek ve öküzler çıkar, tıngır tıngır yürüyen acâib mahrûka hayretle bakar ve treni de durdururlar. Bu gibi hâdiseler aradan bir çok seneler geçtiği halde Hindistanda hâlâ vuku bulmaktadır.

Fakat bu sefer muhteşem şimendiferleri öküzler değil, filler durdurmakta ve hattâ devirmektedir.

Paris Suar gazetesi bu münasebetle şu haberi vermektedir:

«Bir fil bundan takriben bir hafta evvel lokomotif çarpmış, lokomotif, bir kaç vagon sürükliyerek devrilmiş ve bu kazada beş kişi yaralanmıştır. Fil hafifce yaralanmış, fakat vak'a mahallinde bir kabahat işlediğini anladığı için kesif ormanların içine dalıp gitmiştir.»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İngilterede oturan Bayan Tayler isminde bir kadın Londra gazetelerini okurken Amerikanın Sanfransisko şehrinde bir köprü kazası olduğunu ve 9 amelinin öldüğünü öğrenmiş, kadının kardeşi de o şehrin köprüsünde çalışıyormuş. Kadın endişe ile hemen Londranın bir gazetesine telefon ederek:

— Acaba kardeşim öldü mü? diye sormuş. Londra gazetesi derhal Nevyork muhaborine telefon etmiş, muhabir gene telefonla Sanfransiskoda tahkikata girişmiş, üç saat sonra neticeyi öğrenmiş, gazetesine söylemiş, gazetesi de kadını bulurak:

— Hayır bayan, kardeşiniz kaza olduğu sırada çalışmıyormuş sağdır, cevabını vermiş.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kıtası

İlkbahar

İsmet Hulusi

Tatlı bir ses işitildi:

— Çık dışarı.

Nezeli bir ses cevap verdi:

— Çıkam.

— Çık! sira benim gireceğim.

— Çıkam.

— Niye çıkmazsın?

— Daha görülecek işlerim var. Sen

gök tadını henüz adamakıllı tattırmağı değilim. Birkaç kişiyi dondurup zevk almam. Benim için hazırladıkları donduranlar henüz bitirmiş değillerdir. Vanihayet hastalık mikroplarını tasta mam sağlamadım. Onun için çıkmam.

— Çık ben gireceğim.

— Neye gireceksin.

— Ben epey yüklü geldim.

Arkamda büyük bir kervan, kervanındaki develer yüklü, onları boşaltacağım.

— Sanki yüklerin ne?

— Birinci devemde güneş var, ikinci devemin yükü sade çiçeklerdir. Üçüncü kelebeklerle dolu. Dördüncüde meyvaların enavnı bulmak mümkün. Beşincide neş'e, altıncıda kahkaha, yedincide sağlık var. Sen çık ben gireceğim.

Nezeli ses sordu:

— Adın ne senin?

— Benim adım bahar

Tatlı ses sordu:

— Ya benim adım?

— Benim adım da kış!

— Kış; sen çık, ben gireceğim.

— Nasıl girersin buna hakkın var mı?

— Var ya; bugün martın biri.

— Bu bir şey ifade etmez.

— Peki öyleyse, insanlara, hayvanlara, nebatlara soralım.. hangimizi işliyorlar.

— Kabul;

Nezeli sesle; tatlı ses birden bağırıyor:

— İnsanlar, hayvanlar, nebatlar.. bizim adımız Bahar, ötekimizin adı kış! hangimizi istersiniz?

Verilen cevap malûm değil... Fakat bu kış'ın pek fazla kızdırmış olmaları ki ortalığı kasıp kavurdu.

«Mart kapından baktırır, kazma kırık yaktırır» sözü o zamandan kalmadır. Bu hâdisenin tekrerrüne gene şahit olacak mıyız? Bu kömür ve odunu bitenlerin dualarının kuvvetine bakalım.

İsmet Hulusi

Biliyor musunuz?

1 — Zug gölü nerededir?

2 — Türkmenler Asyanın hangi muntakalarında yaşayan Türklerdir? Ve hangi muntakalara dağılmış bulunmaktadır?

3 — Agnès Sorel kimdir, nesile mes'urdur? (Cevapları Yarım)

★ **Dünkü Suallerin Cevapları:**

1 — Süveyş kanalı üzerindeki Port Said şehrinin nüfusu 91 bindir.

2 — Sargon veya Sarrukin eski devreletlerden Asurilerin hükümdarıdır. Bu hükümdarın Sargonidler olarak tesisti ettiği saltanat uzun müddet Mısırda da hâkim olmuş, Geldanilere karşı zaferler temin etmiştir. Sargon milattan evvel 705 den 722 ye kadar hükümdarlık yapmıştır.

3 — Eski Almanların harp ilâhı Thordur. İlahlardan Odinin oğlu te'läkki edilmektedir.

Amerikada işaret memurlarının sandalyeleri

İstanbul şehrinin kalabalık sokaklarından bir kaçında süryüser memurların, tıpkı bütün dünya merkezlerinde olduğu gibi caddenin ortasında, zeminden on on beş santim yüksek bir beton kidedemin üzerinde saatlerce nöbet bekleyip gelip geçmek idare ederler. Yorulup yorulmadıkları his düşündünüz mü? Amerikalılar düşünmüşler ki nöbet bekliyen polise bir tane portatif sandalye dağıtmışlardır. Bu sandalye kapandığı zaman bir kadın şemsiyesi kadar küçülür, hafiftir de, bele takılır, açıldığı zaman arzuya tâbi olarak üzerine oturulacak bir sandalye, yahut da kenarına dayanılacak bir sürtün-haline gelir. Alominyomdan yapılmıştır.

TELGRAF HABERLERİ

Nazillide örnek Bir ceza evi Yapıtılıyor

Nazilli (Hususi) — Nazillide asrı bir ceza evi yapılmaktadır. 44 bin liraya yaptırılacak olan bu ceza evinin 25 şubatta temlatma töreni yapılmıştır. Bu ceza evi yeni tip ceza evleri örneğidir. Ceza yurttaşlar burada birer işle meşgul edilecek, ahlâki bakımdan ıslâh edilerek cemiyete faydalı bir unsur haline getirileceklerdir.

Ceza evi beş ay zarfında ikmal edilmiş olacaktır. İleride ceza evinin yanında ayrıca bir de adliye binası yapılmaktadır.

Nazillide kırk odalı büyük tipte bir hükümet konağı yaptırılmasına hükümetçe karar verilmiş ve bu sene için bütçeye 30 bin liralık tahsisat konmuştur. Ceza evi, adliye binası, hükümet konağı Nazilli kasabasının Bozdoğan caddesi kenarındaki geniş ve boş arsada kurulmaktadır.

Tayyare ve Tayyarecilerimiz

Lehistan'dan en son sistem tayyareler aldığımız haber veriliyor

Ankara 1 — Harbiye mektebinde havacılığa ayrılmış olan gençler uçuş derslerine başlamışlardır. Cumartesi günü Ankara sahasında plânörler uçacak ve paraşütle atlama tecrübeleri yapılacaktır. Memlekette havacılığa karşı büyük bir alâka ve heves vardır. Yakında memleket 1000 tayyare ve 15 bin tayyareci kazanacaktır.

Belgratta çıkan Verme gazetesi şu haberi vermektedir.

«Lehistanın P. Z. L. tayyare fabrikası Türkiye hesabına son sistem avcı tayyareleri yapmaktadır. Bu tayyareler «24. A-Motör Gnom K, 14» modelindedir.

Bu tayyareler iki hafif top, iki ağır makineli tüfek ve yüz tane küçük bomba taşımaktadırlar. Ayrıca gece uçuşları ve muhabere için son sistem telsiz tertibatları vardır.

Tayyarelerin süratleri 4250 metro yükseklikte, saatte 417 kilometredir. Ayrıca beş dakika, 40 saniye de 5000 metre irtifaa yükseklikte uçarlar. Türkiyeye şimdiye kadar bu tip tayyarelerden beş tane gönderilmiştir.

Türk kuşu filosu İzmirde

Filo şerefine İzmirde büyük hava şenlikleri yapılacaktır

İzmir 1 (Hususi) — Bu sabah saat dokuz sularında Bursadan hareket eden Türk kuşu filosu saat on bir buçukta şehrimize gelmiştir. Şehir üzerinde bir tur yapan filo tayyare meydanında İzmirli tarafından sevgi ile karşılanmıştır.

Türk kuşu filosu rahat bir seyahat yapmıştır. Yalnız, filo bir aralık Akhisar istikametinde rüzgâr ve fırtınaya tutulmuştur.

Bununla beraber program aksamamış filo zevkli bir mücadelede sonra, gene tam zamanında Gazi Emir meydanına inmiştir.

Filo on bir parçadan mürekkeptir. Bunlardan ikisi motörlüdür. Pazar günü şehrimizde büyük hava şenlikleri yapılacaktır. Bu şenliklerde, filo ile gelen paraşütçü bayanlar, atılış tecrübeleri yapacaklardır. Filo İzmirden sonra İstanbul, Edirne ve Adanaya da gidecektir.

Seyahatte 2000 kilometre katedilmiş olacaktır.

Faşist Meclisi dün akşam Romada toplandı

Kont Ciano Milânda Tevfik Rüştü Arasla yaptığı mülâkat hakkında uzun boylu izahat verdi Meclis, İtalyanın askerî kuvvetleri ile silâhlarının tezyidi meselesini de ehemmiyetle görüştü

Paris 1 (Hususi) — İtalyan Faşist yüksek meclisi bu akşam Musolininin riyaseti altında toplanmıştır.

Hariciye Nazırı Kont Ciano, beynelmilel siyasi vaziyet hakkında muvassal bir rapor okumuş ve bu meyanda Balkan Antantı mümessili sıfatıyla hareket eden Türkiye Hariciye Vekili Rüştü Arasla yaptığı mülâkat hakkında izahat vermiştir.

Yüksek Askerî Şura

Ankara 1 (Hususi) — Yüksek Askerî Şura toplantılarına başlamıştır. Bu toplantıda orduyu alâkadar eden bazı kanun projeleri de görüşülecektir.

Güreşçilerimiz galip

42 maçtan 27 sini kazandı

Boreden bildirildiğine göre Türk güreşçileri Finlandiya turnesini muvaffakiyetle bitirmişlerdir. Yapılan 42 maçtan 27 sini kazanmışlardır. Çoban Mehmet ile Büyük Mustafa hiç mağlûp olmamışlardır. Güreşçilerimiz İsveç hareket etmişlerdir.

Amasyada tarım ve üretim kooperatifi

Amasya (Hususi) — İki yıldanberi şehrimiz hudutları içinde Ziraat Vekâletinin yaptırdığı pamuk ekimi denemeleri ümidin fevkinde iyi neticeler vermiştir. Memlekette şimdiye kadar ihmal edilmiş olan pamuk, kendir, ay çiçeği ve saire gibi sınıf nebatatın ekimini yapmak ve aynı zamanda bunları iç ve dış piyasalarda haddilâyikini bulan fiyatlarla satarak mutavassıtların temin edeceği kâr müstahsilere kazandırmak gibi bir takım teşebbüsler yapılmıştır. Şehrimizde bir «Tarım, üretim ve satış kooperatifi» namile elli dört reğberden müteşekkil bir kooperatif kurulmuş ve ana mukavelelerle diğer evrak hazırlandıktan sonra İktisat Vekâletinin tasdikine arz edilmiştir. Bu kooperatif teşekkülüne yegâne ön ayak olan, şehrimiz ticaret ve sanayi odası başkâtibi Nuri Arkanlıdır.

Denizyolları tekaüt kanunu

Ankara 1 (Hususi) — Denizyolları, Akay, Havuzlar ve fabrikalar idareleri memurlarının tekaüt ve terfileri hakkındaki kanun resmî gazetede bugün çıkmıştır.

Meteoroloji umum müdürlüğü

Ankara 1 (Hususi) — Yeni ihdas edilen Meteoroloji umum müdürlüğü Yenişehirde yeni kiraladığı bir binada faaliyete başlamıştır.

Ankarada modern bir doğum evi

Ankara 1 (Hususi) — Şehrimizde yüz yataklı, her türlü tesisatı muhtevi modern bir doğum evi inşası kararlaştırılmıştır. Doğum evi için belediyenin Sıh hat Vekâletine Cebecide hamam önünde bir arsa tahsis etmesi kararlaştırılmıştır. Yeni doğum evinde ücretli hastalar için hususi daireler bulunacaktır.

Edirne iş dairelerinde tetrakat

Edirne 1 (Hususi) — İktisat Vekâleti İş dairesi reisi Enis Behiç şehrimize gelmiştir. Enis Behiç bu sabah umumî müfettişlik başmüşaviri Sabriyi ziyaret etmiş ve şehirdeki fabrika ve müessesatı gezmiştir.

Yüksek meclis, içtimâi ve iktisadî bazı meselelerin tetkikinden sonra, İtalyanın askerî teşkilâtının genişletilmesi hakkında çok mühim müzakeratta bulunmuştur.

Bazı haberlere göre, yakında, İtalyan kabinesinde mühim değişiklikler yapılması muhtemeldir.

Matbuat, müstemlekât ve korporasyon nazırlarının değişeceği söylenmektedir.

İspanyada Son vaziyet

Madrid 1 (A.A.) — Asiler dün, Jarama muntakasında Maranosa'ya bir kaç kere taarruz etmişlerse de hükümetçileri mevzilerinden taretmeğe muvafak olamamışlardır.

Asiler, kasabayı ihata eden hükümet hattını yarmağa muvaffak olamayan bir kaç saat süren bir muharebeden sonra ric'at etmeğe mecbur olmuşlardır.

Madrid 1 — Hariciye Nazırı Delvayo, dün öğleden sonra general Miaja'yı ziyaret etmiştir. Nazır salı günü Valensiya hareket edecektir. Delvayo, dün büyük bir halk kitlesinin önünde söylediği nutukta, Faşist devletlerin Avrupaya tahakküm etmek için baş vurdukları manevralardan bahsetmiştir.

Pariste sağ ve sollar arasında kavga

Paris 1 (A.A.) — Albay La Rocque'un Fransız sosyal partisi azamî dün Vrgne'de bir miting yaparken komünist ve Sol cenaha mensup yüz kişilik bir grupun taarruzuna uğramışlardır. Bir äza ölmüş ve 11 äza yaralanmıştır. Yaralananlar arasında üç idareci vardır.

Altıncı Corc'un Taç giyme merasim Ve Habeşistan

Londra 1 (Hususi) — Habeş sefaretî tarafından neşredilen bir tebliğ göre Habeş veliahtı Prens Makonen, Kral altıncı Corc'un taç giyme merasiminde babasını temsil edecektir.

Avam Kamarasının bugünkü celse-sinde Habeşistana yapılan bu davet hakkında sorulan bir suale cevap veren Eden demiştir ki:

«Habeşistana yapılan bu davet emsale ve hukukan mevcut bir vaziyete uygundur.

Tamamen normal bir usul meselesi olarak, bundan siyasi bir mâna çıkarılmak kat'iyen doğru değildir.»

Hariciyede tayinler

Ankara 1 (Hususi) — Halep konsolosluğuna merkezden Faik, Milâno Kaçkarlılığına merkezden Ali Rıza, Odesa konsolosluğuna Berlin konsolosu Ali Rıza, Berlin konsolosluğuna Odesa konsolosu Selim tayin edilmişlerdir.

Halep muavin konsolosu Hikmet merkeze nakledilmiş ve Suudi Arap hükümeti nezdinde maslahatgüzar Muhtîtin Raşit Yemen hükümeti nezdinde hükümetimizi temsile memur edilmiştir.

İstanbul sıhhiye müdürü

Ankara 1 (Hususi) — İstanbul Sıhhiye Müdürü Ali Rıza birinci sınıf sıhhiye müdürlüğüne terfi etmiştir.

Siyasî Müşarhların İlanı bekleniyor

Ankara 1 (Hususi) — Siyasî müşarhlar önümüzdeki günlerde ilan edilmiş olacaktır. Nafi Atufun Maarif Vekâleti müşarahlığı ile Sırrı Dayın Nafia Vekâleti müşarahlığı muhakkak addolunmaktadır.

Bazı vekâletlere ve bu arada İktisat ve Maliye vekâletlerine siyasî müşarh tayin edilmemesi ihtimali mevcuttur. Hariciye Vekâletine tayin edilecek siyasî müşarh etrafındaki tahminler hakikatten uzaktır. Bu vekâlet umumî kâtibi Numan Rifat Menemencioğlunun mebus seçilerek kabineye devlet vekili olarak gireceği söylenmektedir. Propaganda ve Hava vekâletleri haberleri bugün için mevsimsizdir.

Küçük Antant

İtalyanlar Çekoslovakya'yı ihtilâf sebebi addediyorlar

Prag 1 (Mart) — Alman fırkası reisi bir nutuk söyleyerek Çekoslovakya'da yaşanan üç milyon Alman için muhtariyet talep etmiştir.

Roma 1 (A.A.) — Popola di Roma gazetesi Küçük Antant devletleri arasındaki buhranın müşterek menfaatlerin azalmasından ve görüş ihtilâflarının artmasından ileri geldiğini yazmakta ve buna da başlıca sebebin sulh muahedelerinin bu en büyük mantıksızlıklarından olan Çekoslovakya bünyesindeki hatâ olduğunu ilâve etmektedirler.

İngilterede görülmemiş kar fırtınaları

Londra 1 — Son günlerde İngiltere adalarında pek şiddetli kar fırtınaları hüküm sürmektedir. Avrupa kat'a-sile olan münakalât kısmen durmuştur.

Elli senedenberi İskoçyada bu seneki kadar çok kar yağdığı görülmemiştir. Douvres'de bir toprak kayması olmuş ve bir fabrika çökmüştür.

Kars pamuk satış teşkilâtı

Ankara 1 (Hususi) — Kars vilayeti dahilinde İğdir muntakası pamuk mahsulü için yapılacak satış teşkilâtı içinde çalışmak üzere İktisat Vekâletince Trakya umumî müfettişliği İktisat müşaviri Şükrü Kasapoğlu memur edilmiştir. Şükrü Kasapoğlu bu sabah şehrimize gelmiştir. Birkaç güne kadar Karsa hareket edecektir.

Eti Bankta bir tayin

Ankara 1 (Hususi) — Ziraat Bankası umum müdür muavini Suphinin Eti Bank İştirakler müdürlüğüne tayini mevzuu bahistir.

Sabahtan Sabaha

Dahiliye Vekâleti İstanbulda türkçeden başka dil konuşanlara karşı alınacak ciddi tedbir hakkında vilâyetin mütalesasını sormuştur. Öyle görünüyor ki gazete neşriyatının, konferansların, umumî yerlere asılan levhaların pek dostane kalan telkin ve tavsiyelerine kulak asmayanlar resmî makamların tayin edeceği zecri tedbirle doğup büyüdükleri memleketin diline avdet ettirileceklerdir. Karar yerindedir.

Adları ne olursa olsun Türkiye hudutları içinde Türk vatandaşı olarak yaşayanların türkçe konuşmaları her şeyden evvel tuz, ekmeğin hakkı gibi bir nimet borcudur. Ana dilleri ve yahut yabancı dillerden birile konuşmaya alışmış vatandaşlar pek iyi bilirler ki Avrupada ve Amerikada memleket dilinden başka dilin yeri ve kıymeti yoktur. İngilizce bilmiyen Newyorka ayak basan bir adam dilsizdir. Almanyada derdini fransızca ifade etmeye çalışan dünyanın en gülünç adamı olur.

Hiç bir millî teşekkül hudutları içinde lisanına hürmetsizlik gösterilmesine müsaade edemez. Yillardanberi vatandaşlarımızın türkçe konuşmaya alıştırmak için yaptığımız samimi neşriyatın neticesiz kalmış olmasına müteessifiz. Biz bunu her şeyden evvel bir nezaket kaidesi telâki etmiş, vatandaşlarımızın şereflerini koruyarak âdeti edebiyat san'atının nükte, kinaye, telmih gibi millî davalarda yeri olmayan okşayıcı imalâlarla anlatmağa çalışmıştık. Çaldığımız sazın tatlı musikisine kulaklarını tıkıyanlar için otoritelerin sert ve müsbet hareketlerine boyun eğmek zarureti vardır. Ne yapalım ki sadece Karakulak suyu içip pathican olması yiyen vatandaşlar değil, bizim gibi konuşan ve bizim gibi düşünen vatandaşlara ihtiyacımız var.

Bürhan Cahit

Siyaset ALEMİNDE

• Kudüs müftüsü, Avrupa matbuatı ve Filistin hâdiseleri

Yazan: Selim Ragıp

Bir kısım Avrupa matbuatına bakarsanız Filistin hâdiseleri, muhteris bir adamın tertip ettiği tahrikâtın bir neticesinden başka birşey değildir. Bu adam da, bugünkü Filistin müftüsü Hacı Eminülhüseynidir. Umumi harpte, Osmanlı ordusunda topçu sınıfında hizmet gören Hacı Emin Efendi, harpten sonra memuriyete intisap etmiş, Filistin hâdiselerinde çok faal bir rol almış, bu yüzden müebbet hapis cezasına çarptırılmıştır. Yedi ay kadar hapiste kalan Hacı Hüseyin Efendi, Araplarla Musevilerin arasını bulmak hayali kâmine kapılan o zamanki yüksek komiser Sir Herbert Samuel'in bir kararile hapisten çıkmış, cezasının bakiyesi de affedilmiştir. Yıl 1922 dir. O sırada Kudüs müftülüğü için seçim yapılmak lâzım geliyordu. Muhtelif namzetler arasında bu işe talip çıkanlardan biri de Hacı Emin Efendi olmuş ve rey tasnifinde ancak beşinci gelebilmiştir. Yüksek komiserin hakkı, rey itibarile en fazla alan ilk dört kişiden birini intihap etmekte. Vaziyet o şekilde idare edildi ki, Kudüs müftülüğüne Hacı Emin Efendi seçildi. Ve böylece Filistin istiklâl partisine müvazi olarak Kudüs müftülüğü de, Kudüs istiklâli uğruna teşkilât yapılan bir kaynak haline geldi. Birçok Avrupalıların Filistin hâdiselerinden şahsen mes'ul addettiği müftü Hacı Emin Efendi, işte böyle bir adamdır. Ona, bu iyilikleri yapanlar sandılar ki, Kudüs müftüsü kendisine bu şekilde muamele yaparlara mutlak olarak bağlı kalacaktır. Fakat bunlar, hâdisatın seyrini takip etmeyenler ve millî menfaatlerin şahısla kaim olabileceğini sanacak kadar safliktan ayrılmayan kısa görüşlülerdir. Hacı Emin ve onun gibiler bir dayanım neferleridirler. Adsız kalmağarı lâzım gelirken arasına isimleri anılıyorsa, bunun sebebi, bazı hâdiseleri, bazı insanlara mal etmek istemelerin biz insanlarda kökleşmiş bir itiyat halinde mevcut bulunmasındandır. O kadar.

Selim Ragıp

Bir Fransız vapuru torpille çarpıldı

Londra 1 (Hususi) — Fasa gitmek üzere Şarkî İspanya sularından geçmekte olan bir Fransız gemisi, bugün, bir mayna çarpmıştır.

Gemi hasara uğramışsa da insan zayıyatı yoktur. Geçen hafta, aynı şekilde bir İngiliz gemisi de «mayna» çarpmış ve büyük hasara uğramıştı.

İspanyol âsileri tarafından kara sularında yerleştirilmiş olan bu maynalar hakkında, Avam Kamarasında bir süale cevap veren Eden, bu sulara seyahat eden İngiliz gemilerinin vaziyetten haberdar edildiğini bildirmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Şehir Meclisinin müddeti 15 gün uzatıldı

Hastanelerde ayakta tedavi edilenlerden 20 kuruş ücret alınacak, permanent makineleri damgalanacak

Istanbul umumî meclisi dünkü toplantısında vefat eden İsmail Hakkı (Sarıyer) yerine yedek azadan asliye alınan Ali meclise takdim edilmiştir.

Cankurtaran otomobillerinin mübayaası faslına 2000 liranın alınması hakkında hesap işleri müdürlüğü kâğıdı Bütçe Encümenine gönderilmiştir.

Saç kıvırmaya mahsus elektrikli permanent makineleri hakkında yapılan talimatnamenin üçüncü maddesini tesbit eden mülkiye ve sıhhiye encümenlerinin müşterek mazbatası okunarak kabul edilmiştir.

Buna göre: Talimatnamenin tatbikinde berberlerin kullanmakta oldukları bütün aletler belediye fen hey'etince muayene edilecek ve muayenede muvafık görülürler bu hey'et tarafından damgalanacaktır.

937 senesi haziranından itibaren berber dükkânlarında ve güzellik müesseselerine buna mümasil yerlerde saç kıvırmaya mahsus damgasız alet bulundurulması ve bunların kullanılması yasaktır.

937 / 1 / haziranından sonra berber dükkânları, güzellik müesseseleri ve buna mümasil yerlerde saç kıvırmaya mahsus damgasız alet bulundurulduğu ve kullanıldığı takdirde bunlar belediyece menedilecek ve bir daha kullanılmıyacaktır.

Fasillar arasında münakaleler

Cerrahpaşa hastanesi memurun ve müstahdimin ücretleri maddesinden 1980 liranın tekaüt ikramiyesi maddesine münakalesinin muvafık görüldüğü hakkında bütçe encümeni mazbatası kabul edilmiştir.

Şilede köylü tarafından tamir edilecek mekteplerle tamiri lâzımgelen şehir mektepleri için bütçenin taallük ettiği fasillarında mevcut tahsisat kâfi gelmediğinden diğer fasillardan münakale icrası muvafık görülmüştür.

Poliste :

Bir kumarhane kapatıldı

Tepebaşında bir pastanenin üst katında kumar oynatıldığı haber alınmış, burası arandığı zaman iki Alman kumar oynarken cürmü meşhud halinde yakalanmıştır. Pastane kapatılmış, sahibi ve kumar oynayanlar mahkemeye verilmiştir.

İstanbulda 15 gündür yankesicilik olmuyor

İstanbul zabıtası şimdiye kadar İstanbulda görülmemiş bir muvaffakiyet kaydetmiştir. İstanbulda 15 gündür hiç bir yankesicilik vak'ası kaydedilmemiştir.

Bunda cürmü meşhud mahkemelerin verdikleri seri kararların ve polis memurlarının yankesicilik vak'aları yapılabilecek yerleri daimî kontrol altında bulundurulmuş olmalarının tesiri vardır.

Polis nezaretinden kaçıp bir müezzinin 50 lirasını dolandıran sabıkalı Seyfi de yakalanmış, müddeiummiliğe verilmiştir.

İki kaza

Şoför Suphinin idaresindeki 1530 numaralı otomobil Ayazpaşadan geçerken Hayrullah isminde bir adama çarparak başından ağır surette yaralanmış, yaralı ifade veremeyecek bir halde Beyoğlu Zükür hastanesine kaldırılmıştır.

★ Cibalıde oturan 17 yaşında Hüseyin Yeşiltulumba idman yurdunda

Hastanelerde polikliniklerde yapılan tedavilere, yatırılan hastalar kadar masraf gitmekte olduğundan bu şekilde tedavi gören ve vaziyetleri müsait olanlardan da 20 kuruş ücret alınması, fakirlerin istisnası ve bir tarife tanzimi hakkında makamdan gelen kâğıt sıhhiye ve bütçe encümenlerine gönderilmiştir.

Sürp Agop mezarlığı

Belediye lehine neticelenen Sürp Agop mezarlığı davalarının sulh yoluyla halledilmesi hakkında evvelce verilen kararın tatbiki için Ermeni patrikanesi tarafından Dahiliye Vekâletine verilen istida üzerine mesele Belediye Meclisine intikal etmişti. Kavanin encümeni bu hususu tetkik etmiş ve tanzim eylediği mazbata meclis tarafından kabul edilmiştir.

Buna göre: 56,603 metre murabbaından ibaret olan Sürp Agop mezarlığının üzerinde bulunan binalarla nâtamam bina arasından müteşekkil 5990 metre murabbalık yer Patrikaneye bırakılacak ve 50,990 metre murabbalık saha tamamen belediyeye kalacaktır.

Azadan Avni, mukavelenin tanzimi sırasında belediye haklarının daha fazlasile temin edilmesini temenni etmiştir.

Yeniden iki bin lâmba

Şehrin muhtelif yerlerine yeniden konacak olan iki bin lâmba hakkında fen müdürlüğünden gelen kâğıt Nafia ve bütçe encümenlerine gönderilmiştir. Bunun için 160,000 lira sarfi lâzım gelmektedir. Vali ve Belediye Reisi, bunun çabuk çıkarılmasını istemiştir.

On beş gün temdit

Vali ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağın, bütçeyi çıkarmak üzere, meclisin 3 marttan itibaren on beş gün temdit edildiği hakkındaki tezkeresi okunmuştur. Bu suretle içtima devresi uzatılmıştır.

Kültür işleri:

İlkmektepler muallim kadrosu tamamlandı

Şehrimiz ilk okullarında münhal bulunan bütün öğretmenlikler tamamen doldurulmuştur. Bu suretle ilk okullarda talebe fazlalığından dolayı mevcudu çok olan sınıfların şubelere ayrılabilmesi temin edilmiştir.

Büyükçekmece köy mektebinde ziraat tatbikatı

Büyükçekmece'deki yatı köy mektebi talebelerinin ziraat sahada da bilgilerini arttırabilmeleri için bu mektep civarında bulunan vasi arazinin Maarifçe satın alınmasına karar verilmiştir.

Bu arazide ziraat tatbikatı yapılacak, Büyükçekmece yatı ilk okulu da nümune mektebi itihaz olunacaktır.

Orta mekteplerin sınıf mevcudu 45 i geçmeyecek

Orta mekteplerle muallim mektepleri hakkında tetkikler yapan Maarif Vekâleti orta tedrisat müdürü Avni ve beden terbiyesi müdürü Kemal dün Ankara'ya gitmişlerdir.

Gelecek ders senesinde orta mekteplerde beher sınıfta 45 den fazla talebe bulundurulmaması ve ona göre tedbirler alınması kararlaştırılmıştır.

gimnastik yaparken düşerek sol bacağı kırılmış, hastaneye kaldırılmıştır.

Soba yakmak İçin

Cami yıkılmışlar

Balî Süleymanağa camii tahrip edenler araştırılıyor

Silivrikapıda Balî Süleyman ağa camii hünkâr mahfelinin tahrip edildiği ve gayet san'atkarane işlenmiş taşlarının aşırıldığı hakkındaki neşriyatımız üzerine polis ikinci şube müdürlüğü harekete geçmiş, hâdise mahalline memur gönderilerek tahkikat yapılmıştır.

Yapılan tetkikat camii ahşap kısmının evvelce bu camide yatıp kalkan Abdullah isminde bir adam tarafından yakılıp ısınılmak maksadile tahrip edildiğini meydana koymuştur. Hünkâr mahfelinin de bu adam tarafından tahrip edilip edilmediği tahkik edilmekte ve Abdullah aranmaktadır.

İlkmektepler

Ve eşyaları

Sigorta edilecek

Şehrimizde bulunan bütün ilk mektep bina ve eşyaları tamamen sigorta ettirilecektir. Her kaza mıntakasında şimdiye kadar sigorta ettirilmemiş ilk okullar Maarif memurluklarınınca tesbit edilmiştir. Bunların kıymetleri Nafia mühendislerince takdir edilecek ve Anadolu sigorta şirketine tâli acentelik mukavelesini imzalamış olan Belediyeler bankası vasıtasile sigortalana-caklardır.

Bundan sonra, bütün belediye ve idareî hususiyet mallarının sigortaları da seneden seneye yenilenecektir.

Şehir işleri:

Ekmeğin narhi değişmedi

Belediye İktisat Müdürlüğünce Ticaret ve Zahire borsasından alınan buğday fiyatları tetkik ve mukayese edilmiştir. Neticede fiyatlarda esaslî bir değişiklik görülmediğinden eski ekmeğin narhi, bir hafta müddetle ipka olunmuştur.

Şehrin mahrukat ihtiyacı

Belediye, kış mevsiminde odun ve kömür fiyatlarında ihtikârın önüne geçmek için senelik ihtiyacı ve fiyatları odun kesim zamanı olan nisandan itibaren tesbit edecektir. Bunun için büyük depo sahiplerinden beyanname alacaktır. Fakat madden kömürünün yakılması da çoğaldığından eski senelere nisbetle oduncular fazla ihtikâra kalkmamaktadırlar.

YARIN MATİNELERDEN İTİBAREN

ALKAZAR

sinemasında

Meşhur Amerikan komiği

EDDIE CANTOR'un

EN son ve en yeni filmi

ZAFER GÜNÜ

film İstanbulda ilk defa olarak gösterilecek. Ayrıca zengin teferruat

İstanbul Belediyesi

Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı

dram kısmında

2-3-937

akşam saat 20.30 da

UMİT

Fransız tiyatrosu

Operet kısmında

akşam saat 21 de

Naşit tarafından

KILIBİK komedi 1 perde

Ayrıca Şehir Tiyatrosu sanatçıları tarafından DELİ DOLU

Zeval bulmaz büyük bir vesika...
Bir neslin yüksek fedakarlığı bahasına bir tazim..

ZAFER YOLU

FREDERIC MARCH

LIONEL BAR YMORE - WARNER BAXTER

gibi rollerinin büyüklüğünü takdir eden sanatçılar tarafından dikkat bir surette yaratılan emsalsiz film.

Feci dakikalar ... Gülmüştü vak'alar ... Fevkalâde tablolar...

Mükemmel resimler ... Bir genç ve saf aşk

Bu Fransızca sözlü şaheser yarın akşamdan itibaren

SÜMER Sinemasında

SON CASUSLAR

İki düşman arasında kaian Polonyanın İstiklal harbinde geçen müdhiş ve heyecanlı bir macera

ZENGİN - NEFİS ve MUAZZAM SAHNELER

Yakında yine İPEK sinemasında

YILDIZ Sinemasında

ROSE MARIE

JEANETTE MAC DONALD - NELSON EDDY

Büyük operet

Küçük Haberler

İngiliz sefiri şehrimize geldi.

Bir müddettenberi Ankara'da bulunan İngiliz büyükelçi Sir Percy Lorain şehrimize gelmiştir.

Şehrimizi Halkeyinde konferans

Şehrimizi Halkeyinden: Şehrimizi Halkeyinde mart ayı içinde şu konferanslar verilecektir.

Öğretmen M. Kemal Sun: İstanbul tarihi ve sanayi eserleri 4 mart perşembe saat beşte. Öğretmen Malik Sayar: Jeoloji 9 saat beşte. Öğretmen İ. İlhami Cebeci: Memleketimizde iktisadi kalkınma 16 saat beşte. Öğretmen Cemil: Musiki 19 cuma saat beşte. Öğretmen Ekrem Koçu: Memleket çocukları 23 saat beşte. Öğretmen Nurullah Ataç: Okumak 27 cumartesi saat beşte. Öğretmen İhsan Konger: Cemiyette ülküler ve mürebbinin rolü 31 saat beşte.

Nüfus Umum Müdürü

Nüfus Umum Müdürü Muhtar, dün Vali ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağı ziyareti ederek nüfus işleri hakkında görüşmüşlerdir. Muhtar, bugün Ankara'ya gidecektir.

İspençiyarı muallimliği

Erkek muallim mektebi muallimlerinden Bayan Sara, Fen Fakültesi fennî ispençiyarı muallimliğine tayin edilmiştir.

Halkeyinde konferans

Dün akşam Eminönü Halkeyinde Edebiyat Fakültesi pedagoji enstitüsü muallimle-

lerinden doktor Mümtaz Tarhan tarafından (ruhiyatta şekil nazariyesi) hakkında bir konferans verilmiştir.

Mart aylığı verildi

Dün muvazzaf memurların mart, ücretli memurların şubat aylıkları verilmiştir.

TAKVİM

MART

Rumi sene 1353	2	Arabi sene 1353
ŞUBAT 17	Resmî sene 1937	Kasım 115

SALI

SABAH		Zilhicce 18	İMSAK		
S. D.	S. D.		S. D.	S. D.	
12	32	18	10	08	
6	33		4	54	
Ö. A.		İkinci	Akşam	Y. A.	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	
6	25	9	34	1	0
12	26	15	34	8	01

Esnaf işleri:

Esnaf Cemiyetleri intihapları

Mart ayı içinde bazı esnaf şubelerinin idare hey'etleri yenilenecektir. Lokantacılar intihabı ayın 15 inde, berberlerin 16 sında, fırıncıların 17 inde, kapıcıların 18 inde, ayakkabıcıların 21 indedir.

Küçük san'atlar hakkında tetkikat

İktisat Vekâleti Küçük San'atlar Müdürü, dün sabah İstanbuldaki küçük san'at erbabını çağırarak Ticaret Odasında bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda küçük san'at erbabının dilekleri dinlenmiştir. Küçük san'atlar müdürünün bu husustaki tetkikleri devam edecektir.

Gümrük işleri:

Gümrükler umum müdürü gitti

Gümrükler Umum Müdürü Mahmut Nedim İstanbuldaki tetkiklerini bitirerek dün akşam Ankara'ya dönmüştür. Şehirde teftiş ve tetkikler yapan teftiş hey'eti reisi Muammer de bir iki güne kadar gidecektir.

Müteferrik:

Türk kuşunun yeni dairesi

Türk kuşuna tahsis edilen Tayyare Cemiyetindeki daire, Türk kuşunun faaliyetine dar geldiğinden bunun başka yere nakli tekarrür etmiştir. Türk kuşunun Güneş klübünün ikinci katına taşınması düşünülmektedir.

Deniz işleri:

Haliç havuzlarında yeni bir motör yapıldı

İktisat Vekâleti havuzlarında yapılmakta olan Deniz Ticaret Müdürlüğüne ait bir motör dün ikmal edilerek denize indirilmiştir. Bu motörün bütün aksamı havuzlarda imal edilmiştir. Motör denize indirildiği sırada Deniz Ticaret Müdürü Müfit Necdet de hazır bulunmuştur. Aynı kızakta bir yeni motör inşasına başlanılmıştır.

Okuyucularımızdan bir rica

Muhtelif mevzularda dair hergün bir çok mektuplar almaktayız. Bunların çoğu, hususi mahiyette cevap verilmemesini istemekte ve bu isteklere tarafımızdan memnuniyetle riayet olunmaktadır. Cazemizin okuyucu sütununda değil de hususi mektupla cevap verilmesini isteyen okuyucularımızın, mektuplarına on kuruşluk pul ilâve etmelerini: bilhassa rica ederiz. Bu ricamıza riayet edilmediği takdirde bir çok müracaatların cevapsız kalacağı zarurî ve tabiidir.

MEMLEKET HABERLERİ

Adanada su tesisatı

Belediyeler bankasından 367 bin lira istikraz ediliyor. Büyük su deposunun yanında bir de çam ormanı vücûde getirilecek

Adanadan bir görünüş

Adana (Hususî) — Belediye Adanadan imarı yolunda büyük bir gayret sarfetmektedir. Belediye bütçesi bu yıl 470 bin lira olarak tesbit edilmiştir. Bunun 16 bin lirası bozuk yol ve kaldırımların tamirine ayrılmıştır. Hükümet önünden Taşköprüye giden kısımla Tarsus kapısı arasındaki bozuk kısım düzeltilmiştir. Belediye bir kaç ay önce şehrin su tesisatı için

Sivas kültür Direktörlüğü

Sivas (Hususî) — Bir müddetten beri vekâletle idare edilen Sivas kültür direktörlüğüne edebiyatlarımızdan Cemal Gültekin tayin edilmiş, gelecek vazifesine başlamıştır.

Cemal Gültekin

Cemal Gültekin Samsun müfettişliğinde çalıştığı 5-6 yıl içinde kazalarda, nahiye ve köylerde bütün ihtiyaçları karşılayacak modern okuma yaptırmaya çalışmış ve buna da muvaffak olmuştur. Sivas öğretmenlerinden bir kafile kültür direktörü Cemal Gültekin'in başkanlığı altında bayram tatilinden istifade ederek Samsuna gidip gelmişlerdir.

Demir fabrikası

Karabükte inşaat 15 Martta başlamış olacak

Zafranbolu (Hususî) — Karabükte büyük demir ve çelik fabrikalarını kuracak olan Brassert müessesesinin teknik müdürü mühendis Robins Karabükte tatikikat yapmış ve Ankara'ya gitmiştir. Mühendis inşaatın 15 martta tamamlanmış olacağını söylemiştir.

Kâhtada gizli ayin yapan yirmi kişi yakalandı

Kâhta (Hususî) — Kasabanın kenar mahallelerinde oturan ve Nakşi-bendi tarikatına mensup olduğu anlaşılan Şeyh Mehmet adlı birinin etraf köylerinden iğfal ettiği bazı adamları fırsat buldukça başına toplayarak evinde gizli ayin yaptırıldığı tespit edilmiş ve bayram gecesi, gizli ayin icra etmekte olan yirmi iki kişilik bir grup cümlemiş halde yakalanmışlardır. Mehmetle birlikte yakalanan bu yirmi kişi cumhuriyet müddeiumumiliğine teslim edilmişlerdir.

Meşhur cürümler kanununa tevfi kan hemen duruşmaları icra kılınmıştır. Şeyh Mehmet ve müritleri bayram münasebetile tecemmü ettiklerini, zikretmediklerini, yalnız oynayıp eğlenediklerini söyleyerek inkâra sapsmışlardır. Eski mezarlığın yerini islah edilecek ve bir kısmı park ve diğer kısmı da amele pazarı ve amele istirahat yerleri haline getirilecektir. Büyük su deposunun etrafında büyük bir çam ormanı vücûde getirilecek ve burası İstasyondan su deposuna kadar açılacak yeni bir yol ile şehre bağlanacaktır. Atatürk parkında bir çocuk bahçesi ve kum yeri vücûde getirilecektir. Belediye şehrin diğer bozuk yollarının yapılması için de faaliyete geçmiştir.

Köylünün tapu işleri

İzmir (Hususî muhabirimizden) — Başvekil, İzmir seyahatleri esnasında köylünün tapu işleriyle inceleme meşgul olmuştur. Seyyar tapu heyetlerinin köylüye ait gayrimenkulleri tesbit ederek tapularını ver-

Şeyh Mehmedin karısı Fidan ile kızı Asiyyede suçlular meyanındadır. Kazada bir tetkik gezisi yapan birinci müfettişlik nafia müşaviri eskiden mevcut olan bir köprü yatağını ve ayaklarını tetkik etmiş ve Murat suyu üzerinde bir köprü inşasını kararlaştırmıştır. Bulanıkta gençleri bir araya

Neuşehir Halkevinde tezahürat

Neuşehir Halkevi töreninde bulunanlar

Neuşehir (Hususî) — Halkevlerinin yıldönümü münasebetile Halkevimizde parlak tezahürat yapılmış, İstiklâl marşı ile başhayan törende başkan Ali Kemal Şener Halkevinin bir yıllık faaliyetini izah etmiş, bundan sonra orta mektep müdürü Sabri Güzel ile Cumhuriyet

mektebi muallimi Mustafa Aşkın birer nutuk söylediler.

Nutuklardan sonra da müzik kolu tarafından güzel parçalar çalınarak geç vakte kadar eğlenilmiş, muhtelif fotoğraflar çekilerek törene nihayet verilmiştir.

Bulanıkta yeni bir köprü kurulacak

Harpten sonra ıssız bir hale gelen kasaba gelen göçmenlerle kısa zamanda şenlendi.

Bulanık Gençler Birliği mensupları

Bulanık (Hususî) — Yarım asırlık bir hayata malik olan Bulanık kazasının nüfusu on beş bin kadardır. Bulanık evvelce 1500 evli bir kasaba iken harp ve hicret yüzünden harap olmuştur. Kasaba ancak son senelerde gerek civar kazalardan ticaret için gelen halk ve gerekse Bulanık kaymakamı Şahap Ural yabancı memleketlerden gelen göçmenlerle şenlenmiş ve ev adedi dört yüzü bulmuştur. Kasaba Muş - Malazgirt ve Ağrı yolları üzerinde bulunduğu için inkişafa çok müsaittir. Bir yıldanberi burada bulunan kaymakam Şahap Ural kazanın imarı yolunda çok çalışmaktadır. Kasabanın ortasında yirmi metre genişliğinde geniş bir cadde açılmış ve kaldırım yapılmıştır. Bu cadde üzerinde dört oda ve bir salondan mürekkep yeni bir Halkevi, iki umumî halâ ve bir belediye bahçesi vücûde getirilmiştir. Kazaya 400 metre mesafede bulunan bir membadanborularla su getirilmesine teşebbüs edilmiştir.

Bulanık kaymakamı Şahap Ural

Sihhat Vekâleti burada beş yataklı bir dispanser açmıştır. Kazada bir tetkik gezisi yapan birinci müfettişlik nafia müşaviri eskiden mevcut olan bir köprü yatağını ve ayaklarını tetkik etmiş ve Murat suyu üzerinde bir köprü inşasını kararlaştırmıştır. Bulanıkta gençleri bir araya

toplamak fikri ve bedeni çalışmalarına yol açmak üzere bir Gençlerbirliği teşkil edilmiştir. Bu birlik spor, öğüt ve gösterit şubelerinden ibarettir.

İki kişi kar altında kaldı

Bunlardan biri dört saat sonra kurtarıldı Fakat diğeri öldü

Kemaliye (Hususî) — Sıfırdan aşağıya 16 dereceye düşen soğuklar yüzünden Fıratın Kemandan geçen kısmı donmuş, gemi işleyememiştir.

Erzincandan gelmekte olan iki yolcu kaza merkezine dört saat mesafedeki Palandöken mevkiinde karların kapattığı yolu açmaya uğraşırken yukarıdan bir çığ gelmiş, iki yolcu ile hayvanlarını altına almıştır.

Dört saat sonra gelen köylüler bu yolculardan birisinin karın altında kalan elini görüp kendisini kurtarmışlar, diğer yolcuyu aramalarına rağmen bulamamışlardır. Diğer yolcuyu da ertesi günü ölü olarak bulunmuştur.

Dörtöl ve Payasta fırtına

Dörtöl (Hususî) — Burada müthiş bir fırtına olmuş, Dörtöl iskelesinde bir motör, 4 kayık karaya oturmuştur. Motör sakatlanmış, kayıklardan birisi parçalanmıştır. Payasta da bir vapur karaya oturmuş, bir vapur da batmak tehlikesi geçirmiştir. Bir çok kayık dalgalar tarafından karaya atılmış, bir kısmı da batmıştır.

Gazeteleri

Okurken

KURUN — Açlık.

— On beş gün oldu. Bakalım daha ne kadar tahammül edebileceksin?

KURUN — Otokritik

— Yani münekkidin otomobili mânasına mı gelir?

HABER — Hatayda para ile nümayiş hazırlıyorlar.

— Nasrettin Hoca devrinde değil. Her parayı verene düdüğü çaldır mazlar.

HABER — Şekerde ihtikâr.

— İhtikârın da tatlı tarafı olacağını hiç aklıma getirmemişim.

AKSAM — Dört sene dağda ot yiyerek yaşayan bir adam.

— Herhalde şehirde at eti yiyerek yaşayan bahtiyardır.

AÇIKSÖZ — Beş bin yemek takımlı bir müze.

— Bol yemeklerin tarihe karıştığına bir delildir.

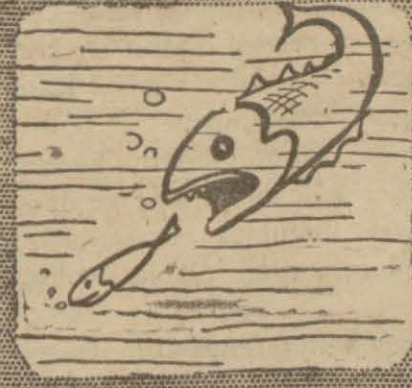
AÇIKSÖZ — Basra vapuru karaya oturdu.

— Alışkıtır, merak etme!

CUMHURİYET — Bir mahalle bekçisi bir eve taarruz ettiğinden hapse mahkûm oldu.

— Kurda kuzuyu emanet etmişlermiş ha!

PAZAROLA HASAN BEY DİYORKİ:

— Bir gazetede bir yazı gördüm Ha san Bey...

— Küçük balık bulunmuyormuş.

— Herhalde sebebi malûm, büyük balıklar küçük balıkları yutuyorlar.

Hasan Bey — Dünya siyasetinden mi bahsediyorsun dostum?

Çar Nikolanın kızı Pariste tevkif edildi

Çarın kızı olduğunu söyleyen Lehli kontes Aleksandra Visoska, dolandırmadık kimse bırakmadıktan sonra nihayet yakalandı

Paris, Mart — Lehli Kontes Aleksandra Visoska, üç günden beri Fransız hükümeti tarafından tevkif edilmiş bulunuyor. Bu güzel kadının tevkif edilmesi Fransız kibar mahafilinde büyük bir alaka uyandırmıştır. Bütün gazeteler, kadının hayatını anlatmakla meşguldürler. Aleksandra Visoska uzun zaman kendisini Rus Çarı Nikola'nın kızı olarak tanıtmış. İkatereburg'daki katliamda Hânedan mensuplarından yalnız kendisinin kurtulduğunu söylüyordu. Bu balonlar muhitinde hayli tesirler yaptı ve bir gün Berutun zengin avukatlarından biri bu sahte Çar kızına bir milyon franklık kredi açtı. Paraları alan Aleksandra Suriyeden kaçarak Parise geldi ve bu komedyanın son perdeleri de Pariste oynandı.

Dava çok heyecanlı oldu. Dolandıran avukat nasıl aldatıldığını acı acı anlatırken Aleksandra Visoska birden bire hücumu geçti, ve şu garip iddia da bulundu:

— Ben evvelâhır Aleksandra Visoskayım. Kendimi hiç bir zaman Çarın kızı olarak tanımadım. Esasen tanıtmağa da lüzum yok ki. Çünkü ailem fevkalâde zengindi ve bu avukat yaptığı sahtekârlıklar neticesinde servetimize konmuştu. Bizim servetimizin üzerine oturan bir adam, benim hakkı hüviyetimle ortaya çıkmakla birlikte o il surette istemez, beni hakkımdan mahrum etmek için bu masalları kendisi uydurmuştur.

Bu iddialar tabii hiç kimseyi ikna edememiş, bununla beraber kadının avukatın paralarını yediği de resmen sabit olmadığı için, tevkif edilmemiştir.

Aleksandra Visoska fevkalâde lüks bir hayat yaşıyor ve elindeki avucundakileri üğütüyordu. Nihayet bu işin sonu gelecekti.

Böyle bir kadın bu vaziyette ne yapabilir? Baş vuracağı tabii tek çare şu idi:

— Güzelliğinden istifade ederek evlenmek.

O da bu usule başvurdu ve zengin bir tüccarla evlendi. Hayli parasını çekip adamcağızı iflâsa sürükledikten sonra onu da terketti.

Evli bulunduğu sıralarda ismi zabıta dosyalarında gözükmez olmuştu.

Fakat sonraları kocasından boşanma gene isim değiştirerek dolandırmacığa başladı. Bu sefer, Mısırlı çiftlik sahibi zengin bir kadın rolü yaptı ve kendisine de Stibor Morhoka ismini taktı.

Birkaç otele borç bırakıp birkaç kumar salonunda da iskambil hırsızlığı yaptığı anlaşılınca, bu sefer büyük sosyetenin kapıları burnuna kapandı.

Alacaklılar bir taraftan kadını takip

Aleksandra Visoska

edip dururlarken, diğer taraftan o mütemadiyen yer değiştiriyor, ve bütün takiplerden kurtuluyordu. Nihayet Fransız hükümeti, bu maceraperest kadını başa çıkamıyacağını anladı, ve kendisini hudut harici etmeğe karar vererek bu kararı da tebliğ etti.

Aleksandra Visoska Paristen çıkınca, sudan çıkmış balığa döneceğini idrâk ettiği için karara muhalefet etti, asil bir aileden gelme olduğunu ve kendisine bu yolda muamele yapılmasını söyleyerek ayak diretti.

Fransız zabıtası artık onun ucucağı balonlara ehemmiyet verecek halde değildi. Hudut harici kararına mütaavaat etmediği için tevkif etti.

Şimdi Çar Nikolanın kızı hapishane de çile doldurmaktadır.

Silivri köylerinde 937 de yapılacak işler

Silivri (Hususî) — Kaza dahilinde her köy bütçesini tanzim etmiş ve yapacağı işlerin en mühimlerini bu yıl programına almıştır. En mühim işlerden biri köyleri ağaçlandırmadır. Verilen karara göre nüfus başına bir fidan dikilecektir. Bir çok köyler İstanbuldaki Büyükdere'deki fidanlıktan fidan getirmişlerdir.

Bundan başka köylerin iptidai şekilde bulunan mezarlıkları asileştirilecek, ağaçsız bulunan mezarlıklar ağaçlanacaktır. Her köyde damızlık hayvan yetiştirilecek ve köy boğalarına mahsus fennî ahırlar yapılacaktır.

Köy yolları yaptırılacaktır. Geçit vermeyen sulara köprüler kurulacaktır.

Köylerdeki Cumhuriyet alanlarına Atatürk anıtları konacaktır. Bu meydanlar park haline sokulacaktır.

Hâdiseler Karşısında

Bir imlâ hatası

Bir tarihte Yenikapıda Millet mektebinde muallimdim. Bir gece derste benden epey yaşlı bir talebe avağa kalktı.

— Size bir şey soracağım, Dedi.
— Sorunuz!
— Dedim, sordu.
— Siz demiştiniz ki, dedi, türkçe harflerle türkçe, nasıl konuşuyorsak öyle yazılır.
— Evet!
— Peki amma biz malim diyoruz.
— E sonra.
— Malim yazılmıyor, muallim yazılıyor.

Millet mektebinde talebeyle aramda geçen bu konuşmayı evvelki gün Tünelde hatırladım!

Karşıma gelen pencereye güzel asılmış reklâm kâğıtlarını okuyordum. Bir tanesi nazarı dikkatimi celbetti. Firmaya yeni baştan reklâm yapmamak için reklâm kâğıdındaki yazıların hepsini tekrarlamıyorum. Yalnız, şu iki kelimeyi orada yazıldığı şekilde yazıyorum:

«Biçağı kulanyoruz»

Düşündüm ve kendi kendime: — Bu reklâmı yazan gayri müslim vatandaş, benim Millet mektebindeki talebem gibi düşünüyor olmalı, dedim. Yahut ta kendi bozuk şivesini düzeltmeye üşeniyor, herkesi kendi bozuk şivesiyle konuşturmaya mecbur etmek istiyor. Kim bilir belki de taklitli oyunlara çıkan komedi aktörleri ne ders vermek arzusundadır.

İMSET

Harput eski Ehemmiyetini Kaybetti

Harput (Hususî) — Harputa ehemmiyetini tamamiyle kaybetmiş nazarıle bakılabilir. Bir zamanlar şarkın en kalabalık bir merkezi olan bu tarihî şehir, Elâziz'in teşekkülü üzerine eski ehemmiyetini kaybetmiştir.

Dünün muazzam şehrinde bugün ancak harap yedi sekiz yüz evle bu evlerde oturan beş bin nüfustan başka insan kalmamıştır. Hâkim bir tepe üzerinde kurulu olan kasabanın havası ve suyu gayet nefistir. Elâzizî su ihtiyacını buradaki Yarım çavuş membandan tedarik eder. Nahiy merkezinde yüz kadar dükkân, Halkevi ve belediye vardır.

Harputa bağlı olan köylerin sayısı (38- dir. Nahiy merkezinin etrafı bağ ve bahçelerle çevrilidir. Halk, yaz mevsimini bu bağ ve bahçelerde geçirir. Nahiy merkezinde bir de kösele fabrikası vardır. Mamulâtını İstanbula kadar gönderen fabrika on amele ile çalışır.

Harput belediyesinin bütçesi 10419 liradır. Belediye Halkevi ve belediye binalarını, bunun ittisalindeki çocuk bahçesini yaptırmış, güzel bir park tesis ederek methale Atatürk'ün büstünü dikmiş, kasabayı yirmi yedi lamba ve bir lüksle tenvir etmiş, eski ankazı kaldırmış, çarşısı intizama sokmuş, dehşetli kaldırım, su ve lâğım yollarını yapmış, yıkılan ev arsalarını düzeltmiştir.

Ineboluda bir palto hırsızlığı

Inebolu (Hususî) — Halkevi bandosu öğretmeni Mehmet Alinin paltonunu Bafra mahkemesi eski başkâtibi Behcet oğlu Mustafa çalmıştır. Bu adam kendisine vazife dolayısıyla teslim edilen eşyayı cürmiyeyi satmaktan mahkûm ve vazifeden matrut bir kimsedir. Paltoyu limanımıza gelen Karadeniz vapurunda satmıştır.

Hakkında cürmümeşhut kanunu tatbik edilerek üç ay hapsine ve üç ayda emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına hüküm verilmiştir.

Emniyet komiseri Muhittin ile emniyet memurları pek kısa bir zamanda elde bir ipucu yok iken hırsız meydanı çıkarmaya muvaffak olmuşlardır.

Atınada bir hafta :

Eski ve yeni Atina

Atinanın yabancı üzerinde bıraktığı intiba şu suretle hulâsa edilebilir: Yunanistanın payitahtı yirmi beş asırlık bir medeniyetin muhafızlığını hakkile ifa eden modern ve temiz bir şehirdir

Yazan : Ercument Ekrem Talı

Bizi Atınaya Balkan Basın Birliği topiantlarına götürün tren Garbi Trakyanın ve Makedonyanın henüz kısm tesiri altında bulunan topraklarından geçiriyorken, Yunan Matbuat Nezaretinin bizleri karşılamak için hu duda gönderdiği mihandarımız Bay Minotto:

— Göreceksiniz.. diyordu. Atınada baharla ve güneşle karşılaşacaksınız. Maalesef, tesadüf, bu pek nikbin zatın iddiasını tamamiyle teyit edemedi. Dost Yunanistanın payitahtına sünbül ve oduka serin bir havada ayak bastık. Lâkin bu, Feleğin bir muzipliğinden başka birşey değildi. Zira, Atınanın iklimi öteden beri itidali, ve seması maviliği ile meşhurdur.

Seyyahlar buraya ekseriya ilkbaharda gelmeyi ihyat etmişlerdir. Halbuki, Atınada her mevsimin kendine mahsus güzelliği vardır. Ben bunu bu defaki kısayak seyahatimde değil, senelerce evvel ait uzunca ikametim esnasında denemiştim de ondan biliyorum: Güneşin güzelliği, şehameti, her yerden ziyade Atınada anlaşılır. Onun neşrettiği bütün renkleri burada görebilirsiniz. Doğunun ve Batının tekmi tonları, Tanrının günü bu şehri bir ressam paletine benzetir.

Bu mevsimde, Atina bizi nergis, sünbüt, menekşe, gül ve leylâklarla karşıladı. Hava açar açmaz, Kifissia bahçelerinden kopup, rüzgârla gelen çiçek kokularından âdeta mest olduk.

Bir sabah, Akropola çıktım. Daima ve daima methi iğtilen herşey gibi, ma bedin kendi benim üzerimde pek fazla tesir yapmadı. Bununla beraber, derin bir heyecan duydum. Çünkü 25 asırlık tarihin canlı bir şahidi huzurunda idim Şüphesiz, en yüksek bir san'atin en güzel bir eseri olan Partéon ihtişam ve azamet itibarile emsaline ender tesadüf olunur bir hâriktir. Lâkin, ben onun önünde, hayalen canlandırdığım 2500 yıllık maziye daha muhteşem ve daha azametli buldum.

Ne yazık ki, bu defa Atina ziyareti mehtaba rastlamadı. Zira, mehtap ta Akropol geçerken emsalsiz bir heyacan kaynağı olur. Ayın, mermer direklerin üzerinde peydaladığı lâcivert akisler, sessiz dehlizlerin arasından süzülen mavi ışıklar, tepenin ayak ucunda uzanan tarihi şehrin gecelik manzarası insanı bu âlemden alıp bambaşka bir âleme götürür. Tarihin koynuna sürükler. Mütehalif duygularla baş başa bırakır.

Esasen, Atınada bu heyecanı yalnız

Akropolde değil, adım başında duyarsınız. Şehir, geniş bir müzedir. Kadim tarih bilginizi tazeliyerek dolaşacak olursanız her taş, her harabe, her isim size zengin Yunan medeniyetinin muhteşem bir safhasını hatırlatır.

Bugünkü medeniyetin icapları, eski Atinanın manzarasına ve hususiyetlerine kat'iyen halel getirmemiş. Geniş tertemiz, kalabalık, iki tarafı mağazalar ve modern binalarla dolu asfalt caddelerin birleştiği noktada, bakımsız yorsunuz, Bizans devrinden kalma, yuncak gibi, mini mini bir kilise..

Yahut ki, tramvayların, otobüslerin otomobillerin vızır vızır işledikleri çağlı bir bulvarın nihayetinde 2500 yıllık nehir bir kemer..

Yirminci asrın, Milattan önceki bininci asrın imtizamı, imtizamını gelip te burada görmeli.

Bütün Atınada tek bir kübik binaya tek bir çirkin yapıya tesadüf edemezsiniz. Sade bu değil: Atina belediyesinde ana caddelerle bunlara çivar sokaklarda kasap, muhallebici, börekçi, işkembe baci, manav dükkânları açılmasına izin vermez. Hiç bir lokantanın camekanında, teşhir edilmiş yemek görmezsiniz. Orada lokantanın lokanta olduğu ancak tabelasından anlaşılır.

Asfalt caddeler ve sokaklar ekseriya te teşkil eder. Günün herhangi saatlerinde geçerseniz, yerde bir tek kibrit çöpü bile dahi rastlamazsınız.

Anlaşıyor ki şehir bakımlıdır, belediye reisi Bay Kociyas nazır payesini dedir. Kendisini ziyaret edip görüşmesini pek arzu ettim. Lâkin Halkise gitmiş bulunduğu için bu isteğimi yerine getiremedim. Yoksa, pek mahdut olduğu söylenen bir bütçe ile Atınayı bu derece temiz tutmağa ve imar etmeğe nasıl muvaffak olduğunu öğrenmeyi pek isterdim.

Memleketin, gıpta ettiğim hususiyetlerinden biri de zenginlerinin cömertliği ve vatanperverliğidir. Resmî ve yerli resmî binaların onda sekizi Yunan zenghlerin eseri mürüvettidir. Akropolis, Zapiyon sergi binası, mektepler, bakanlıkların bazıları, hastahaneler hep bu surelle vücude gelmiştir.

Atinanın, yabancı üzerinde bıraktığı intiba şu suretle hulâsa edilebilir: Yunanistanın payitahtı yirmi beş asırlık bir medeniyetin muhafızlığını hakkile ifa eden modern ve temiz bir şehirdir.

GÖNÜL İŞLERİ

Altı suale Altı cevap

Bandırmada oturan okuyucum «E. Ö.» ye sevdiği genç kız 6 tane sual sormuş. O da sualleri bir kâğıda kopya ettiği gibi bana yollamış. Galiba bu yaştan sonra beni beyaz saçlarımla imtihan masasına oturtmamak niyetinde.. Sualleri şunlar:

- 1 — Sevmek nedir?
- 2 — Aşk nedir?
- 3 — Aşık olmak ister misiniz?
- 4 — Sevmek hususunda müşkül pesent misiniz?
- 5 — Musiki sever misiniz?
- 6 — Anket nedir?

Düşündüm, sevmek nedir? Bir kimseye veya bir «nesne» ye karşı muhabbet, bağlılık, istek, aşk beslemek, bir şeyden zevk duymak olsa gerek, dedim. Bir insan bir genç kız da, bir anneyi de, bir musiki beste-sini de, bir otomobili de sevebilir.

Aşk ise bir kalbi çok hoşuna giden, ele geçirmesini istediği şeye karşı sürükleyen his, tabii kanunların idare ettiği bir meyildir: Kadın aşkı, anne aşkı, evlât aşkı, vatan aşkı denilebilir, mutlaka cinsî cazibeyi istihdaf etmez.

Okuyucum bana «aşık olmak ister misiniz?» sualini de yollamış, bu kendisine sorulmuş bir şeydir, cevabını o, tayin edecektir, sevmek hususunda müşkülpesentlik suali de aynı mahiyettedir, musiki bahsinde olduğu gibi. Ankete gelince: Bu meselenin hakiki mahiyetini anlamak için yapılan inceleme, cümlesi ile ifade edebilir.

Bazı sualler tamamen şahsîdir, demiştim ya, gene söyleyeyim: Sevmiyen kalb yaşıyan taş, musikiden anlamıyan insan hissiz bir vücuttur. Müşkülpesentliğe gelince: Her geçtiği bahçeden bir çiçek toplananlar da vardır, çiçeği seçenler de, ben ikinci kısım taraftarıyım. TEYZE

İlim dünyasının insanlara haber verdiği büyük tehlike

Dimamız medeniyetin bu derece inkişafına tahammül edebilecek mi?

Kalbi büyümüş, tansiyonu yüklemiş, devranı dem ve sinir bozukluklarına uğramış olan beşer vücudu limonluklarda yetiştirilen çiçeklere döndü; her şey sun'î!

Bugün insanlar saatte 150 mil sür'atle göklerde uçmakta ve bir fişek sür'atle atlantığı geçmeği düşünmekte, sun'î oksijen tenffüsü yaparak yüksek stratosfere yükselmekte sıcak sular fişkıran derin maden ocaklarından altın, kömür ve sair madenler çıkarmakta ve ateşten mayiler akıtan fabrikalarda çalışmaktadırlar.

Taş ve çelik kümelerinden müteşekkil şekillerde, bir kaç bin sene evvel yaşadıkları iptidai devirlerde iken hiç bilmedikleri, binlerce mikropun hücumuna maruz bir halde dolaşp duruyorlar. Gözlerine görünen manzaralar, kulaklarına gelen sesler mütemadiyen sınırlarını bozmakta devam ediyor.

İnsanlar, kendileri için sun'î bir muhit yaratmışlardır. Bu muhit içerisinde sun'î bir ömür geçiriyorlar. Giyinme tarzları, evleri, evlerindeki tenvirat, kalorifer tertibatı, yemekler, hattâ bazı oteller ve gemilerde tenffüs ettikleri hava bile sun'îdir. İnsanlar serlerde gayri tabii surette yetişen meyvalara benzediler.

On bin sene kadar evvel hayvanları kaplanlarla, balıkları zıpkınlarla avlamak suretile vücudu ve ruhu hemahenk olarak yaşayan insanlar, şimdi kendilerinin vücudunda getirdikleri bu makine dünyasının zorluklarına karşı sınırlarını bozulmaktan nasil koruyabilecekler. Darwinin zamanından beri fiziyojistler, anatomistler buna müsbet cevap verememişlerdir. Bu cevap son zamanlar için daha menfi bir şekil almıştır.

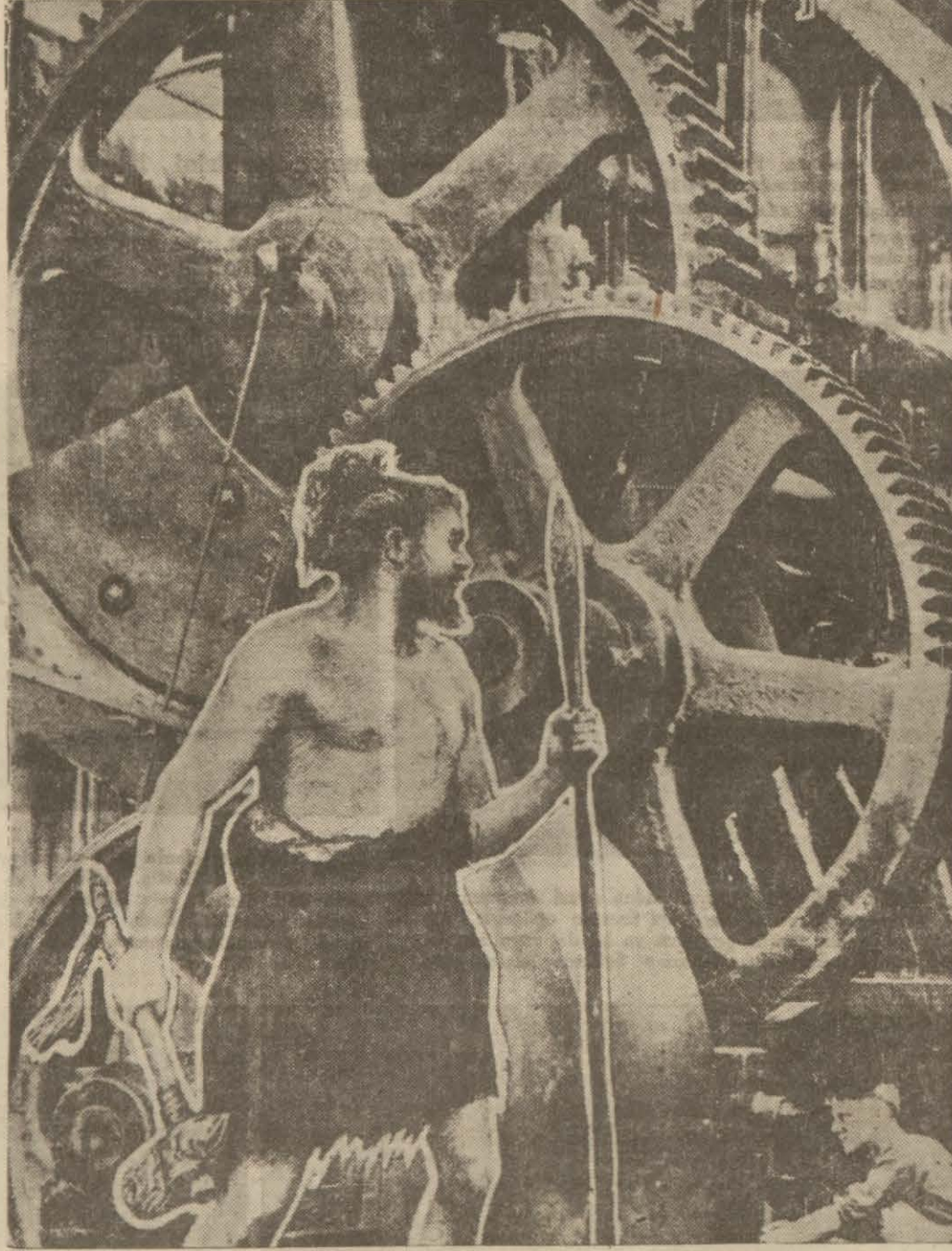
Amerika tıp kolejinin senelik kongresinde Amerikan hastaneler cemiyeti eski reisi doktor Buerki yüksek tansiyonun, büyümüş kalbin, devranı dem arızalarının, sinir bozukluklarının velhasıl bir anda bir çok işi birden yapmağı mümkün kılan ve tizi buna icbar eden son ihtisaların fena tesirlerinin kurbanı olan asri adamın bir krokisini ne güzel çizmiştir.

Nobel mükâfatını kazanan doktor Barkroft, Amerikada Yale üniversitesinde ki bir konferansında vücut ile dimağ arasındaki müvazenetin ne kadar nazil olduğunu ve tabii şekilde vücudun neşvünemasına mâni olan şeraitin az da olsa değışmesile dimağın ne kadar çabuk müteessir olacağını izah etmiştir. Fennin terakkiyatına hâdim Britanya müessesesi ismindeki fenni teşekkülün son toplantısında meşhur paleontolojist profesör Hovkins insanları «en abes bir mahlûk» cümlesile tavsif etmiştir. Harvardın üç yüzüncü senesi devşyesinde sinir hastalıkların mütehasısları makine âleminin terakki hatvelerinin, insan uzviyetinin yetişemeyeceği bir derece sür'atte olduğunu meydana çıkarmışlardır.

İnsanın dimağı

İnsanların şan ve şerefini arttıran ve aynı zamanda kendisini idbar ve felâkete sürükleyen kendi dimağıdır. İnsan, dimağı sayesinde bütün hayvanlara tefevük etmekte ve dimağın âciz bir mahlûmu haline gelmektedir; çünkü beyni lüzumundan fazla inkişaf etmiş ve fazla ihtisâs kesbetmiştir. Dimağ insanlara, adalenin hizmetini gördüren makineler yorulmuş, hassalarını tamamlayan ve arttıran yeni âletler icat ettirmekte ve insanı cemiyet içerisinde yeni ve çok karışık bir tarzda yaşamağı mecbur etmektedir.

Zavallı vücut, aklın vücuda getirdiği içtimai ve fennî tebeddüllerin aşdöndürücü sür'atine kolayca kendisini uyduramamaktadır. Kâli ve adaleleri hayvanî zümreye ve dimağı ise kendi yarattığı muhite ait ve tabii kalmaktadır. Hakkında tabiatın vereceği hüküm bu zor altında insanın âciz ve zebun kalmasından başka bir şey olamaz. Bir zamanlar dünyaya hâkim ve sahip olan ve bugün geçip gitmiş olan mahlûklara ait kemiklerin anlattığı hikâyeleri bir dinliyalim. Bu kemikler tarihin en kuvvetli kâhınlerinden daha emin bir tavırla

On bin sene evvelki insanla bu günkü arasındaki fark her düşünebilen kafaya dehşet veriyor

bize şunları söylüyorlar:

Kemikler neler anlatıyor?

«Mevcudiyetimizi idame için düşmanlarımızla mücadele edebilmek üzere su veya bu uzuvlarımızı inkişaf ettirdik. Bakınız bazılarımız ne kadar sür'atlerini arttırdı. Bir kısmımız daha kuvvetli ve büyük olmaya mecbur oldu. Ve gene bir diğer kısmımız muhitine kendisini uydurmak üzere başka hayvanları taklit etti. Bunların hiç birisi bir işe yaramadı, birer birer hepimiz göçüp gittik.»

Bu kemikler bize bir takım korkunç sualler sormaktadır: «Denizden sürüne sürüne çıkan ilk mahlûklar nerededir?», «Uçan mahlûkların en cesimli olanı pterodactyllar nerededir?», «Bir zamanlar nâralarile yerleri titreten dinosaurlar ne oldu?», «Maymunların ve insanların müşterek ecdadı nerelerdedir?», «Cavanın, Çin, Rodezyann, aptidai insanları, bir milyon sene evvel hüküm süren yarı maymunlara ne oldu?», «Ancak daha 50.000 sene evvelki Neandertallılar, Kromanyonlar nerededir?»

Bütün bunların içerisinde yaşayan, neslini idame eden basit uzviyet, yani bir höckerli uzviyettir. İnsanlar şimdiki zekalarını iktisap etmezden evvel sürünen, çamurda yaşayan, tüylü hayatlardan geçmişlerdir. İstiridyeye, bespençe, köpek balığı, kaplan, inek ve maymun devirlerini atlattılar.

Her yukarıya doğru bir hatve, mühim bir bedeni tebeddül ile ve dimağ ile vücudun daha iyi bir ahenk ve teşriki mesaisi ile temayüz etmiştir. İnsanların aşağı tabakadan en yakın akrabası olan şimpanzenin ayağı ve eli gerek yapı ve gerekse fiiliyet itibarile büsbütün başkadır. Çeneler, kaş ve dişler de yapı itibarile muhtelifdir. Kendisini kaim bir vaziyete getirmek, dört ayak yerine iki ayakla yürümek yolunu öğrenmek, eli kavrayan ve yakalayan bir âlet haline getirmek gibi bütün fiil ve hareketler dünyanın en muğlak bir cihaz olan dimağın tekâmülü ile beraber olmuştur.

Tekâmül nihayet bulmamıştır

Görünüşe göre istirdiyeden yükselip te-

kâmül etme keyfiyeti henüz nihayet bulmamıştır. Bundan başka bu tekâmül muttarit ve yeknesak bir ameliyeden de ibaret değildir. Bazan uzuvlardan biri, bazan da bir diğeri fırlayıp neşvünema bulmuştur. Resinde dimağ bulunan âşap manzumesi her şeyden ayrılarak ilerlemiştir. Lüzumundan fazla ihtisâs kesbetmiştir. İşte bu keyfiyettir ki kendisini en sonunda zevale mahkûm etmektedir.

Rus âliminin düşünceleri

Kritik bir nazarla insanı tetkik eden Pastör enstitüsünden profesör Meçnikof insanda Hamletin elinde tutup felsefe yürüttüğü kafa tasından başka bir şey görmemektedir. Rus âlimi soruyor: «Sağın lüzumu nedir?», «Sadece bir mikrop yuvasıdır. İçimizdeki maymunun bir izinden, eserinden başka bir şey değildir. Şu a'vere ve kalın barsağı bakınız. Tamamile lüzumsuz bir şey... Sadece bir takım müzehrafat çukurundan ibaret. Meçnikof bunun kesilip atılmasını tavsiye ediyor. Ve bu ameliyat muvaffakiyetle yapıp neticelenmiştir.

İşte gö... Mükemmeliyetini muhafaza etmiş olsa idi, belki bunun imalindeki o tipik hatayı hoş görebilirdik. Gözün 45 yaşında adseleri ihtiyarlamış gitmiştir. Ayak üzerinde dik yürümek, kamburluğu, ve devri daim manzumesinde gayri mantiki tevezzüü, karaciğere kan dolmasını ve daha yüzlerce cismanî kusurları intaç etmiştir. İctimai bir hayvan olarak insanın tashih ve ıslah edilmesi icap eder. Operatörler bir şey yapamıyorlar. Rus âliminin fikrinde bu, tabiate karşı tekâmülün lüzumundan fazla sür'atle yapılması neticesidir. Bu ıslahat yapılmadıkça insan kendi aklının ve hareketinin kurbanı olacaktır.

Asabımız üzerine tesir eden bu zor, eğer mühendisler ve mucitler bugünkü sür'atle ilerlemekte devam ederlerse çok artacaktır. Utopiensler profesör Mülller gibi bir gün hepimizin dünyada hemen herkesle doğrudan doğruya alâka ve irtibat temin edeceğimize kanidirlir. Neslimiz

Zabıta âmirlerinin imzalarını taklit eden sahte memur

Kendi tanzim ettiği evrak ile kendini Beykoz merkezine tayin eden açığöz şimdi mahkemede bu cür'etinin hesabını veriyor

Sahte evrak tanzim ve zabıta âmirlerinin imzalarını taklit etmekten suçlu sivil polis memuru Ali Pamukoğlunun muhakemesine dün ağır cezada başlanmıştır. Suçlu, mahkemedeki muttat formalite bittikten sonra :

— Uzun müddet açığta kaldım, ailem ve çocuklarım var. Bir işe girebilmek için bu işi yaptım. Bir zaman Dördüncü şubede çalışmışım. Elimde damgalı kâğıtlar vardı. O zaman hastalanmış, bir müddet vazifeme gelememişim. Bu esnada beni terki vazife etmiş adederek işten el çektiler. Tekrar polise girebilmek için de bu işi yapmak zaruretinde kaldım. demıştır.

Şahit olan üçüncü şube müdürü Mehmet çağırılmış, şöyle şahadet etmiştir:

— 20 Kânunusani günü şubeye Ali isminde açığta bulunan bir memurun sahte evrak tanzim ederek kendini Beykoz merkezine tayin ettirmeğe teşebbüs ettiğini ihbar ettiler. Derhal telefonla Beykoz merkezine :

— Ali isminde yeni bir memur geldi mi? diye sordum.

Birinci komiser Muzaffer :

— İki saat evvel Ali isminde bir polis Beykoz kaymakamlığından havale ile getirdiği evrak ile işe başladı. dedi.

Getirdiği evrak ile Alinin bir komiserin nezareti altında getirilmesini söyledim. Dosyasını tetkik ettim. Ben üçüncü şube müdürlüğüne gelmeden evvel bir istidann tarih ve numarasını tahrif ettiğinden dolayı sahtekârlık suçıyla işten el çektiler. Eski bir memur olduğunu gördüm. Bu hâdisede 4 üncü müstantik tarafından tetkik edilmektedir. Kendisini isticvap ettim. Bana ilk verdiği ifadeye göre iş bulmak üzere Ankaraya gitmiş, trende gelirken iki Maliye memuru konuşurken:

— Açıkta kalan bir memur, vilâyeti dahilinde herhangi bir kazaya sahte evrak ile kendini tayin eder, vilâyet farkına varmayarak senelerce orada kalabilir. diye konuştuğumu işittiğini ve bunu işitir işitmez kendisine böyle bir fikir geldiğini ve bir gün Beykoz polis merkezinde otururken, polis müdür muaviniğine vekâlet eden Necati ile benim imzalarımı havi bir tayin emrini gördüğünü, ve aynı şekilde bir tayin emri tanzim ettiğini söyledi. Benim imzam yüzde 90 benzetilmiştir. Hattâ (M) in yanında çizgi biraz daha kıvrık olsaydı ben bile kendim imzalamış olduğuma inanırdım. Arkadaşım ikinci şube müdürü Necatinin imzası yüzde 50 derecede benzetilmiştir ve (M) küçük atılmıştır.

Üçüncü şube müdürü Mehmetten sonra müteferrika komiseri Sabri dinlenmiş, kendisine tanzim edilen sahte evrak gösterilmiş.

— Kaymakamlık bu işi anlamadan atlayabilir. Fakat Beykoz merkezi evrakı gördüğü zaman ikinci şube müdürü Necatinin imzasının sahte olduğunu derhal anlaması lâzımdır demıştır.

Beykoz üçüncü komiseri Safer de dinlenilmiş :

— Ali evvelce bizde çalışırdı, hastalandı ve rapor göndermedi. Pendikte oturduğu için jandarma kumandanlığı -

buna dayanabilir mi? Sür'atin daha ziyade artması keyfiyeti, Barkroft gibi fiziyojistleri dehşete düşürmektedir. «Profesör: «Rekor kırmak için tayyarecilerin maruz kaldığı bu kazalar nedir? Bu mücadelede mağlûp olan beşerdir. Beşerin vücudu değil, dimağıdır» diyor.

Meçnikof mütaleasında yalnız değildir. Anatomistler, fiziyojistler, paleontolojistler de kendisile hemfikirdir. Serartör Ketbi dinleyiniz: «Hiç şüphe yoktur ki medeniyet vücudu beşeri vâsi ve tehlikeli tecrübelerle tabii tutmaktadır. Medeniyet, insan vücudundaki bazı zayıf noktaları meydana çıkarmış ise de bu zayıflıkları tevlit eden esbab ve şerait tabiatın emir ve telkini ile değil, insanların kendi arzu-

Suçlu hâkim huzurunda

na bir istida vermiş, verdiği istidann tarih ve numarasını tahrif ettiğinden dolayı işten el çektiler.

Beykoz merkezine tayin olduğundan 3 saat sonra Aliyi evrakıyla birlikte yanına verdiler. Emniyet Müdürlüğüne götürüp teslim ettim. dedi. Muhakeme 4 üncü istintak dairesindeki tahrif tahkikatının da sorulmasına, diğer şahitlerin dinlenmesine karar vererek başka güne bırakıldı.

Hırsız Şükrü mahkûm oldu

Galatada Aleksandrann evinden kilit kırarak eşya çalmaktan suçlu Şükrünün ve Şükrünün çaldığı eşyaları evinde saklamaktan suçlu Uranyanın İstanbul Asliye dördüncü ceza hakyerinde yapılan duruşmaları dün bitmiş, Şükrü dokuz ay, yirmi dört gün hapis cezası yemiş, ve Uranya beraet etmiştir.

Cumhuriyet - Açık Söz davası

«Açıksöz» gazetesile «Cumhuriyet» gazetesi arasındaki karşılıklı davaların duruşmasına, İstanbul Asliye üçüncü ceza hakyerinde dün devam edilmiştir.

Yakışık almiyan neşriyatta bulunduğu iddiasile açılan bu davaların dünkü celsesinde, «Açıksöz» vekili Mahmut, suç olup olmadığı anlaşılacak üzere gazetede çıkan karikatürün resim tarifi le beraber ehli vukufun tetkikine havale edilmesini istemiş, «Cumhuriyet» vekili Semih, bu isteğe itiraz etmiş, müddeiumumi Feridun Bagana, ehli vukuf havaleyi muvafık görerek mahkemenin takdir hakkı, ehli vukuf raporundan sonra da bakidir» demıştır.

Necip Nadir, Hüseyin ve Tahirle kurulan heyet, ehli vukuf teşkilini kararlaştırmıştır. Tetkikata azadan Tahir Naip seçilmiştir. Duruşmanın devamı, altı Mart sabahına bırakılmıştır.

Maslak kazasının muhakemesi

Maslak yolundaki bir otobüs kazasının duruşmasına, İstanbul Ağır ceza hakyerinde dün devam edilmiştir.

Harp Akademisinden Yarbay İbrahim Etemin ölümü ve başka bazı kimşelerin yaralanmasile neticelenen bu feci kazanın dünkü duruşmasında, şahit olarak Sariyer jandarma kumandanı Hilmi dinlenilmiş ve duruşmanın devamı, başka şahitlerin dinlenilmesine kalmıştır.

larile meydana gelmiştir.»

Profesör Hovkinse bakarsanız:

«Bütün bu terakki ve inkişafın temini ve muvaffakiyetteki sür'ati mümkün kılan yüksek dimağ ihtisâsı gösteriyor ki insan nesli şayanı hayret ve temaşa bir yükselme ve düşme manzarası arzeden bir nevi mahlûktur.»

Şimdi fiziyojistlerin anlattığını ve vahşet devrine alışmış bir vücudun ifa-delerini nazarı mütaleaya alınız. Ve bir an için bu mütaleanızı sadece kana hasrediniz. Ve kanın fiziki ve kimyevi müvazenetini cüz'î ihlâl edildiği halde dimağın alacağı hali düşününüz..

(Nevyork Times)
(Arkası var)

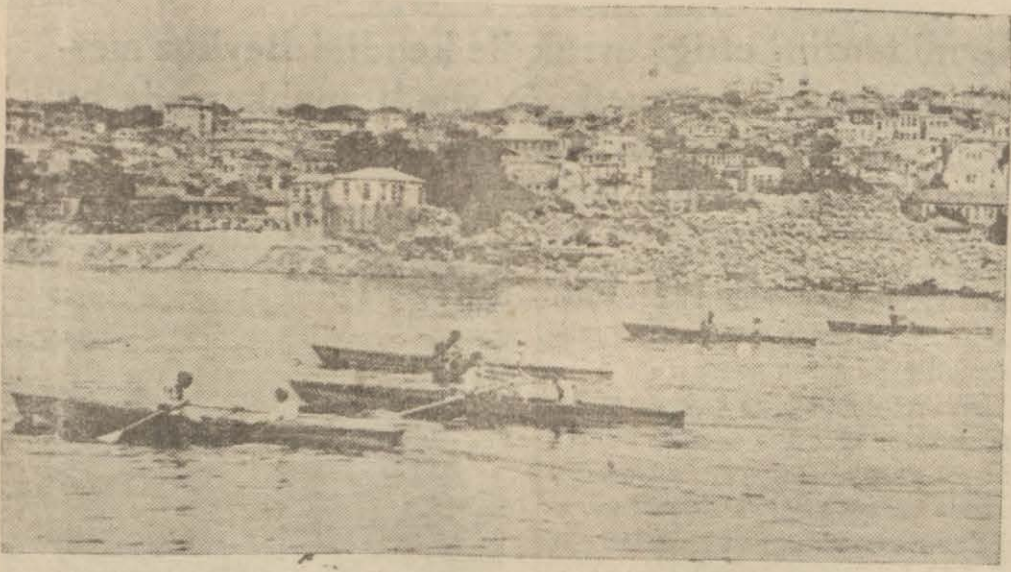

Tarihî Tetkikler:

Eski İstanbul Limanları...

İstanbulun modern limanı Yenikapı kıyılarında yapılacak. Eskiden de burada tamam beş tane liman vardı. Bu limanlara birçok gemiler girip çıkar ve İstanbulun ticaret hayatını canlandırırdı

Yazan: Turan Can

Yenikapı sahilleri

İstanbulda bugünün ihtiyaçlarını karşılayan bir liman bulunmadığı muhakkaktır. Bunu isbat için uzun söze ihtiyaç yoktur. Başka memleketlerin modern limanlarını, oralarında makinenin gördüğü hizmetlerle gösterdiği kolaylıkları görenlerin şahadetine de lüzum görmüyoruz. Yalnız bundan bir iki yıl önce yapılan tetkikler neticesinde göze çarpan bir noktayı tekrar edeceğiz:

Bir ton malın limandaki vapurdan depoya taşınması masrafı aynı malın meselâ Tiryesteden İstanbul'a kadar olan vapur navlunundan aşağı değildir.

Uzun tetkiklerden sonra İstanbul limanının Marmara kıyıları ve Yenikapıda yapılmasına karar verildiğini, bunun yedi milyona mal olacağını öğreniyoruz. Eskiden de Marmara kıyıları ve Yedikule ile Sarayburnu arasında limanlar vardı. İstanbulun eski limanları hakkında muhtelif tarihlere okuduklarımızı burada kısaca yazarken Marmara tarafındaki limanlardan da bahs olunacaktır.

İstanbulun tabii limanı, hiç şüphesiz Haliç'tir. Burası yedi buçuk kilometre uzunluğundadır. En geniş yeri 750 metredir. Sarayburnu ile Galata rıhtımının son noktası arasındaki uzaklık 900 metreye varır. Şarktan şimali garbiye doğru uzanmış olan bir boynuzu andırır. Bunun için Bizanslılar zamanından beri (Altın boynuz) diye anılır. Alibey ve Kâğıthane dereleri buraya toprak getirir. Bu yüzden gittikçe dolmaktadır. Haliçin ağzındaki derinlik 35 metreyi bulur. Bu itibarla en büyük gemilerin bile girmesi mümkündür. İstanbulda en çok esen poyraz ve İodos rüzgârlarından maada diğer bütün rüzgârlara karşı kendi kendine muhafaza lıdır. Zaten bunun içindir ki İstanbulun kuruluşundan beri liman olarak kullanılmıştır.

Vaktiyle İstanbul'a uğrayan gemiler Haliçte demir atarlar; mallarını buraya çıkarırlar ve yeniden yük alacaklarsa buradan alırlardı. Bununla beraber Haliçin her iki tarafında yeşil bahçeli ve ağaçlı yalılar ve saraylar da pek çoktu.

Buraya her gün birçok kürekli ve yelkenli gemiler girerdi. Haliçin iki tarafı, yelkenler direkleri sarılmış olan binlerce gemi ile, ve dalları budanmış koca bir ormanı andırıyordu.

Fakat Haliçin gündün güne dolması, gemilerin gittikçe büyümesi, hele Galata ile İstanbul arasında köprüler yapılması buranın liman olarak kullanılmasına engel olmuştur. Zaten genişliği de dört yüz yıl içinde her iki taraftan (20 - 50) metre kadar azalmıştır. Eskiden Haliçin ağzına ve Galatada şimdiki Yerebatan caminin bulunduğu nokta ile Sarayburnu arasına kalın ve demirden bir zincir gerekmesi suretiyle limandaki gemilerin muhafazası imkânı da büyük bir nimetti.

Sarayburnu, Kızkulesi ve Beşiktaş arasındaki kısım da rüzgârlardan mahfuzdur. Fakat burası evvelce liman olarak kullanılmazdı. Esasen şehirde bu derece genişlemiş ve yayılmış değildi.

Yalnız donanmamız, sefere çıkacağı sırada, yahut döndüğü zaman Haliçe girmeden önce Beşiktaş önüne demir atardı. Burada son teftiş yapıldıktan sonra Akdenize yahut Karadenize hareket ederdi. (Barbaros) ların (Piyale) lerin, (Kılıç Ali) lerin kumandasındaki 150-300 gemiden ibaret donanmalar hemen hemen her defasında burada birkaç gün kaldıktan sonra yelkenlerini açmışlar, engine açılmışlardır. (Barbaros) un kendi türbesini Beşiktaşta ve deniz kıyısında yaptırmasının sebebi de budur.

Sarayburnu ile Yedikule arasındaki limanlar bugün mevcut değildir. Esasen bunların varlığı da eskidir.

Şimdiki Demirkapının yerinde bir tersane vardı. Ahırkapıyı geçtikten sonra Samatya'ya kadar olan sahilde beş liman bulunuyordu. Bunların birincisi olan Bukoleon limanı deniz tarafına dalgakıran yapmak suretiyle elde edilmişti. Aynı isimdeki saraya mahsustu. Bizans imparatorları deniz seferlerine veya gezintilerine giderken buradan gemilere binerlerdi. (Buko) Boğa, (Leon) da aslan demektir. Bu limanın rıhtımı üzerinde birbirile boğuşan boğa ve aslan heykelleri olduğundan bu isim verilmişti. (969) senesinde 10 Kanunuevvel gecesi İmparatoriçe Teofano, sevgilisi (Yani) yi arkadaşlarıyla beraber bu limandan saraya almış, kocasını uyurken baskın verdirerek öldürmüştü.

Diğer limanlar, kıyıların içeriye doğru oyulması suretiyle yapılmıştı. Bukoleon limanının biraz ilerisinde Safi limanı vardı.

Bu liman şimdiki Kumkapıdaydı. Bir asır önceye kadar kadirga limanı adıyla mevcut olup kadirgaların tamir ve havuzlanması için kullanılırdı.

Onun biraz ilerisindeki limanın adı Konteskalyonu. Daha ötede ve Langa kapısının Sarayburnu tarafında Kesarıyos limanı, Yedikule tarafında da Elef teros limanı vardı.

Bu son liman en büyüğüydü. Yenikapıdan Davutpaşa kapısına kadar uzar ve bugün Langa bostanı denilen büyük araziyi işgal ederdi. Derinliği Cerrah paşa camine yaklaşırdı. Limanın deniz tarafı boydan boya bir duvarla kapatılmıştı. Yalnız bugün Yenikapı istasyonunun bulunduğu yerde iki tarafta iki kuvvetli kule bulunan bir kapı bırakılmıştı. Böylelikle limandaki gemiler dışarıdan gelecek olan en yaman hücumlardan bile muhafaza edilmiş bulunurdu.

Bu limanlar bugün yoktur. Yerleri toprakla dolmuş, bostan veya arsa haline gelmiş, yahut üzerine evler yapılmıştır. Eski İstanbulda bu limanlar gelişip geçici ticaret gemileri için Haliçten daha elverişli idiler. Bunun için çok işlekti. Bugün İstanbulun modern liman ihtiyacı tetkik edildiği zaman gene bu kıyıların en uygun yer olduğu kabul edilmiş oluyor. Asırlarca gemilere ve ticaret hayatına karşı belki de hasret çeken bu kıyıları yeniden şenlenecek demektir.

Bu vaziyet karşısında (tarih tekerrürdür) sözünü bir defa daha tekrar etmekten kendimizi alamıyoruz.

Turan Can

"Son Posta",nın resimli zabıta hikâyeleri

Öldüren Şiringa

1 - Polis memuru Peabody, gece saat 10 sularında devriye gezerken telâhî bir adamla karşılaştı. Bu adam evde karısının hasta yahut da ölü olarak yattığını söyledikten sonra, kapının anahtarını evde unuttuğunu ve bundan dolayı içeri giremediğini ilâve etti.

2 - Polis memuru, kendisini Davis Meyer diye tanıtan adamla birlikte evine doğru yollandı. Meyer, yolda sey-yar komisyoncu olduğunu ve üç akşamdanberi evinde bulunmadığını söyledi. Meyerin evi, otomobilini sakladığı hususi bir garajın üstünde bulunuyordu.

3 - Polis memuru kapıyı açmak istedi. Kilitli idi. Anahtar deliğinden baktı, da bir koridorun karşısında ışıkları yanan bir oda görünüyor. Memur açık olan oda kapısının eşiğinde serilmiş bir kadın cesedi gördü. Kapıya dayandı ve bir hamlede açtı.

4 - Memur içeri girdi. Meyer ondan evvel davranmış ve derhal yerde yatan karısının üzerine eğilmişti. Cesedin yanında bir morfin şiringası ve bir de soyulmuş bir muzun kabukları duruyordu. Masanın üstünde telefon vardı.

5 - Memur telefona polis müdüriyetini buldu. Müfettiş Holt'un ve bir muavinin derhal yola çıkacakları kendisine bildirildi. Evde kalarak hiçbir şeye dokunulmamasına dikkat etmesi tenbih edildi.

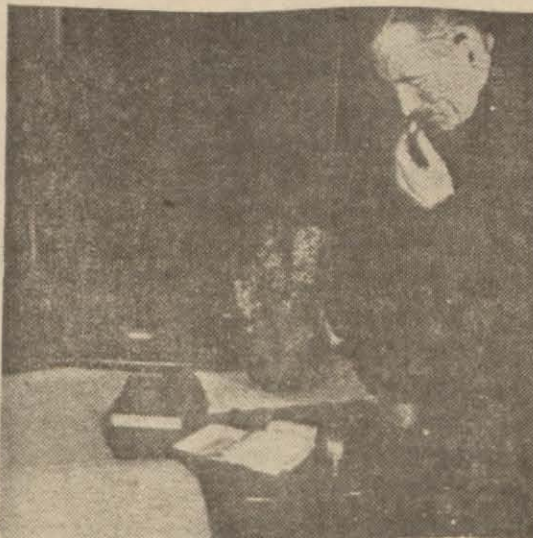
6 - Memur, Meyerin kısaca ifadesini aldı. Adam seyahattan eve dönünce anahtarın yanında olmadığını görmüş, kapıyı vurmıştu. Birkaç defa vurduktan sonra cevap alamadığından anahtar deliğinden baktığını ve karısını yerde serili olarak gördüğünü söylüyordu.

7 - Biraz sonra müfettiş Holt ve iki muavini hâdise mahaline geldiler. Müfettiş, sokak kapısını kapadı ve bir mütehassıs gözü ile sahneye baktı. Meydanda hiçbir karşılık yoktu.

8 - Bunu müteakib, şiringayı tetkik etti. Şiringada, ancak iki damla mayı kalmıştı. Yerdeki vaziyetle nazaren, kadının elinden düşüğü anlaşılıyordu.

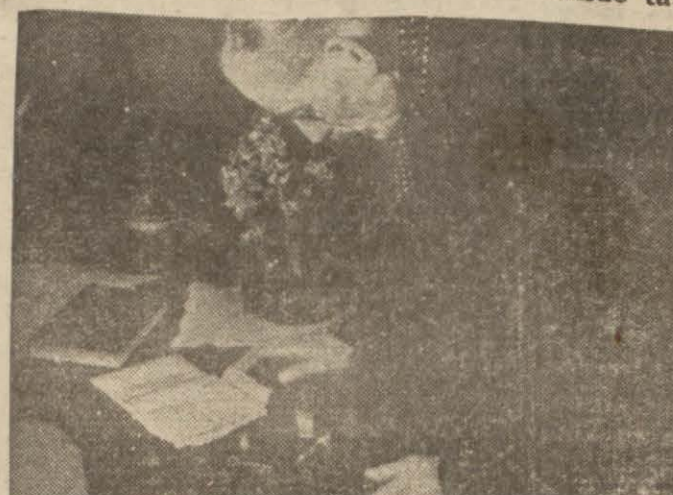
9 - Müfettiş, Masanın üstünde bulunan morfini ihtiva eden küçük bir şişe ile şiringayı parmak izi mütehassısına verdi. Bu sırada araştırmalara başlamış olan muavin, kapıda bir çuğırak olduğunu söyledi.

10 - Diğer taraftan, müfettiş de apartımanda seri şekilde taharriyat yaptı.

11 - Zabıta doktoru, ölümün marifetli enjektörün neticesi olduğunu ve bunun kendi kendine yapılabileceğini bildirdi. Hâdis 16-18 saat evvel vuku bulmuştu.

12 - Meyer, evvelce polis memuruna verdiği ifadeyi tekrarladı. Parmak izi mütehassıs, şişede ve şiringada yalnız ölen kadının parmak izlerinin mevcut olduğunu söyledi.

Müfettiş, polis memuru ile kısa bir müzakerede bulundu. Memur, Meyer'in tavr ve hareketini tamamen samimi gördüğünü anlattı. Müfettiş gülümseyerek cevap verdi.

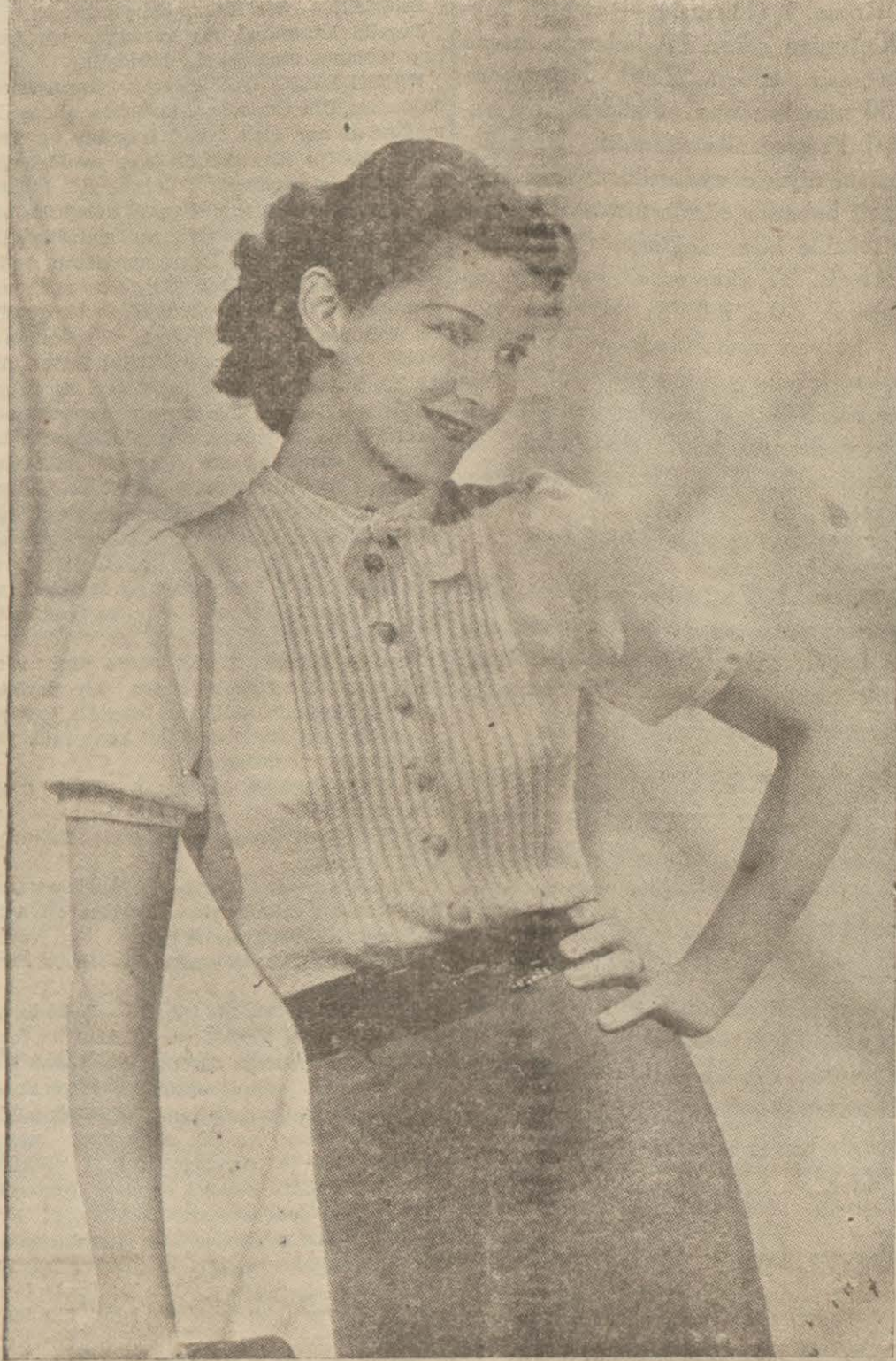
— Mamafih, Meyer yalan söylüyor. Onu müdüriyete götürün ve hakikatı kendisinin anlayın.

Bütün deliller meydandadır. Holt niçin Meyerden şüphelendi? Bunu siz de bulabilirsiniz. Bulamazsanız 11 inci sayfaya bakınız.

KADIN

Beyaz örgü bluz

Kullanılan örgüler — Jerse örgüsü ve fantezi lüstik örgü. Jerse yani düz örgü. Bir sıra ters - bir sıra yüz örülür. Fantezi lüstik örgü: «1» inci sıra 2 ters - 2 yüz, nihayete kadar. «2» nci sıra 2 yüz - 2 ters. İkinci ters ilmiği birinciden evvel örünüb. Sonra ikinci ters ilmiği örünüb. Böylece devam ediniz. Ön — «130» ilmikle bildiğiniz 2 ters - 2 yüz lüstik örgüye başlayınız.

«5» santimetre olunca örgüyü ikiye bölünüz. Düğmelerin dikileceği tarafa «10» ilmik ilâve ediniz. Ortadan «34» ilmiğin üzerine fantezi lüstik örgüye başlayınız. Geri kalan ilmikleri jerse örgücü özersiniz. İki yanlarda arasra arttırınız. «33» üncü santimetrede jerse örgüsü olan ilmiklerin sayısı «50» olmalıdır. O zaman 5, 4, 3, 3, 2, 2, 1, 1, ve 1 ilmik kesiniz. Geri 28 jerse ilmik kalır. Yakaya kadar dümdüz örünüb. «47» santimetre olunca 8, 4, 4, 2, 2, 2, 2, 1, 1, 1 kesiniz. 35 ilmik kalır. Bunun 28 i jerse ilmiğidir. Bu sefer 5 defa «7» ilmik kesiniz. İlmik yerleri: İlk ilik bluzun kenarından «2» santimetreye yukarıda olmalıdır. Öteki «6» tane nin arasında «5» santimetrelilik aralık bulunacaktır. (Arka — En altta yazılmıştır.)

Kollar — 80 le başlayınız. 3 santimetre fantezi lüstik örgü. Sonra jerse örgüsü yanlardan sık sık arttırınız. «14» santimetrede «112» ilmik olmalıdır.

Kolun yukarı — Öne gelen kısımdan 4, arkaya gelen taraftan «1» tane kesiniz. Sonra her sıradan iki baştan «1» er tane «16» santimetreye gelince hepsini birden kesiniz. Bütün kol boyu «26» santimetreye olacaktır.

Yaka kıravat şeklindedir. Fantezi lüstik örgüdür.

«12» ilmikle başlayınız. «1» yandan «1» er tane arttırınız. Öbür yandan «1» er tane eksiltiniz. Boyu «54» santim olacaktır. «44» santimetrede bir ilik yeri açınız. Buradan yakanın öbür ucu geçecektir.

Hafifçe ütileyip bluzu dikiş, kursuzdur. Bu ölçü «42» beden içindir. «44» beden için «10» ilmik ilâve etmek lazımdır.

Arka — 120 ilmikle başlayınız. Önce ikili lüstik, sonra jerse örgüsü. Arasına arttırınız. Kol altında boyu «32» santimetre ve ilmik sayısı «136» olacaktır. O zaman 5, 4, 3, 2, 1, ilmik kesiniz. Ve dümdüz örmiye devam ediniz. Önce 5 defa «7» şer tane, sonra geri kalan kısmı hep birden kesiniz.

Evlerimizi nasıl Döşemeliyiz?

Kendine uymayan bir renkle döşenen oda, elbisenin rengi yüzüne yakışmayan bir insan gibi, göze çirkin görünür. Bir evi döşemek için renklerin psikolojik tesirlerini bilmek lazımdır. Bunları bilmeden iyi bir ev döşemek imkânsızdır.

Bazı renkler insanın içine sükün ve rahatlık verir. Bazıları aksine taşkın bir neşe ve hareket kaynağıdır. Kimisi aydınlatır, kimisi karartır...

Odalarmızın da bazıları sükün ve rahatlığımız için ayırırız. Meselâ: Yatak odamızı. Razısında neşe ve canlılık ararız. Misa. Zonlarımızda olduğu gibi... Bazısını fazla karanlık bulur aydınlatmak isteriz. Bilâkis bazan da fazla aydınlık gözlerimizi yorar hafif bir loşluğun hasretini duyarız.

İşte yerinde seçilen renkler bu istek ve ihtiyaçlarımızı yerine getirir ve döşedikleri odaları güzelleştirir. Bunun için her şeyden evvel her rengin tesirini bilmeli.

Mavi ferahlık, gri sükün ve rahatlık verir. Yeşil serin ve dinlendiricidir. Koyu pembe bilâkis sıcaktır. Parlak kırmızı gösterişli bir renktir. Fazla ihtimamla kullanılmazsa göze batar. Bu rengi, daha ziyade, soluk bir renge can vermek için kullanmalıdır. Sarı - bilhassa altın sarısı - aydınlatır. İç açıcudur. Portakal rengi fazla göze çarpar. Kırmızı gibi onu da çok kullanmaktan sakınmalıdır. Mor, gölge tesiri yapar. Hem dinlendirir hem biraz karartır. Karanlık odalarda kullanılmamalıdır.

Senenin Şapka modası

Mevsim değişmek üzere. Yakında fötr ve kadife şapkalar bütün bütün veda edeceğiz. Daha hafif şapkalar kavuşacağız. Onlarla beraber yeni senenin yeni modasına da...

Bu modanın esas çizgilerini şimdi den tahmin etmek mümkün. Büyük şapka müesseselerinde yeni mevsim için hazırlanan şapkaların çoğunda gene kuş tüylerinden garnitürler görülmüyor. Fakat bunlardan çok göz alıcı renkler de çiçekler görülmekte. Bu sene yalnız şapkalarda değil rob ve tayyörlerde de çiçek kullanılacaktır. Denilebilir ki yeni sene bir «çiçek senesi» olacak.

Bu bahar, garnitürler gibi şapkaların biçimi de geçen yıllardan daha fantezi olacak. Asker şapkalarından ilham alan yüksek kalotlu fötrlerle mektepli şapkalarını andıran küçük berelerden sonra moda büyük bir yeniliğe, tam kadınlığa geçiyor. Bu yılın şapkaları tam bir kadın eşyası gibi süslü ve zarif olacak.

Basık şapkalar arasında yükseklere de rastlayacağız. Fakat bunlar büsbütün yeni bir şekildedir. Tayyörler üzerinden giyilecek şapkalar her zaman gibi sadedir. Kenarları geriye kıvrık yuvarlak şapkalar pek moda. Öğleden sonra elbiseleriyle kordelâdan yapılmış vualetle süslü şapkalar kullanılacak. Bunlara süs olarak konulan çiçekler âdeta saçların arasına yerleştirilmiş hissini verecektir. Pompon, kordelâ, çiçek şapka modasının en başında gelmekte. Spor ve erkek tarzına veda.

Mevsimin modasına uygun bir şapka

Bu şapkayı vualetle ve vualetsiz kullanabilirsiniz. Siyah fötrdendir. Kenarına pikür geçirilmiştir. «Vualet» in kenarlarına da ipekle aynı şekilde pikür yapılmıştır. Bu ince tülün kenarlarını aşağıya çekecek şekilde ağır laştırmıştır.

Saç Tuvaletleri

Saçlar oldukça kabarık bırakılmıştır. Tepe düz taranmış, dalga yapılmamıştır. Yanlardan itibaren başlayan bukieler ensede epeyce aşağıya doğru inmektedir.

Bütün başı çerçevesiyen bir sıra ufak bukle. Bu çerçeve içinde kalan kıvrımlar dümdüz ve sıkı taranmış. Sağ da çok kısa bir «yiv».

Saçları önden ayırarak yanlara doğru dümdüz ve sınıksız taramak, uçlarını başın üzerinden - örmeden - bir hâle şeklinde geçirmek yüze safiyet verir. Bu kuvafüre Avrupanın şimal memleketlerinde çok rastlanmaktadır. Altı aylık öndüle yaptırmak istemiyen bayanlar için pek uygundur. Tabii, saçları uzun bırakmak şarttır.

Yüz tuvaleti Gözlerin güzelliği

Yüze bütün cazibesini veren gözlerdir. Aksine en çok çalışan, yorulmuş ve bu yüzden canlılığını erkenden kaybeden uzvumuz da gözlerimizdir. Daha pek küçük yaşlarda yormiya ve lüzumundan fazla işletmiye başladığınız bu cazibe kaynaklarını korumak için ne yapıyorsunuz. Hemen hiç bir şey değil mi? Halbuki gözün asıl güzelliği içinden gelen ışıktadır, göz kapaklarının düzgünlüğünde, kirpiklerinin bolluğunda, yani gözün sağlığındadır. Bütün bunlara sahip olmaksızın tamamen elinizdedir. Kirpiklerinizi çoğaltabilir, göz kapaklarınızı düzgünleştirebilir, gözlerinizi parlatabilirsiniz. Hem de en tabii bir şekilde ve en kolay yollardan giderek.

Göz adalelerinin gevşememesi, genç ve taze kalabilmeleri için «göz jimnastiği» yapınız. Bu, pek basittir. Sabahları, az ışıklı bir yerde gözlerinizi mümkün olduğu kadar yukarıya, aşağıya, sağa, sola çeviriniz. Bir gözü kapıyarak yalnız tek gözle ve en az «5» kere.

Jimnastikten sonra gözlerinizi avuçlarınızla kapıyarak karanlıkta on dakika dinlendiriniz.

Yüzünüz, elleriniz gibi gözlerinizi de sabah ve akşam temizleyiniz. Bir «ö-yer» içinde, kaynatılıp soğutulmuş ılık ve asitborikli suyla, aynı suya bir parça pamuğu batırıp göz kapaklarının üzerinde bir kaç dakika tutmak ta gözü dinlendirir. Bilhassa sinema, tiyatrodan döndüğünüz, bir kaç saat üstüste okuduğunuz zamanlar bu «kompres» i yapmayı asla unutmayınız.

Göz kapaklarının düzgün kalabilmesi ve düzgünleşmesi için geceleri yatmadan evvel yağlı bir krem sürmelisiniz. Unutmayınız ki göz kapaklarının derisi yüzün her hangi bir tarafından daha naziktir. Çabucak buruşur ve yüzü ihtiyar gösterir.

Gözün altındaki adale gevşeyip yavaş yavaş göz arasında boşluk yapmasın diye gözün etrafına masaj yapmalısınız. Yağlı kremi sürdükten sonra burnun yanından başlayarak gözün üstünden dolaşarak gene burna kadar bütün gözaltını parmağınızla hafifçe sıvayınız. Amma pek hafifçe.

Şık çamaşır modelleri

Solda: Açık pembe ipekliden gecelik. Sağda: Ampir biçimini andıran bir ev kıyafeti. İpekli siyah kadifedendir. Kollar ve bütün arka siyah ipek dantelden yapılmıştır.

İKTİSADİ EKONOMİ

Çivi narhı mesele oldu

Ticaret Odası hazırladığı raporu tam İktisat Vekâletine göndereceği sırada çivi fabrikatörleri tesbit edilen narha itiraz ettiler

Çivi meselesi yeniden sarpa sarmıştır. Ticaret Odası sanayi şubesi çivi tüccarları ile fabrikatörlerin şikâyeti üzerine Avrupa çivi piyasalarını gözden geçirmiş ve çivicilerin narhını yükseltmesi hakkındaki müraaatlarnın yerinde olduğunu tesbit etmiştir. Bu münasebetle evvelce muteber olan mark yerine yeni bir fiat hazırlanmıştır. Yeni fiat eski narktan bir iki kuruş fazla idi. Hazırlanan bu rapor tam Ticaret Odası idare heyetinden geçip Vekâlete gönderileceği sırada dün bir denbire bir mâni çıkmıştır.

Dün sabah çivi fabrikatörleri ile çivi tüccarları Ticaret Odası sanayi şubesine gelerek demişlerdir ki:

«Çivi vaziyetini tetkik ederek yeni bir narh nümunesi hazırladık. Fakat Avrupa piyasası bugün birdenbire değişmiş bulunmaktadır. Siz tetkikat yapıp fiyatı tesbit ettiğiniz sırada demirin beynelmilel fiatı 7,15 İngiliz lirası idi. Halbuki bu fiyat yerinde durmamış, 8,20 İngiliz lirasına fırlamıştır. Ve bize son gelen haberlere göre bu vaziyet te sabit değildir. Daha yükselmek te devam edecektir. Onun için yeniden tetkikat yapıp fiyatı tesbiti lazımdır. Aksi halde bugünkü formül tatbik edilirse gene müşkülât ortadan kalkmış olmaz.»

Oda, piyasayı yeniden gözden geçirmek üzere raporu alakoyuştur. Fab-

rikatör ve tüccarlar keyfiyetten İktisat Vekâletine de haberdar etmiştir. İstanbulda bulunan ve bu işle meşgul olan Vekâletin bir memuru yeniden fiyatları gözden geçirmeye başlamıştır. Narh meselesi henüz halledilmediğinden fabrikalar tüccarları çivi vermektedir. Yalnız inşaat işinde kullanılacak çivileri inşaat sahipleri ellerinde ki ruhsatnameleri göstererek fabrikalardan doğrudan doğruya temin etmektedir. Piyasada perakende olarak çivinin kilosu 18 kuruşa kadar çıkmıştır.

Yeni çorap nümuneleri

Ticaret Odası sanayi şubesi fabrikalardan getirttiği çorap nümuneleri için İktisat Vekâletine göndermişti. Bu çoraplara fabrikaların firmaları yapıldıktan sonra mühürlenmiştir.

Yarın açılacak tütün piyasaları

Hendek, Düze ve İzmit tütün piyasaları yarından itibaren açılacaktır. Bu mütakanın tütünlerine başlıca talip Avusturya ve Amerikalılardır. Marmara mintakasında bugüne kadar satılan tütünlerin kilosu 45 - 80 kuruş arasındadır. Yeni talipler karşısında yeni piyasa ile fiyatların yükseleceği umulmaktadır.

İSTANBUL Ticaret ve Zahir Borsası 1/3/1937

FIATLAR

CİNSİ	Aşağı	Yukarı
Buğday yumuşak	6 7	6 18
Buğday sert	6 00	6 15
Çavdar	4 15	4 25
Mısır sarı	5 00	5 5
Yapağı Anadolu	62 20	—
İç fındık	63 20	—
Peynir beyaz	41 7	92 37
Zerdeve derisi	5250	5550
Sansar derisi	3300	3600
Tilkî derisi	800	1000
Tavşan derisi	24	26

GELEN

	Ton
Buğday	420
Çavdar	315
Arpa	136
Un	119
Fasulye	33
Tiftik	13
Yapağı	128
Mısır	28
Keten tohumu	13

GİDEN

	Ton
Buğday	100
Arpa	405
Yapağı	56
Razmol	192
Kepek	14

DIŞ FIYATLAR

	K.	S.
Buğday: Liverpool	5	77
Buğday: Şikago	6	10
Buğday: Vınipek	5	79
Arpa : Anvers	5	30
Mısır : Londra	3	76
Keten T. : Londra	7	12
Fındık G. : Hamburg	78	55
Fındık L. : Hamburg	78	55

Antep hastanesinin Bir yıllık mesaisi

Antep (Hususi) — Antep memleket hastanesinde son bir yıl içinde 14931 poliklinik muayene ve 678 ameliyat yapılmış, 1264 hasta yatmış, 3843 laboratuvar muayenesi olmuş, 420 sıhhi ve 411 adli muayene yapılmış ve 21 kuduz tedavi görmüştür.

Şhhiye Vekâleti başhekimini Nuhî Aktaneri iki derece, dahiliye mütehasısı ve eczacıyı da birer derece terfi ettirmiştir.

Her cepheden muvaffak bir müessesese olan Gaziantep memleket hastanesi bu halile bile ihtiyaca cevap verememektedir. Teşkilât ve kadro noksan, yatak sayısı azdır. 75 yataklı olan bu hastaneyi nümune hastanesi şekline ifrağ etmek behemehal lazımdır. Kaza merkezinin nüfusu yüz otuz bin kü-

İngiliz filosu, Manevra

Sahasını değiştirdi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Yapılacaktır. Bu kararın sebebi İspanyol iştilâli münasebetle harekât sahasında manevra yapılmamasını teminden ibarettir.

Roma, 1 (Hususi) — Ecnebi kaynaklarından çıkan bir haberde, geçen gün esir edilen 2000 Habeşliden 1400 nün kurşuna dizildiği söylenmiştir. Propaganda nezareti bu haberi, sui niyetle uydurulmuş bir sürü hayali haberler cümlesinden olduğunu ve tezkibe bile değmeyeceğini söylemektedir. Ve ilâve edildiğine göre uğraşılacak daha mühim meseleler vardır: İtalyan mahafilinde de Hindistan da kaç köyün yakılıp yıkıldığı ile yahut bütün dünya sömürgelerinde yerli kıyımlarının nasıl bastırıldığı ve bastırılmakta olduğu ile iştil edilme-ktedir.

Mareşal Graziani iyileşiyor

Roma, 1 (Hususi) — Habeş suikastında yaralanan Mareşal Graziani'nin hayatı tehlikede olduğu hakkında verilen haber yanlıştır. Yaralananlar iyileşmektedirler.

Sabık İngiliz Başvekilinin temennisi

Londra, 1 (Hususi) — Mister Makdonald bir nutkunda Milletler Cemiyetine olan itimadını teyit ederek demiştir ki:

«Milletler Cemiyeti haricinde kalan devletler şurasını bilmelidir ki diğer milletlerin topraklarını istilâ edenler bundan hiç bir menfaat elde edemeyeceklerdir.»

1937 Bütçesi dün Meclise verildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

de tahsisatın karşılığını teşkil eden borçların ödenmesi için bütçede mevcut tahsisata ilâveten tahsis olunmuştur. Mütbehaki 4,300,000 lirası da memleketin her sahadaki inkişafıyla müteneşiben genişlemekte olan hizmetlerin daha iyi görülmesini temin için muhtelif dairelere tefrik olmuştur.

Bu sene hiç bir verginin tezyidi veya ihdası mevzuu bahis değildir. Kuvvetle ümit ederiz ki, Türk vatanının her vatandaşına inşaaah veren iktisadî inkişafı önümüzdeki senede de bu yolda olduğu gibi varidatın tezyidü imkânını verecek, der vatandaşın vergilerini seve ve kolaylıkla ödemek suretile zevk duyacaktır.

Ankara, 1 (A.A.) — Bugün Kamutaya tevdi edilmiş bulunan 1937 mali yılı bütçesi, masarifatı vekâletler ve daireler arasında şu suretle inkişaf etmektedir:

B. M. Meclisi	3,590,200
Riyasetcumhur	401,540
Divanı Muhasebat	602,550
Başvekilât	1,301,960
Şûrayı Devlet	236,740
İstatistik U. Müdürlüğü	312,920
Diyanet işleri	608,350
Maliye Vekâleti	19,740,078
Dünyu Umumiye	53,328,100
Tapu ve Kadastro U. Mü.	1,361,806
Gümrük ve İnhisarlar Ve.	5,374,040
Dahiliye Vekâleti	4,880,032
Matbuat Umum Müdürlüğü	136,390
Emniyet işleri U. Mü.	5,009,934
Jandarma Umum Müdürlüğü	9,372,700
Hariciye Vekâleti	3,340,830
Şihhat Vekâleti	6,487,538
Adliye Vekâleti	9,272,612
Maarif Vekâleti	2,570,690
Nafia Vekâleti	5,003,322
İktisat Vekâleti	5,683,060
Ziraat Vekâleti	6,098,550
Millî Müdafaa Ve. kara	46,733,220
Millî Müdafaa Ve. hava	7,823,755
Millî Müdafaa Ve. deniz	6,061,780
Askerî fabrikalar	3,065,990
Harita U. Müdür.	745,890
Meteoroloji U. Mü.	532,135

surdur. Bu mikdar mülhakat ta hesaba katılırsa üç yüz bini tecavüz eder. Çok kalabalık bir vilâyet merkezinde ancak yetmiş beş yataklı bir hastanenin her talebi karşılayamayacağı muhakkaktır.

Teşkilâtı Esasiye Kanunu

Millet Meclisinde kanunun bazı maddelerinin tadili etrafında yapılan müzakereleri aynen neşrediyoruz

— 3 — [*]

BAŞKAN — Söz Sadri Maksudî Arsalın'dır. SADRİ MAKSUDİ ARSAL (Giresun) — Bazı şeyler soracağım suallerime cevap aldım.

BAŞKAN — Söz Hakkı Kılıç'ındır. Evvelki kanunlara rey veriyormuş var mı. Rey toplama muamelesi bitmiştir.

HAKKI KILIÇOĞLU (Muş) — Sayın arkadaşlarım; Ulu Önderin, Atatürk'ün güneş doğduğundan nur alan İsmet İnönü'ne bu Teşkilâtı Esasiye Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına dair teklifi, bilhassa ikinci maddesinin değişmesi dolayısıyla bütün hür Türk camiası namına kendisine teşekkür ederim. İkinci maddenin değiştirilmesi hakikaten hür fikirlerin uzun zamandan beri hasretle beklediği bir şeydir. Bu kanunla Cumhuriyetimiz, Partimizin büyük temel taşı üzerine oturtulmuştur. Artık hiç bir zelzele onu sarsamaz, ne dahill, ne haricî. Değişen diğer maddeler hakkında Şükrü Kaya arkadaşımın söylediklerine tamamille işitirak ederim. Bunlar hakikaten bugünkü ihtiyaçlardan doğmuş ve yerinde yapılmış değişikliklerdir. Siz fazla yormamak için sözümlü uzatmıyorum. Yalnız kendi kanaatime, bilhassa ikinci maddeye bir az yan bakan hattâ kafa tutan bir teşekkül var. Diyanet işleri (Güllmeler) Ben bu teşekkülün aleyhinde değilim. Dinlerin ve dindarların hasmı da değilim. Ancak bütün dinî işleri vicdanlara bıraktıktan sonra bir devletin resmi bütçesinde, bilhassa teşkilâtı esasiyemizin bu yeni ikinci maddesi karşısında yerli olmayacağı kanaatindeyim.

RASİH KAPLAN (Antalya) — Seni oraya reis yapalım.

LÜTFİ MİNİF ÖZDEK (Kırşehir) — Bunu bütçede söylerim.

HAKKI KILIÇOĞLU (Muş) — Bütçede ayrı söylerim. Sıra gelince yine söylerim. Ölümlü - ye kadar her vakit söylerim.

RECEP PEKER (Kütahya) — Hafız İbrahim hasta.

HAKKI KILIÇOĞLU (Muş) — Belki bu iki şekli teklif eden formül vardır. Ben bu formülün malûmatları değilim. Ya Şükrü Kaya arkadaşım, yahut teşkilâtı Esasiye Encümeni bana ve herkese kanaat verecek surette bir anlaşma formülü söylerlerse mesele kalmaz. Tekrar ediyorum. Devlet teşkilâtı içinde, Teşkilâtı Esasiye Kanunu karşısında bunların yerli olmaması lâzım gelir. Evet, mabedimiz vardır. Onlara hizmet edenler vardır. Bunlara bakılmaması demiyorum. Fakat doğrudan doğruya aynı bir fasıl olarak Evkaf Kanununda bunlar için hükümler gösterilebilir.

Arkadaşlar; bunu yalnız ben söylemiyorum. Bugüne kadar dışardan da aynı davayı dinledim. Lâiklik diyorsunuz ama halâ müftüleriniz var diyorlar. Arzettiğim gibi düşüncelerimin bu mesele hakkındaki bir - lasesi bundan ibarettir. İsterim ki beni ten - zir etsinler. Ben de rahat edeyim, siz de rahat edesiniz. (Güzel güzel sesler)

Halil Menteşenin sualleri

HALİL MENTEŞE (İzmir) — Arkadaşlarım; Teşkilâtı Esasiyede bir takım tadilat bugün mevzuu bahs oluyor. Bir milletin hayatında bu gibi esaslı tedbirler alınırken halk içinde bir takım sui tevehhümlere meydan kalmamak için, mesele tamamille, sarahatle millet kürsüsünde izah edilmek lazımgelir. Ben arzedeceğim bazı mülâhazalarla tahrik edeceğim cevaplar vastasıyla bu gibi sui tevehhümleri kâmilten bertaraf edebilirsem çok bah - tiyar olacağım. C. H. Partisinin umdelerininin Teşkilâtı Esasiyeye geçebilmesi için gösterilen esbabı mucibeyi ben varit görmüyorum. Çünkü esbabı mucibede deniliyor ki, Teşkilâtı Esasiyede Devletin tarzi siyaset ve idaresine aid esas hükümler dercedilmek lazımgelir.

Teşkilâtı Esasiye Kanunu, hepimiz biliriz ki, hükümet fonksiyonlarını tanzim eder ve Devlet otoriteleri arasındaki münasebetleri tesbit eder. Ve imme hukuku denilen ferid hukukunu ve buna müteallik prensipleri tesbit ettikten sonra onları Teşkilâtı Esasiye Kanununun teminat ve tekeffülü altına kor. Hükümetin tarzi siyaset ve idaresi Teşkilâtı Esasiye Kanununda tesbit edilince, ben hatırıma gelen bazı sui tevehhümlü tev - lid edilecek olan mülâhazaları arz etmek istiyorum.

Şimdi yapacağımız tadilatla Cumhuriyet - tin; devletçi, milliyetçi, halkçı ve lâhirci... olduğunun tesbiti edileceğiz.

Devletçilik, meselâ, devletin şekli meyanına giriyor. Şimdi ekonomide liberal taraftarı ferdîyetçi bir vatansız ortaya çıkar da prop - agandaya başlarsa.

RASİH KAPLAN (Antalya) — Öbür dünya gitsin deriz.

HALİL MENTEŞE (Devamla) — Şekil dev - leti tebdil cürümüne tasaddi etmiş diye acaba onu polis yakalayıp da mahkemeye verecek midir? Sonra esbabı mucibede deniliyor ki; milliyetçiliğin Devletin şekli meyanına koyarken beynelmilel cereyanlara karşı Hükümetin eli ne bir silâh vermiş oluyoruz. Şimdi bir komünist, komünizm propagandası yapıyor ve komünizm propagandası yapıldığından dolayı tâbi Devletin şekli tebdil ediyor diye ya - kalayp mahkemeye verildikten sonra hâ - kim huzurunda bu komünist derse ki; beni niçin buraya getirdiniz ve niçin burada maz - nun sandalyesinde oturuyorum? İnkılâpçı - lık Devlet şekline dahildir. Ben en geniş ve

(*) Baştarafı 25, 26 şubat tarihli nüshalarımızdadır.

en esaslı bir inkılâp taraftarıyım. Vesaiti İstihsalıyeyi kâmilten komünizm ederek Dev - letin eline veriyorum. Binaenaleyh beni niçin muhakeme ediyorsunuz? O zaman ne o - lacaktır? (Komünistlik istemiyorum sesleri)

RAGİP ÖZDEMİROĞLU (Zonguldak) — O, beynelmilelçilik olur.

HALİL MENTEŞE (Devamla) — Bunlar hatıra gelebilin mülâhazalardır. Benim zih - nîmi kurcaladığı gibi bir çok vatandaşların da hatırıdan geçebilecek sui tevehhümler - dir. İnşallah bunları sılecek cevaplarla kar - şılaşırım. Ne bende ne de başkalarında bu sui tevehhümler kalmaz. Bu hususlardaki mülâhazalarım aşağı, yukarı budur.

Çiftçinin vaziyeti

İstimalik meselesine gelince; ben zannet - miyorum ki Dahiliye Vekilinin dediği gibi bizde muazzam bir «Question agraire» olsun, yani çiftçinin % 80 i başkasının hesabına çalışmış bulunsun. Bu vaziyet çok izam edil - miştir. Ben çiftçiyim ve ziral hayatın içi - deyim. Biliyorum. Evvelâ şunu söylemek ist - erim ki ben çiftçiye, alelâhik her vatandaşı, yuva sahibi yapmanın ve çalışma için vesait sahibi yapmanın tamamille taraftarıyım ve bunun iktisadî ve igtimal faydalarını da tam - mamille müdrikim. Tabii bilirsiniz. Nitekim kendî aramızdan 4000 dönümlü yani yar - ısını bugün kendî ortaklarımız devretmiş bulunuyoruz. Binaenaleyh Toprak Kanunu - nu herkesten evvel tatbik etmiş bulunuyor - um. Bu işde tamamille çiftçinin toprak sahi - bli olmasını, gerek iktisadî ve gerek igtimal bakımdan, çok faydalı görüyorum. Amma, arzettiğim gibi, bizde diğer memleketlerde olduğu gibi, hukuku medeniye harekide in - sanlar yoktur. Ve öbedenberi yoktur. Mülâ - manlık milliyetçi bir kaidet diniye olarak kabul ettiği için bizde ve bütün müstüman memleketlerinde herkes mülk sahibi olabi - lir ve alıp satabilir. Meselâ Rusyadaki mir usulü gibi bir usul bizde yoktur. Orada mu - azzam bir kütle mülk sahibi olmaktadır, alıp satmaktadır mahrumdur. Bizde halk az çok mal mülk sahibidir. Şimdi çiftçiyi toprak sa - habi yapmak istiyoruz. Çiftçi, bilirsiniz ki, esbabı muclbede de yazıldığı gibi, çift ile meşgul olan halka derler. Çift sürer, kendî arazisi yoktur, başkasının arazisinde ortak olarak çalışır. Yahut da az arazisi vardır Zannediyorum ki maksat bu nevi çiftçileri toprak sahibi yapmaktır. Zannetmiyorum ki bunlardan başka kimseleri de ve çiftçi ame - lesini de toprak sahibi yapmak meselesi mev - zuu bahis olsun. Böyle olursa o zaman hay - vanım, ailet edevatım evim, tobumunu ve mütedavil sermayesini de vermek lâzımgel - cektir. (Vereceği sesleri). Müsaade buyuru - nuz, zannediyorum ki buna hiç bir devletin hazinesi tahammül edemez ve bu, dünyamız hiç bir yerinde böyle halledilmiş değildir. Fabrikaya amele lâzım olduğu gibi, toprağı işlemeğe de amele lâzımdır. Bilhassa ame - leyî toprağı çivilemek ve onu toprakta tut - mak çok zor bir meseledir. Onun için ben - ce, bu verile bile, dediğim gibi, onu toprağı bağlamak çok zor olacaktır. Ve gene, zannet - miyorum ki aradan seneler geçince gene bu topraklar başka ellere devrolunacaktır. Bina - enaleyh halledilmesi lâzım gelen mesele, bu gün elinde sapan olan, çift süren ve başka - sının yanında ortaklık yapan veyahut arazi - ziz az, kısmen var, başkasının yanında or - taktırık yapan çiftçiyi toprak sahibî yapmaktır. Bu mesele Cumhuriyet Hükümetinin, zannederim, İzmirin İstirdadından sonra o - ralarda kalan metrük araziyi muhtağlara dağıtmasından başlar. Diğer taraftan Ziraat Bankası da çiftçiyi arazi sahibi yapmak için taksitlendirme usulünü ihdas etmiştir. Ben zannediyorum ki bu mesele Teşkilâtı Esasiye de yapılacak olan bu tadilat değer seye, pa - rasını peşin vermek cihetinden bir tadil ist - tilzâm edecek kadar büyük bir mesele değil - dir. Bilhassa şimdi yapılan tadilatla bedeli - de, yapılacak kanunda tesbit edilceğine göre, vatandaşlara değer bahası verilmiyecek demektir.

Muazzam bir mesele karşısında isek, hal - ledilmesi lâzım gelen iş, bazı memleketlerde olduğu gibi, muazzam bir kütleli birdenbire arazi sahibi yapacak isek, o vakit her tedbir - ri alalım. Amma ben böyle bir vaziyeti gar - mediyim için tasarruf emniyetinin inkişaf etmesi çok lâzım olan bu memlekette emni - yetsizlik ve istikrarsızlık tevhit edecek vasit - yetleri düşünmek ve mezarıyı da elden bir - rakmamak lazımdır. Onun için bir taraftan hükümet kendî cephesinden, meselâ 20 sene - de ödenmek üzere ufak faizli bir hazine bo - nosu çıkarmak suretile, diğer taraftan Ziraat Bankası büyük toprak sahipleriyle köylü ara - sında mutavassıf bir emniyet yapmak suretile bu iş halledilir. Çiftçiyim gibi terakki yo - lunda hızlı yürümeye mecbur olan bir millet - ti. Tasarruf ve mülkiyette emniyetsizlik ve istikrarsızlık verebilecek işlerden tevakkî et - mek lazımdır. Zira bu emniyet her terakki - nin hem kaynağı hem temelidir zannında - yım.

Hüsnü kitapçının mülâhazaları

Hüsnü Kitapçı (Muğla) — Bendeniz de lâyiha hükümlerini okuyarak edindiğim ih - tisası yüksek huzurunuzda arz etmek üzere ge - riyorum. Kıssaca arzedeceğim, kıymetli vakit - lerinizi suistimal etmiyeceğim.

İkinci maddeye ilâve edilen vasıflar şu demektir ki mevkiî iktidarı elinde bulunduran C. H. P. şimdiye kadar programında un - de olarak, esas olarak kabul ettiği bu vası - ları millete mal ediyor.

(Arkası var)

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 1-3-1937

PARALAR		
	Alış	Satış
1 Sterlin	615.	620.
1 Dolar	123.	126.
20 Fransız Fr.	114.	117.
20 Lire	120.	125.
20 Belçika Fr.	80.	84.
20 Drahm	18.	22.
20 İsviçre Fr.	565.	575.
20 Leva	20.	23.
1 Florin	63.	66.
20 Çek kuruşu	70.	75.
1 Avusturya Sl.	20.00	23.00
1 Mark	25.	28.
1 Zloti	20.	22.
1 Pengü	21.	23.
20 Lev	11.	14.
20 Dinar	48.	52.
Ruble		
1 İsveç kuruşu	30.	32.
1 Türk altını	1037.	1038.
1 Banknot Os. B.	247.	248.

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	617.00	617.00
Nev-York	0.7920	0.7926
Paris	17.04	17.035
Milano	15.0470	15.04
Brüksel	4.7038	4.7038
Atina	88.5737	88.5737
Cenevre	3.4725	3.4732
Sofya	64.3435	64.3435
Amsterdam	1.4463	1.4464
Prag	22.70	22.70
Viyana	4.2334	4.2334
Madrid	11.3757	11.3857
Berlin	1.9692	1.9692
Varşova	4.1815	4.1815
Budapeşte	4.3760	4.3760
Bükreş	108.4275	108.4275
Belgrad	34.5218	34.5218
Yokohama	2.7786	2.7786
Moskova	24.94	24.94
Stokholm	3.1434	3.1434

ESHAM

Anadolu şm. % 60 peşin	Açılış	Kapanış
	00.00	00.00
A. Şm. % 60 vadeli	00.00	00.00
Bomonti - Nektar	0.00	0.00
Aslan çimento	14.55	14.60
Merkez bankası	00.	00.

İSTİKRAZLAR

Türk borcu I peşin	Açılış	Kapanış
	20.30	20.31
" " I vadeli	20.55	20.10
" " II vadeli	19.80	19.35

TAHVİLÂT

Günlerinin 12 saatini sinemada geçirenler

Yazan: Osman Cemal Kaygılı

Sinemacıların yeni bir şikâyetini gazetelerde gördünüz belki:

Gündüzleri saat arımda sinemaya girenlerin çoğu, ancak gece yarısı oradan çıkıyorlarmış!

Yağmurlu, çamurlu, fırtınalı, tipik havalarda bu usul pek te fena bir şey değil hani! Öyle günlerde, vakit geçirmek için altı kuru, üstü kuru, içi sıcak bir yerde iki kafadar yanyana birer koltuğa, yahut sandalyeye kuruldu lar mıydı, ooh! Artık gel keyfim gel! Vakit geçirmek için bundan âla yeri, dışarıda, nerede bulacaklar sanki? Üstelik perdede göreceklere manzaralarla dinleyecekleri müzik te caba!

— Ya karanlık diyeceksiniz... Gün düzün saat yarımından gecenin on ikisine kadar insan o kadar uzun karanlıkta oturmayı nasıl dayanır?

Adam siz de, on, on iki saat kadar karanlıkta kalmaktan ne çıkar sanki? Dünyanın üç ayı gündüz, üç ayı gece, yahut altı ayı gündüz, altı ayı gece içinde geçen yerlerde yaşayanların canları yok mu; onlar o kadar uzun karanlığa nasıl dayanıyorlar?

Şakayı bırakalım ama, sinemalara gündüzün saat yarımında girip oradan ancak gece yarısı çıkanlar, bari oraya giderken yanlarında birer küçük yatak, yorgan filân da götürseler de gece yarısından sonra uykularını da orada geçseler iş, daha pratik ve portatif olmaz mı? Hele cumartesi günü, öğle paydosundan sonra sinemaya girip pazar gecesi saat on ikide oradan çıkanlar için bu usul en yerinde, en uygun bir usuldür. Çünkü, cumartesi günü öğleden biraz sonra sinemaya girip ancak pazar gecesi saat yarımında oradan çıkanlar muhakkak ki ertesi pazar günü öğle vakti gene oraya damlayıp pazartesi gecesi saat on ikiyeye kadar gene orada kalacaklardır. Onun için, böylere, cumartesi günü girecekleri sinemaya birer küçük yatak yorganla gittiler miydi, hem pazar gecesi, gece yarısından sonra uyumak için tâ uzaklardaki evlerine, barklarına gitmek zahmetinden kurtulmuş, hem de kırk saat deliksiz sinema seyretmiş olurlar.

Hattâ, böylereyi tıpkı baharda Kâhtaneye, yazın sulara, Alemdağına filân gider gibi evlerinde annelerle, teyzelerine, hizmetçilerine, aşçularına cumartesi sabahından mevsimine göre söğüş, kavurma, kuru boğaç, gözleme, dolma, lop yumurta, helva gibi kuru şeyler yaptırıp bunları da birer sepete yerleştirerek yatak yorganlarla birlikte gittikleri sinemalara götürseler mesele o zaman daha dört başı bayındır kaçır.

Bizim yazıcı arkadaşların birçoğu ne vakittir dillerine persenk edinmişler, boyuna söylenip duruyorlar:

— Bizde gazete, kitap niçin okunmuyor acaba?

Sinemalardaki bu durum karşısında işin acabası, Recepâğası sorulur mu artık? Düşünün bir kere, gündüzün, öğle vakti, aydınlıktan kaçır gibi sinemalara dâlp gece yarısı, ancak saat on ikiyeye kadar vakitlerini o karanlıkta geçiren insanlar gazeteyi, kitabı neredee, nasıl okusunlar?

— Sabaha karşı mı okusunlar! Diyeceksiniz. Yağma yok, on, on iki saatlik göz, kafa, kulak, sinir yorgun

luğundan ve gece yarısına kadar süren uykusuzluktan sonra, hiç insanda takat mi kalır ki bir de sabaha karşı evde gazete, kitap okusun!

Peki ama, gidilen herhangi bir sinemadaki film pek güzel olur, insanın pek hoşuna gider, kendisini âdeta mest eder de onu bir defa seyretmekle doya maz; alıcı göziyle haydi bir daha seyrederek. Fakat aynı film, cennet bahçelerinde hurilerle meleklerin kına gecelerini bile göstermiş olsa onu üçüncü defa seyretmek, mutlaka insana kabak tadı verir. Halbuki gündüzün yarımından gecenin on ikisine kadar sinemada kalanlar o filmi üst üste üç değil, dört defa seyretmeğe nasıl dayanabiliyorlar acaba?

Ben, vaktiyle, yani bundan birkaç yıl önce, bir gece, sinemaların birinde o meşhur Atlantit filmi seyredirken bir aralık, perde arasında, baktım sinema hademelerinden biri gelmiş, tam yanbaşındaki kiranta bir adamcağızı dürtüklemişti:

— Hey, efendi, kalk yeter artık! Bak, üçüncü filmin de sonu geldi, sen hâlâ buradasın; halbuki biz, yeni gelenlere yer bulamıyoruz!

Bunun üzerine beriki gözünü açmış, ona şu cevabı vermişti:

— Ben daha hiç birşey seyretmedim ki yahu!

— Tabii seyredemezsin! Çünkü sen buraya akşam saat altı buçukta fitil gibi geldin, sızdın, hâlâ aylamadın! Böylesine tabii, can kurban değil mi?

Sinemacıların şimdi kendilerinden şikâyet ettikleri koltuk çürüten, yahut aydınlıktan kaçan müşteriler de yoksa hep o çeşitten kimseler mi? Hiç sanmıyorum... Eğer öyle olsaydı, sinemalar da rakı kokusundan oturmazdı. O benim dediğim binde birdir; o da belki o geceyi sinemayı bir başka meyhane sanarak bir iki tane daha tezgâh başı yapmak için içeriye dalmış, fakat aradığını bulamayınca:

— Hele şöyle şuracıkta bir nefes alayım!

Diye sandalyeye çöküp sıza kalmıştı.

Osman Cemal Kaygılı

Resimli zabıta hikâyesinin hal şekli

Soyulmuş Muz kabuğu müfettişin şiddetle nazarı dikkatini celbetmişti. (4,7,8 numaralı resimler.) Kabuğun görünüşünden, ancak 1-2 saat evvel soyulmuş olması lazım geliyordu. Halbuki, zabıta doktoru kadının 16-18 saat evvel öldüğünü söylemişti.

Eğer Muz kadın tarafından soyulmuş olsaydı, aradan uzun bir zaman geçtiğine nazaran, kabuklar karacak ve büzülecekti.

Bundan başka kocası, gerek pols memuruna, gerek müfettişe verdiği ifadede «kayıpı vurdugundan» bahsetmişti.

Halbuki kapıda çingirak vardı. Binaenaleyh vurmaya lüzum yoktu. (3 numaralı resim)

İşte bu deliller üzerine müfettiş kadının kocasını tevki ettirdi ve filhakika onun katil olduğu meydana çıktı.

Avusturyada Krallık Suya düştü

İtalya "şimdilik münasip değil" diyor

Paris, 1 (Mart) — Fransız gazeteleri Alman Hariciye Nazırı Von Neurath'ın Viyana seyahatinde takip ettiği gaye hakkında ifşaatta bulunmaktadırlar.

Söylediklerine göre Alman Nazırı iki maksat takip ediyordu. Birincisi Almanya, Avusturya, Macaristan ve İtalya arasında karşılıklı bir yardım muahedesinin akdi idi. İkincisi de Avusturyada krallığın iadesi tasavvurlarının kat'i şekilde bir kenara bırakıl-

Avusturya tahtının varisi Arşidük Otto

masını temin etmekte. Avusturya başvekilı gayet nazik davranmakla beraber birinci teklifte meselenin tetkik edileceği, ikinci teklifte ise meselenin münhasıran Avusturyaya taallük eden bir iş olduğu cevabını vermişti.

Londra, 1 (A.A.) — Deyli Telgraf gazetesinin aldığı bir habere göre, İtalya hükümeti Avusturyaya verdiği

Arşidük Otto'nun bugün Belçikada oturmakta olduğu şato

cevapta Habsburg ailesinin tekrar tahta çıkarılmasının bugünkü şartlar içinde mevsimsiz olduğunu bildirmişti.

Viyana 1 (Mart) — Başvekilin Roma seyahatinin tacil ettiği rivayeti yanlış. Başvekil İtalyaya nisanın evvel gidemeyecektir. Şimdiden seyahatin tarihini tesbit etmeye imkân yoktur.

Belgrad 1 — İtalyan gazetelerinin yaptıkları menfi neşriyat üzerine, Avusturya Habsburglar meselesinde İtalyadan ümidini kesmiş ve büyük bir ehemmiyetle takip ettiği bu gayenin tahakkuku için gözlerini Fransa ve Çekoslovakya'ya çevirmiştir.

Gedikpaşa Azakda

Halk Opereti

Bu akşam saat 21 de meşhur tenör Tomakosla

Kırk Yılda Bir

perde aralarında Tomakos tarafından

Türkçe ve Rumca şarkılar

SPOR

Millî küme maçları başlıyor

14 Martta Galatasaray Güneşle, Fenerbahçe de Beşiktaşla karşılaşılıyor. Bu maçlara İzmir ve Ankaradan ikişer klüp iştirak edecektir. Maçlar, Ankara İzmir ve İstanbulda yapılacağına göre yol parası olarak tahsis edilen beş bin liranın kifayet etmeyeceği anlaşıldığından bu paranın 8000 liraya iblağı istendi

İstanbul lik müsabakalarının bir devre üzerinden yapılan maçları nihayetlendi.

Futbol federasyonu tarafından tanzim edilen millî küme maçları da on dört martta başlayacaktır.

Memleketimizde birinci defa olarak yapılan millî küme şekli lâyikeyle anlaşılammış ve klüplerimiz bugün hâki vaziyetlerini usulü dairesinde tesbit edememişlerdir. İstanbul lik maçlarında baştan sıra ile derece alan dört klüp yakında başlayacak olan millî küme oyunlarına iştirak etmek suretiyle şampiyona maçlarını yapmış olacaklar, bu suretle 3 Temmuzda sona erecek olan maçlardan sonra şampiyon takım belli olacaktır.

İstanbul, Ankara, İzmir takımları arasında yapılacak millî küme maçları için klüp murahhasları dün bir toplantı yapmışlardır.

Oyun tarihlerini tesbit edecek numaralar için kur'a çekilmiş, bir numara Fenerbahçeye, iki numara Beşiktaş'a, üç numara Güneşe, dört numara da Galatasaray'a isabet etmiştir.

Klüpler bu kur'ada aldıkları numaralarla millî küme maçlarını yapacaklardır.

14 Martta başlayacak olan millî küme oyunlarında ilk maç Galatasarayla, Güneş, Fenerbahçe ile Beşiktaş arasında olacaktır. Millî küme maçları için klüplerin yol masrafları karşılığı olarak kabul edilen 5000 liranın hiç değilse 8000 liraya çıkarılması için Türk Spor kurumu nezdinde teşebbüsat yapılacaktır.

Güneş - Beşiktaş final maçı

24 Şubat 1937 Çarşamba günü yapılması lazım gelirken havanın fenalığı dolayısıyla tehir edilen dostluk kupası final maçı 7 Mart 937 Pazar günü Güneş ve Beşiktaş arasında yapılacaktır.

1) Maç Taksim stadyomunda oynanacaktır.

2) Maç hakemi Fenerbahçe antrenörü Bay Elliott'dur.

3) Maça saat 15,00 te başlanacaktır.

Final maçı olduğundan, berabere kalındığı takdirde yarım saat temdit vardır.

Bir vusturya takımı geliyor

Fenerbahçe ve Beşiktaş takımlarının Ankara ve İzmir seyahatlerine tesadüf eden 20 ve 21 Mart tarihlerinde Galatasarayla, Güneş klüpleri bir Avusturya takımıyla maç yapmağa teşebbüs etmişlerdir.

Yapılan muhaberat müsbet bir netice verirse bu iki takım Avusturyanın bir klüple ayrı ayrı maç yapacaklardır.

Millî küme fikstürü

İstanbul	Fener No. 1	No. 2	İzmir	5 - 6
Beşiktaş	No. 3	Ankara	7 - 8	
Güneş	No. 4			
G. Saray				
14 Mart	1 - 2	5 - 6	7 - 8	
	3 - 4			
20 Mart		2 - 5	1 - 7	
21 Mart		2 - 6	1 - 8	
27 Mart	5 - 1		6 - 8	
28 Mart	5 - 2		6 - 7	
3 Nisan	7 - 3	8 - 6		
4 Nisan	7 - 2	8 - 5		
10 Nisan		3 - 5	2 - 7	
11 Nisan	1 - 4	3 - 6	2 - 8	
17 Nisan		4 - 6		
18 Nisan		2 - 3	4 - 5	
24 Nisan		8 - 1	7 - 5	
25 Nisan		8 - 2	7 - 6	
1 Mayıs	6 - 2		5 - 7	
2 Mayıs	6 - 1		5 - 8	
8 Mayıs		1 - 6	3 - 8	
9 Mayıs	2 - 4	1 - 5	3 - 7	
15 Mayıs	5 - 4			
22 Mayıs	3 - 5		7 - 8	
16 Mayıs			4 - 7	
23 Mayıs	1 - 3	5 - 6	4 - 8	
29 Mayıs	7 - 1			
30 Mayıs	7 - 4			
5 Haziran	6 - 3			
6 Haziran	6 - 4			
12 Haziran	8 - 3			
13 Haziran	8 - 4			
20 Haziran	(3 - 2)			
	(4 - 1)			
27 Haziran	1 - 2			
	3 - 4			
3 Temmuz	2 - 4			
	1 - 3			

İstanbulda nakliye masrafları çok yüksektir

(Baş tarafı 2 inci sayfada)

iki misli olmak lazımdır.

Alacağımız izahın esası budur; bu nazariyeye ne dereceye kadar hak vermek icap ettiği meselesi ayrıca tetkike değer bir bahis olmakla beraber bugün muhakkak olan şudur ki bir iskelede mevcut olan vasatî iş hacmine mukabil orada iki misildan çok fazla iş veya teşkilât kuvveti vardır. Ben ne zaman hamallarla bu işi konuşmuş veya münakaşa etmişsem, onların da bu halden, işten fazla iş bulunmasından ve alınan ücretlerin pay edildiği zaman kendilerine 40 kuruştan fazla bir yevmiye isabet etmemesinden şikâyet ettiklerini görmüşümdür. Halbuki, bu miktar iş hacmi için ödenen para 60-70 kuruşluk bir yevmiyenin göreceği işe nazaran, vassatî olarak, hiç olmazsa dört mislidir. Eğer alâkadarları benim bu sözüme inanıyorlarsa her iskenenin bir haftalık işini sıkı bir puvantajla kontrol edebilirler. Ozaman bugünkü teşkilâtın ve elde tatbik edilip giden tarifinin ne kadar aykırı bir teşkilât ve tarife olduğunu görerek bu işi başka bir şekilde nasıl tanzim etmek lazım geleceğini tetkike ve çareleri aranmaya başlanır.

Türkiyede pahalılık yapan şeylerden biri de işte bu nakliye ücretleri ve bu arada Türkiye münakalatının dörtte üçünü kontrol eden İstanbul nakliye rejimidir. Dünyanın hiç bir yerinde böyle bir pahalılık görülmemiştir. Bu işi şimdiye kadar olduğundan başka bir tarzda teşkilâtlandırılmaya ihtiyaç vardır.

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, gayri insani bir şey olan sırt hamallığının kaldırılmasını istemekle çok isabet etmiştir. Bu sırt hamallığı hem gayri insani, hem gayri medenî, hem de gayri iktisadî olduğu ka-

dar bu İstanbuldaki nakliye tarifeleri ve bu tarifelerin dayandığı teşkilât ta sırt hamallığı kadar gayri medenî, gayri iktisadî ve binaenaleyh memleket hayatı bakımından mazurdur.

Buna mutlaka çare bulmalıyız.

Muhittin Birgen

Hâlâ o garip Ve gülünç terane!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

satırları arasında şu garip fikir de yer almış bulunmaktadır.

«Eğer Alman devletinin isteklerine muvafakat edecek olursak, Suriyeyi, Hicazı, Irakı, Filistinî, Şarkî Erdünü, eline geçirmek için Almanların hareketini bekleyen Türkiyeyi de dinlemek lazımdır. Türkiye bu araziyi sulh muahedelerile kaybetmişti.»

Bu sözler yeni değildir. Bazı müstemlecekilerin Arap âlemini aleyhimize kıskırtmak üzere icat ettikleri gülünç oyunlardan biridir. Mahiyeti çoktan anlaşıldığı halde hâlâ tazelenip tazelenip öne sürülmektedir.

Devlet adamlarımız söylediler, radyolarımız ve gazetelerimiz günlerce neşrettiler:

«Türkiye Arap âleminin karşı dostluktan ve iyi komşuluk hislerinden başka hiç bir hisle mütehassis değildir, komşularından hiç birine karşı fena bir niyeti yoktur.»

Bu sözler yeni olmadığı gibi gizli maksatlar peşinde koşanların işlerine gelen şeyleri işitip işlerine gelmeyenleri duymamaları da yeni değildir.

Ne diyelim, lâ' a. layan beri gel-

Herkes İstanbullu vatandaşın yalnız Türkçe konuşmasını istiyor

Yurdumuzun her köşesinde yalnız öz dilimiz konuşulduğu halde İstanbulda bazı vatandaşların bilhassa umumî yerlerde türkçeden başka bir lisanla konuşmalarının iyi bir gözle görülmemiş olduğunu ve bunun menedilmesi için muhtelif yollardan tetkikler yapılmakta bulunduğunu dünkü sayımızda yazmıştık.

Türk vatandaşlarının umumî yerlerde mutlaka türkçe konuşmaları lâzım geldiği hakkındaki cereyan çok ilerilemiştir.

Bu mesele, dün toplanan Şehir Meclisi azaları arasında da koridorlarda hususî şekilde münakaşa edilmiştir. İstanbul vilâyetini ve halkını temsil eden azalar, Türk tebaasının umumî yerlerde türkçe konuşmalarının zarurî olduğu hakkında müteffikirler. Kendileriyle görüşen muharririmize demişlerdir ki:

«Ecnibiler kendi dillerini konuşurlar. Buna kimse müdahale edemez. Fakat Türk tebaası olan vatandaşların umumî yerlerde millî hissiyatı rencide edecek şekilde türkçeden başka lisanslarla konuşmalarına taraftar olmak mümkün değildir. Bunun önüne geçmek zamanı gelmiş ve hattâ geçmiştir.»

Azadan sabık Hukuk fakültesi umumî kâtipi Dr. Etem Akif demiştir ki:

«Bu hususta çok müsamaha edilmiştir. Artık buna tahammül edilmemelidir. Belediye Meclisi, diğer bazı belediyeler gibi bu hususta bir karar almaldır.»

Azadan Bay Hamdi diyor ki:

«Fransada, umumî bir yerde başıra, çağırma Almanca konuşan bir Almanı tahkir ederler.»

Başka bir âza da demiştir ki:

«İstanbulun hususiyeti dolayısıyla bu nokta üzerinde bir karar vermeden evvel kararın tatbik şeklini iyi tesbit etmek lâzımdır. Bittabi bu karar ecnebilere şâmil olmayacaktır. Fakat verilecek kararın mutlaka tatbik kabiliyeti olmalıdır. Bu sebeple mesele mühimdir ve etraflı tetkik edilmelidir.»

Dün bir muharririmiz, Hahambaşılık Başkâtibi Bay Samuel Altaber ile de türkçenin yayılması hakkında görüş müştür. Bay Samuel Altaber, güzel bir türkçe ile demiştir ki:

«Dün Ortaköy Musevî itamhanesinde bir müsamere verildi. Orada davetli olarak bulundum. Çocukların yaptıkları oyunlar, söylenen nutuklar kâmil Türkçe idi. Misafirler çok fazla memnun oldular. Ve bu vesile ile benden birkaç söz istediler. Memnuniyetle kabul ettim. Ve ilk söz olarak Tevratın şu âyeti okudum:

«Vatanın saadetine ve selâmetine da

ima bütün yüreğinizle çalışmak sizin için mukaddes bir vazifedir.»

Ve bu âyeti samimîne izah ederek dedim ki: «Türkiyenin saadet ve selâmeti için türkçenin ana dilimiz gibi yayılması lâzımdır.»

Bundan sonra türkçenin güzelliğinden ve şirin bir dil olduğundan bahsettim. Önümüzdeki Hamursuz bayramında Haham tarafından türkçenin taam-mümü için bir nutuk söylenecektir. Bu suretle anlatmak istiyorum ki bu yolda çalışmaya biz esasen başlamış bulunuyoruz.

Orta zamanlarda Avrupa şehirlerinde Yahudi mahallelerinin etrafı duvarlarla çevrilmiş bir halde idi. Bunlara Ghetto = Geto derlerdi. Türkiye'de ka bul edilen Museviler böyle mahsur bir mahalle içine yerleştirilmediler ama isâm ahalinin arasına da serpiştirilmedikleri için gene bir Getoda yaşar gibi kendi âlemlerinde yaşadılar. Bundan başka Museviler, ticaretle meşgulüler. Türkler ise ekseriya ticarete heves etmezlerdi. Sonra o zaman Museviler as kere alınmazdı, Binaenaleyh Türklerle temas gayet az olduğu için Museviler türkçeyi öğrenememişti. Halbuki şimdiki vaziyet böyle değildir. Daima her sahada bir arada yaşıyoruz. Ve türkçenin öğrenilmesi ve konuşulması bu suretle bir zaruret oluyor.»

Son Posta

Yevml, Siyasal, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25. İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİYATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1004	800	300

Abone bedeli peşindedir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmaz. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

Suriye hey'eti Cenevrede Ne yapmak istiyor?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Gene Suriye muhbirimizin yazdığına göre Suriye hükümeti :

«Sancağa tayin edilecek umumî valinin Suriyeli olmasını, Sancaktan Suriye meclisine meb'us yollanmasını, mahkeme kararlarının Şam temyiz mahkemesince tasdik edilmesini» isteyecekti.

Muhbirimizin bir kaç hafta evvel yolladığı bu malûmat bugün tamamen tahakkuk etmiş bulunmaktadır. Filhalka İskenderun ve Antakya işini Cenevrede yakından takip etmiş olan Fransızca Journal'ın siyasi muharriri Saint - Brice tarafından bu meseleye tahsis edilen şu satırları birlikte okuyalım:

«Uluslararası iş birliğinin yeni metodu Cenevrede henüz başlayan demeden daha meraklı bir denemeye çok seyrek olarak tabi tutulmuştur. Ortada Uluslar Kurumuna girecek olan Suriye devletinin kadrosu dahilinde Sancağın nihai statüsünü tesbit etmek gibi mühim bir vazife vardır. Bu vazifeyi üzerine alan komisyon göze çarpacak derecede iyi teşkil edilmiştir. Çünkü Hindistanda yapılacak teşriî islahat işini tetkike memur hey'ette bulunmuş bir İngiliz, Felemenk Hindistanında hâkimlik etmiş bir Felemenk, meşhur bir Belçika hukukçusunu, Türk hariciyesinin genel sekreterini, şark işlerinde çok tanınmış bir Fransız mütehasssını ihtiva etmektedir.

Eğer sade teknik bir iş mevzuu bahsolsaydı netice şimdiden elde sayılırdı. Fakat ikincikanun sonunda son derece elâstiki bir tarzı halle bağlanmış olan Suriye vahdeti meselesinin tekrar ortaya çıktığını görmek tehlikesi yok mudur?

Uluslar Kurumunun 27 ikincikanun kararı Sancağa dahili işlerinin tam idaresi hakkını vadetmiş, fakat hukuk hâkimiyeti, dış işlerin idaresini, gümrük ve meskûkât meselelerini Suriyeye bırakmıştır. Büyük zorlukların görünmesine bu bile kâfi idi. Fazla olarak Suriyeliler Sancak üzerindeki hâkimiyetlerini Sancağa bir vali tayin etmek, Suriye meclisinde Sancaktan meb'us bulundurmamak suretile teyide azimkârdılar.

İşte ufukta teressüm eden yeni müzakere zeminleri, dil meselesi üzerinde açılacak olanları da fazlası.

Fakat diğer taraftan da daha ciddi kavgaların çıkması ihtimalini de göz önünde bulundurmalıyız mı?

Hatırlarda olduğu üzere Şark devletleri işinin federal bir manzume şek-

“Müstemleke istiyoruz, bundan vazgeçmiyoruz, ”

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Büyük elçi ezimle demiştir ki:

«Almanya, kendisine dikte edilen barış muahedesi vebicelerini yapabilmek için ihracatını çoğalttığı nisbette büyük Britanya imparatorluğu, Gümrük himaye sistemi tatbik suretiyle kendilerini tecrit ettiler. Temelinden sarsılan Alman ekonomisi, ancak Nasyonal Sosyalizm tarafından orta Avrupada bir sükün, nizam ve emniyet bloku tesis edildikten sonra ihya edilebilir.

Dört senelik ekonomi plânının tatbikine Almanyayı mecbur edenler gene yabancı memleketlerdir. Başlangıcında plâna alay ettiler. Bugün öğreniyoruz ki, Almanya ile ancak bu plândan sarfınazar ettiği takdirde müzakere edilebilir. Almanya mutlak bir otarşi peşinde değildir.

Almanya dünya ticaretine muhalif bir ekonomi siyaseti gütmemektedir. Avrupa, herhangi bir memleketin tamamen ve kat'i olarak kabuğuna çekilemeyeceği derecede dardır. Dört yıllık plân, Almanyayı ham maddeler sahasında yabancı esaretinden kurtararak sermayeyi kurtaracak ve bu sermaye, bu suretle yeni bir hamle alacak olan beynelmilel ekonomi ve tecim kanalına akabilecektir.

Fon Ribbentrop, müteakiben, müstemleke meselesine geçerek demiştir ki:

«Versay muahedesi milletleri zengin ve fakir iki zümreye ayırdı. Buna binaen, dikte edilen bu barış bir taraftan hoşnutsuzluk, diğer taraftan da itimat sızlık uyandırdı. Muasır dünyamızda bazı memleketler sadece mevcudiyelerini teminden âciz iken diğerlerinin bol luk içinde yaşamaları imkânsız hale gelmiştir.

Bu müvazene ancak iki sahada başarılabılır :

1 — Eski Alman müstemlekelerinin

linde halledilmesi için Türkler çok ısrarda bulunmuşlardır. Tekliflerine göre Suriye, Lübnan ve İskenderunu ihtiva eden bir federasyon teşkil edilecekti. Şimdi Suriyeliler bu fikri çok farklı bir şekilde diriltmeyi düşünmüyorlar mı?

Türkler müsavi devletler federasyonu istiyorlardı, halbuki Suriyeliler 280 bin nüfusluk Sancak ile, 900.000 nüfusluk Lübnanı yutacak üç milyonluk büyük bir Suriye hevesindedirler.

İşin en garip noktası, Suriyelilerin Şam Trablusu denilen Lübnan limanını İskenderunun yerine kaim olmak üzere Suriye kontrolü altına almak için gizli bir düşünce beslemekte olmalarıdır. Fakat pazarlığın masrafı kimin kesesinden çıkacak?

Pusalayı ödeyecek olan Lübnandır.

iadesi meselesinin halliyle.

2 — Alman milletinin bizzat kendî kuvvetleriyle.

Hatip, Versay muahedesinin haksızlıklarını tebarüz ettirdikten sonra, Almanyanın müstemleke hakkı istediğini ve bu hakkı cerhetmek için ileri sürülen delilleri kat'i olarak reddettiğini bildirmiştir. Almanya ne emperyalist bir müstemleke siyaseti takip etmek, ne de müstemlekelerini sevkülceys üsleri haline getirmek niyetinde değildir. İngiliz - Alman deniz anlaşması, Almanyanın böyle maksatlar gütmeyeceğini kâfi derecede isbat etmektedir. Almanyanın müstemlekeye ihtiyacı vardır. Zira ham madde membalarını kendi sermayesi ile işleteceği sahalarla malik olmak ihtiyacı karşısındadır. Gerçi Almanyanın ham maddeleri yabancı memleketlerden satın almaktan hiç bir şey menetmemektedir. Endüstri mamulâtı için mahreç ve Alman teğebbüsüne faaliyet sahası olmak itibarıyla de müstemlekeye ihtiyacı vardır. Birkaç sene inkişaftan sonra, Almanyanın bu müstemlekeler vasıtasıyla ham madde ihtiyacını harpten evvelkinden çok daha büyük nisbette temin edeceğine hiç şüphe yoktur. Ümit edelim ki, aktüel ve mantık bu meseleye hakkaniyet bir tarzı hal bulsun. Almanya bugün beynelmilel havanın kat'i surette yatışması için fevkalâde ehemmiyeti haiz olabilecek bir hareket beklemektedir.

Paris, 1 — Le Jur gazetesi, Von Ribbentropun seyahati hakkında diyor ki: «Alman sefirinin Londradaki vazifesi, tam bir akamete uğramıştır. İngiliz Hariciye Nezareti, kendisinin umumî bir görüşme yapılması hakkındaki davetini kabul etmemiştir. Von Ribbentropun memnuniyete şayan bir cevabı hâmil olmaksızın Londraya dönmesi ihtimali yoktur.»

Çünkü bir federasyon olduğu takdirde istiklâlini tehlikeye düşürecek, Suriyeliler Trablusa el attıkları takdirde de en iyi limanını kaybedecektir. Beri taraftan ise Lübnan Suriye ile her ne bahasına olursa olsun herhangi bir münasebette bulunmanın adını bile içtirmek istememektedir.

Eğer Cenevre komitesi bütün bu bombaları söndürebilirse iyi çalışır, denebilir.»

★

Saint - Brice'in bu yazısını naklettikten sonra Suriye muhbirimizin düşüncesini tekrarlayarak diyelim ki, Sancak meselesi şimdi ikinci safhasındadır, bu ikinci safha birincisi kadar mühim olacak ve Suriye hükümeti doğru yolu görmediği müddetçe çetin safhalar arzedecektir.

“Son Posta,”nın Edebi Tefrikası: 64

SÖNEN ALEV

Yazan: Feride Celâl

Mühendis Şefik birdenbire bir şey hatırlamış gibi telâşlı bir hal alarak sordu:

«Peki biz ne yapacağız, annem bekler şimdi..»

Feride:

«Ne yapalım dedi, bakalım vaziyet ne olacak. Herhalde akşama gideriz biz de...»

Ve karı koca başka başka şeyler düşünerek dalgın, küçük Gülenin yanına gitmek için bahçe kapısına doğru yürüdüler.

★

Hava yeni kararımıya başlıyordu. Mühendis Şefik kızı Gülen kucağında, arkada Seza ve Feride yanyana şoseye kıvrıla kıvrıla inen patikada yürüyorlardı.

Aşağıda onları İzmirite götürecek olan otomobil duruyordu.

Seza karı kocanın inmemesi için yaptıkları bütün ısrarlara rağmen şoseye kadar onları indirmek istemişti. Genç kadın sabahtan beri hiç konuşmuyordu. Ögle yemeğine hep beraber oturmuşlar, fakat o yemek yememişti. Pek dalgın bir hali vardı. Kendi kendine pek çok şeyler düşündüğü, âdetâ

icin için kendi kendi ile konuştuğu, durup dururken gözlerini kırparak bir şey hatırlamış gibi silkinmişinden, sık sık elini başına götürerek parmakları ile iz bırakacak kadar alnını sıkmasından belli idi.

Fakat ne düşünüyor, niçin üzülüyordu? Ağzını açıp bir tek şey söylemiyordu. Yalnız Feride şunu iyi anlıyordu. Onların aralarında muhakkak pek kalb kırıcı şeyler geçmişti. Halbuki Feride neler düşünmüştü. Sabah Selim Naciyi kocasının yanında görünce nasıl sevinmiş, onların hemen anlaşacaklarını, her şeyi unutup birbirlerini görünce mes'ut olup sevineceklerini sanmıştı.

Boş hayal.. genç kadın patikadan aşağı doğru inerken, işte hep bunları düşünüyor ve için için Seza'yı kızdığını hissediyordu. Kimbilir zavallı Selim Naciye neler söylemişti ve onu muhakkak zalimce kovmaktan çekinmeyecek kadar kabalık etmişti. Ah bu Seza bazar ne dik kafalı, inatçı bir kadın oluyordu. Halbuki Feride onun Selim Naciye hiç de lâkayit olmadığını pekâlâ biliyordu. Peki bu ne demekti? Niçin ona böyle yapıyordu?

Genç kadın bu düşüncelerin tesirinde kalarak bir aralık Sezaya yaklaştı:

«Senin bugünkü kadar kötü hareketini hiç görmemişim, dedi. Evine gelen bir adamı nasıl kovabildin?

Seza birdenbire ayağını bir taşa çarpmış gibi durdu. Dikkatle arkadaşına baktı. Sonra gene ağır ağır yürümesine devam ederek cevap verdi:

«O buna lâyikti...»

«Hiç de değil...»

Seza gözlerinde garip bir pırıltı yapıp sönerek yumruklarını sıktı. Her şeyi söylemeye karar vermiş bir hali vardı. Sert bir sesle:

«Bana ne dedi, biliyor musun? dedi.

«Ne dedi?

«Sırrı Nihadı her şeye rağmen bir çilgim gibi sevdiğimi söyledi!

«Ne yapın zavallı.. kimbilir onu bu şüpheye sevkedecek neler söyledin?

«Buraya gelmesi doğru olmadığını söyledim.

«Bak haklı imişim. Ne münasebetsiz söz bul.

«Evet, ama ..»

«Sus, sus. Senin asabın benim bildiğimden beter bozulmuş artık nasıl konuşacağımı da unutuyorsun..»

Yolun sonuna gelmişlerdi. Seza onun kolundan tutup durdurarak gayet hafif bir sesle:

«Ben haklı idim dedi..»

Feride onun büyük siyah gözlerindeki ateşi, dudaklarındaki titremeyi

görünce sustu. Ve devam etmesini beklemedi. Genç kadın gittikçe hafifleyen bir sesle devam etti:

«Eğer sözüme kesme idi. Ona gelmesinin niçin doğru olmadığını izah edecektim. Halbuki o birdenbire köpürerek bana Sırrı Nihadı sevdiğim için bunu söylediğimi, kendisini onun için istemediğimi söyleyince bütün kanım beynime çıktı. O ne hal aldığımı görmüyerek durmadan söyledi, durdu. Beni bu sözleri ile çıldırttığının farkında değildi. Artık varlığı benim için uzak bir hatıradan başka bir şey olmayan bir adamdan bahsederek hem haklılık ediyor hem de bu adamı ayrılmama rağmen sevdiğimi söyliyerek kadınlık gururumla oynuyordu...»

Feride Şefik Beyin Gülenini kucağından indirerek kendilerine döndüğünü görünce onun sözünü keserek sordu:

«Peki netice, niçin adama gelmesinin doğru olmadığını söyledin?

«Çünkü doğru değildi de ondan. Bir kere herkes bu hâdiseyi haber alırsaydı. Ne diyeceklerdi? «Bak kocasından bunun için ayrılış, hem de babasının ölümünün üzerinden bir ay bile geçmeden bunu yaptı, ne vicdansız kadın diye, söyleneceklerdi. Kocasının arkadaşına göz koymuş kimbilir ne zamandanberi onun metresi idi diyeceklerdi.» Sırrı Nihat da kimbilir ne düşünecekti. Hattâ sen bile..»

Feride yüzü hayret içinde birdenbire

elini uzatıp onun devam etmesine mâni olarak:

«Bütün bu saçma telâkiler yüzünden mi şimdi bu olanlar dedi. Sana gittikçe şaşıyorum. Öyle garip bir kadın öldün ki, insan bu saçma ihtimaller yüzünden şöyle hareket ederse, böyle derler, şunu yaparsam bu olur diye, bu kadar çilgınca hareket eder mi?

Şefik Bey Güleni otomobile yerleştirmiş. Çabuk olmaları için onlara işaret ediyordu. Feride yavaşça mırıldandı: «Zavallı Selim Naci..» sonra Sezaya dönerek ilâve etti:

«Senden çok ona acıyorum. Seni öyle seviyordu ki...»

Biraz sonra otomobil arkasından bir yığın toz bulutu havaya kaldırarak İzmirite doğru hareket etti. Seza yorgun bir hareketle bir müddet onların arkasından mendil salladı. Sonra adımlarını sürükleye sürükleye küçük patikaya doğru yürüdü.

★

Gece, ay koyu nefli bir renk içinde muhteşem bir yelpaze gibi göğe doğru açılmış çamların tepelerini ufak yıldız zerrelere ile sanki oyalıyor.. yıldızlar bir elin acele çıktığı pırlanta çiviler gibi oraya buraya serpilmişler. Her taraf sessiz.. Seza yatağında, açık penceresinin tüllerini hafif bir meltem şişiriyor ve genç kadın üzerindeki ince örtüye sarılmış elleri başının altında gözleri tavanda düşünüyor..

(Arkası var)

İttihad ve Terakkide on sene
On ikinci kısım No. 22

CIHAN HARBİNİN SON PERDESİ

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Alman demokratları "Türkiye kendi başının çaresine bakmalıdır.", diyerek bizi yalnız bırakmak istiyorlardı

Düşmanlarımızın yaptıkları propagandaya inanan Erçberger Ermeni meselesini bütün izahlarına rağmen bir müttefik gibi değil, bir düşman gibi görmek istiyordu

Nazik bir bahis üzerinde olduğunu kendisi de hissediyordu. Onun o dakikadaki tavrını hiç unutmam. Sözü bu kadar getirdikten sonra tekrar bir lahza düşündü. Ağır, mühim bir söz söyleyeceğini bilerek, yavaş yavaş:

"Şunu unutmayınız ki Alman milleti bu kadar fedakârlıklardan sonra yaşamak mecburiyetindedir. Onun yaşamasını temin edecek bir sulhe Türkiye yükü mâni olduğu zaman bu yükü sırtından atmakta tereddüt edemeyiz. Bunun için Türkiye kendi başının çaresine bakmalıdır!"

O gün, henüz hâdiselerin biraz sonra alacağı inkişaf cereyanından uzaklık ve bunları tahmin bile edemedik. Fakat, gördüğüm ki Almanyanın demokrasi koalisyonuna şeffik yapan bu adamın harbin neticesi için tasavvur edilen şartlarla vâkıalar arasında ne kadar büyük farklar olduğunu hâdiseler, bize, bir müddet sonra pek güzel gösterdi. O ve Almanyada onun gibi düşününler müthiş surette aldandılar. Fakat, mevcut fenalık karşısında başka bir düşünce tarzı ile hareket programı yapmaya kendilerini mecbur hisseden Alman demokratlarının korkunç bir gidiş içinde bulduklarını görmek müşkül değildi. Bunun için Erçberger ile bütün bu meseleler üzerinde herhangi bir münakaşaya girişmeğe lüzum görmedim. Konuşmamızın alt tarafı Ermeni meselesine münhasır kaldı.

Bu meselenin Türkiye tarafından görülüş şeklini bu eserde iza hetmiş olduğum esaslar dahilinde kendisine izah ettim. Bu hâdiselerin nasıl bir nefis müdafaa zaruretinden ileri gelmiş olduğu hakkında kendisine vermiş olduğum izahatı dinledi. Fakat, sözlerime inanmadı. Nezaket icabı olarak zahiren inanmış gibi göründü, fakat, hakikatte hiç birine değilse bile mühim bir kısmına, inanmadı. Ben hikâyelerimi anlattıktan sonra kendisine şunları söyledim:

"Bu bahiste biz Türkler kendimizi vicdanen günahsız tanırız. Ben şahsen çok kuvvetli ve imanlı bir demokrat olduğum için uzun zaman kendi vicdanımı bu bahse dair isticvap etmiş bulunuyorum. İşin inkişaf şekline göre, bize düşen günah hissesini bütün bunları kendi hesaplarına kanlı avantürlere sevk etmiş olup da bugün onları müdafaa eden itilâf devletlerinin günah ve mes'uliyet hisselerine nazaran çok hafif ve ehemmiyetsiz buluyorum. İsterdim ki, bizimle birlikte harbetmiş bir milletin ferdi sıfatıyla, siz de bu mesele etrafında bugün düşmanların yaptıkları propagandaya kapılmadığınızı esefle görmekteyim."

Fakat, ne söylene fayda edecek değildi. Erçbergerin fikri teşekkül etmiş bulunuyordu. Onu hiç bir suretle düşünüş ve görüş tarzından çevirmeğe imkân yoktu. «Başınızın çaresine bakın, bizden medet ummayın!» deyip çıkıyordu. Almanyanın mukadder olan hizmetinin tahakkukuna vasıtalık yapmış olan ve bundan dolayı da bir müddet sonra bir nasyonalist Alman kurman öldürülmüş olan bu adam, Alman demokrasisini müdafaa ederken Almanyayı, tıpkı bir buçuk sene evvelki Rusyanın vaziyetine sürüklemekle olduğunu farketmiyordu.

Bunu söylerken şunu da ilâve ediyim ki ben de o dakikada bu âkibeti ben de görüyor degildim. Zaten öyle zamnlarda insanlar, doğruyu ve iyiyi göremeyecek ruhi bir vaziyete düşerler. Erçberger, çekile çekile duvara dayanmış olan Almanyanın kurtuluşunu, itilâf devletlerinin yaptıkları propagandaya kapılıp gitmekte buluyor ve ne Rusya misalini, ne Türkiye ile Almanya arasındaki dört senelik silâh arkadaşlığının zarurî vefakârlıklarını ve nihayet, ne de sürüden ayrılanları kurtların daha kolaylıkla kapabileceklereğini düşünmeğe lüzum görmüyordu. Zannediyordu - Ve o tarihte onunla beraber Almanyada milyonlarca insan zannediyorlardı - ki Almanya demokratları Kayseri inkâr derler, onu tahttan indirirler ve Ermeni tehçiri dolayısıyla medeniyet için leke teşkil etmiş olan Türkleri müttefiklikten taredederse Almanyayı kurtaracaklardır. Almanya ve Alman demokrasisini kurtarmak nam ve hesabına, ne manevî vazifelerini düşünüyorlar, ne de tutukları yolun siyaset bakımından faydalı neticeler verebilir bir yol olup olmadığını iyi hesap edebiliyorlardı.

O gün bu Alman demokrati ile karşı karşıya iki saat yaptığımız hasbihal ve daha doğrusu münakaşadan sonra muhababımın bana söylediği son söz, şu olmuştu:

— Biz, ne de olsa mutlaka hükümeti ele geçireceğiz. Onu ele geçirdikten sonra da Almanyayı kurtarmak için sizi feda etmek lâzım gelirse bunda bir dakika bile tereddüt etmeyeceğiz... Başınızın çaresine bakınız!

Kendinizi
üsütünce...

GRİPİN
almak olmalıdır.

GRİPİN

Soğuk algınlığına, baş nezlesine ve diğer nezlelere, gripe, kırıklığa, üşütmekten mütevellid bütün ıstrablara karşı bilhassa müessirdir.

GRİPİN

En şiddetli baş ve diş ağrılarını derhal dindirir

GRİPİN

Bel, sinir, romatizma ağrılarında hararetle tavsiye edilmektedir icabında günde 3 kaşe alınabilir.

Erçbergerle konuştuğumuz tarihte henüz garp cephesinde Alman taarruzu devam ediyordu. Marn nehri geçmişler, kendilerine ileriye doğru yol açmaya, düşman cephesini yarmaya çalışıyorlardı. Berlin sokaklarında nümayişlerin devam etmesine, siyasi dedikodunun gittikçe artmasına rağmen Alman erkânıharbiyesi, elinde mevcut kuvvetlerle son hamlesini yapıyor, cepheyi yarmaya uğraşıyordu. Aynı zamanda şark ta tamamen istilâ edilmiş bir vaziyette idi. Lehistan, Romanya, Kafkasya müttefiklerin işgalleri altında idi. Yalnız Irak cephesinde, Suriyede vaziyet berbat idi.

Bilhassa Suriyede kuvvetlerimiz gevşemiş, hattâ çözülmüş bulunuyordu. Almanyadan sağ cenah ve bilhassa askerî mahafili ise asıl Avusturyadan ve bilhassa Bulgaristandan korkuyorlardı. (Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

2 Mart 1937 — Salı
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.
Akşam neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Eminönü Halkevi neşriyatı kolu namına Bay Nusret Sefa (Yeni çıkan kitaplar). 20: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arapça söyley. 20.45: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. Saat ayarı. 21.15: Şehir tiyatrosu operet kısmı (Üç Saat) 3 üncü perdesi. 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları.

BUKREŞ

18.20: Gitar havaları. 18.55: Mozart'ın şarkıları. 19.30: Senfoni konser. 21.10: Orkestra. 21.45: Haberler.

BUDAPEŞTE

17.25: Plâk neşriyatı. 19.5: Macar halk şarkıları. 21.15: Ninon opereti. 23.15: Çigan orkestrası.

PRAG

17.30: Dans havaları. (Beethoven'den, Mozart'ın parçaları). 18.10: Almanyadan nakil. 19.10: Plâk neşriyatı. 19.30: Brno'dan nakil. 22.20: Komedî. 22.20: Kuartet. 22.45: Brno'dan nakil.

VİYANA

17.25: Bach'dan, Hayden'den, Mozart'tan, Beethoven'den, Schubert, Schuman'dan parçalar. 19.10: Oda musikisi.

VARŞOVA

15.15: Orkestra. 16.30: Şarkılar. 17.15: Beethoven'ın sonatları. 17.35: Plâk neşriyatı. 20.15: Senfoni konser. 22.30: Kısa temsil. 22.45 den 23.30 a kadar dans musikisi.

Yarınki program

3 - Mart - 1937 - Çarşamba
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.
Akşam neşriyatı:
17: İnkılâp dersleri: Hikmet Bayur tarafından üniversiteden naklen. 18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Konferans: Doktor Ali Şükrü (çocuk hastahıkları hakkında). 20: Sadî ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından Arapça söyley. 20.45: Türk musikisi hey'eti. saat ayarı. 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera, ve operet parçaları.

Kurban derileri

Türk Hava Kurumu Düzce Şubesinde:

Bu seneki kurban derileri muntazam tuzlatılmış ve temizlenmiştir. Sığır derileri kilo hesabına, koyun ve keçi derileri tuzlu ve kurutulmuş tane hesabına 26/2/1937 de 20 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Bu müddet zarfında pey sürecekler % 7,5 akçile kurumumuza müracaatları.

"Son Posta"nın Hikâyeleri

ŞALKA

Yazan: Efim Zozulâ

Ruşçadan çeviren: Alaz

Bu soğuk gecede, yahut sabahın bu ayazında Şalka bilhassa bizim eve niçin gelmişti? Doğrusu bunu ben de pek anlıyamadım. Evimiz hiç te cazip değildi. Avlu kapısı da, iç kapılar da sımsıkı kapalı idi. Hattâ tamir yüzünden bir methal büsbütün kaldırılmış «öbür taraftan dolaşın!» diye bir de ilân asılmıştı. Şalka - öbür taraftan mı, bu taraftan mı, hangi taraftan dolaştığı pek te belli değil - evin dış kapısından girmiş, dar merdivenlerden çıkmış, ikinci kata kadar yükselmişti. Vaziyete bakılırsa burada, tam bizim dairemizin önünde, biraz olsun ısınmak düşüncesiyle, dördüncü ayağı kaldırarak üç ayağı üzerinde saatlerce durmuştu. Koridorun zemini taştı ve buz gibi soğuktu. Kenarda köşede ne bir minder, ne de bir sandık vardı. Sene 1922 idi. Şalka zayıf ve kimsesizdi. Bedbahtlığı sonsuzdu.

Ninuçka, sabahleyin kapıyı açıp ta üç ayağı üzerinde duran ve gözleri açılmamış klâsik ifadesini alan bedbaht Şalkayı görünce, dayanmamış, onu içeri almıştı.

Şalka hem açtı, hem donmuştu. Ninuçka onu hem ısıtmış, hem doyurmuştu. Bu vazifesini yaptıktan sonra beni kaldırdı. Âdeta emreder gibi:
— Baba, bu köpeği alalım dedi.
— Hangi köpeği?
— İşte bu köpeği...

Oda kapısını açtı. Köpeği ben de gördüm. Bu, 1922 modeli köylerde yasar bir nevi fino idi. Tüyleri karma karışıktı. Hayatını kazanmak için köyün birinden şehre göç ettiği muhakkaktı. Demek ki köydeki yaşayış şehirden daha kötü idi.

Ninuçkanın teklifi hiç te hoşuma gitmedi: Çünkü biricik odamız, ailemiz efradını arttırmaya pek te müsait değildi. Bu yeni misafiri defetmek tecrübesini yaptım:

— At şu mendeburu dedim.

Fakat kızımın ahlâkı daha sekiz yaşından itibaren kendini göstermeğe başlamıştı:

— Baba, rica ederim...

Bu cümle çok kat'î söylenmiş ve bu kat'iyyete yaraşan bir jestle kuvvetlendirilmişti.

Köpeği kovamıyacağıma iyice aklım yattıktan sonra kızıma sordum:

— Peki bunun ismi ne olacak?.

— Bunu sonra düşünürüz.

Bu hâdiseden iki gün sonra Şalka yüzünden ilk rezalet koptu. Oda komşumuz Lukerya İvanovna karanlık koridorda Şalkanın üzerine basmış ve korkarak müthiş bir feryat koparmıştı. Lukerya İvanovna hem feryat ediyordu, hem de köpeği «şalava» sözile kovalıyordu. Bu kelime, ömrünün sonuna kadar, bir beddua gibi hayvanın yakasına yapıştı. Bu tabir, ağılebi ihtimal bir köy tabiri idi. «Sürtmek» mastârından geliyordu. «Sürgün» manasına gelebilirdi. Bu kelimeyi işiten Ninuçkanın gözleri parladı. Geniş bir te-bessümle:

— Baba, dedi, ne enfes istem! Biz köpeğe Şalka adını taksak nasıl olur?..

Bu suretle köpeğin ismi Şalka kaldı. Şalka hakkında ne söyleyebilirim?.

Köpek, bütün hemcinsleri gibi bir hayli zeki idi. Sıkı, mütevazıdı. Merdivenlerden ayak sesleri duyduğunda zaman kulaklarını kabartır, dikkat-

le dinler ve havlamağa başlardı. Her gelene havlardı. Bunu yapmakla, vazifesini bildiğini, boşuna ekmeğe -mediğini göstermeğe çalışırdı.

Havalar soğuk gittiği müddetçe avluya pek iltifat etmezdi. Çıktığı zamanlarda, kulakları kısılmış bir halde pek çabuk geri döner ve bir ayağını kaldırmak suretile bir kaç dakika üç ayağı üzerinde dururdu. Maamafih avlu onu çekmiyor değildi. Havalar ısınır ısınmaz, bazan resmen, bazan da gizlice avluya fırlardı. Avluda bütün köşeleri, bütün deliği deşigi dolaşır, hepsinin önünde ayrı ayrı durur, her şeyi koklardı. Onu en fazla alâkadar eden çöp tenekeleri idi. Sık sık sokağa kadar uzandıği da vâkidi. Otomobilleri, tramvayları hiç sevmezdi. Onların geçtiğini gördükçe üzerlerine atılır, yoruluncuya kadar onları kovalar, tıkanınca kadar havlardı. Bu, hiç şüphesiz yok, köylü tabiatının icap ettirdiği bir nevi muhafazakârlıktı. Şalka, otomobillere, tramvaylara saldırmak köpeklerce kabul edilen bütün hücum kaidelerine riayet ederdi: Evvelâ onun peşinden koşar, sonra ona yetişir, onu geçer, en sonra da cepheden ona saldırmaya başlardı. Bu saldırmalarında bazan müvaznesini kaybeder, sırtüstü yuvarlandı. Bu vaziyetlerde tekerleklerin mukabil hücumundan kendini güçlükle koruyabilirdi.

Bir sabah Ninuçka ağırlıyarak beni uyandırdığı zaman hiç te şaşmadım:

— Baba, Şalkayı çignemişler. Çabuk koş. Çabuk, çabuk...

Giyinmeğe bile vakit bulamadan Ninuçkanın peşinden ben de sokağa fırladım. Manzara korkunçtu: Şalka, kaldırımların üzerine boylu boyunca uzanmış, yatıyordu. Etrafında ıslak bir kırmızılık vardı. Maamafih başı kalıktı. Çehresinin ifadesi, ilk tanıştığımız günkü ifadesini andırıyordu: Artık ona kimsenin yardım edemeyeceğine inanmış bir hali vardı.

Fakat Şalka yanılmıştı. Hayata inanamamak dünyanın en kötü görüşlerinden biridir. Bir çok köpeklerin zannı hilâfına insanlar o kadar fena değil -lerdir.

Açıkça söylemek lâzım gelirse Şalkayı kurtarmak için büyük bir arzu beslemiyordum. Vâkıa ben de ona acımayor değildim. Hattâ onu, ellerimin üzerinde evin içine kadar götürmüş -tüm. Fakat bu, ona bir iyilik yapmaktan ziyade küçük Ninuçkaya yaranmak içindi.

Şalkanın yaraları öldürücü değildi. Arka ayaklarından biri ezilmiş, bir yan sakatlanmıştı.

Maamafih hayat durmadan yürüyor, günler bir biri ardınca geçiyordu. Canlı mahlûkun her şeye adapte olmak kabiliyeti Şalkada da vardı. Şalka, hiç bir şey olmamış gibi öteye beriye koşmağa başladı. Fakat artık üç ayağıle koşuyor, âdeta zıplayıyordu. Hepimiz de buna alıştık. Hattâ onun sık sık dışarı çıkışlarına, üç ayağı üzerinde zıplayarak ve bir yanını eğerek diğer köpeklerle arkadaşlık edişine bile alıştık. Bazan pencereden çok enteresan manzuralar bile seyrettik.

Şalka, yavaş yavaş komşularla da ahablığı ilerletmeğe başladı. Sıcak kanlı idi. Bilhassa Ninuçkaya çok bağ-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

" Son Posta "nın tefrikanı: 29

151 numaralı şehit

(Ertuğrul faciasına karışan aşk macerası)

Yazan : A. R.

Entelicens Servis merkeze verdiği bir raporda şöyle söylüyordu : " Ertuğrul demir olsa bile Haliçin köhne köprülerini geçerek Marmara denizine çıkmaya muktedir değildir. "

Sonra.. İngilizler, (Ertuğrul)un bu sefere çıkacağına pek o kadar emin değillerdi. Hattâ o derecede ki; tam hareket anında, evhamlı padişahın bu seferden vazgeçeceğine büyük bir kanaat beslemektelerdi... Aynı zamanda, bu uzun ve tehlikeli seferin mes'uliyetini yüklenecak bir Türk kaptanı mevcut olduğuna bir türlü kanaat getirememektelerdi.

Sonraları gizlice şayi olduğuna göre Entelicens servisin İstanbulda bulunan ajanları, Londraya gönderdikleri son bir raporda:

[Müsterih olunuz. Ertuğrul fırka teyini; demir olsa bile, Haliçin iki köhne köprüsünü geçerek Marmara denizine çıkmağa bile muktedir değildir.] Demişlerdi.

Fakat (Ertuğrul), bu iddianın aksini ispat etmişti. Evvelâ Haliç köprülerini, sonra Marmara denizini, ve daha sonra da Çanakkale boğazını muvaffakiyetle geçmişti.. doğruca (Marmaris) limanına gelerek demirlemişti. Orada da kırk sekiz saat zarfında kömür alarak bu noksanını da ikmal ettikten sonra, Akdenizin cenup sahillerine doğru ilerlemişti... İşte; bunun içindir ki, Londradaki Entelicens servis bürolarında da bir telâş başgöstermişti.

★

Gemi; Marmarisin zümrüt gibi yemyeşil sahillerine veda ederken, (Suad) in kalbi sevinç içinde idi. Çünkü; senelerdenberi okuduğu denizcilik hikâyelerinde, türlü şekillerde tasvir edilen açık denizleri görecekti. Temmuzun 9 zuncu günü akşamı, güneş grup ederken Marmaristen hareket etmişlerdi. O akşam Suat, geminin güpeşesine kollarını dayamış.. Egenin sakin ufuklarında ağır ağır denize gömülen kızıl güneşi seyretmişti.

Omuz başında bir ses yükselmişti. — Güneş, temiz battı. Yarın hava, güzel olacak.

Suat, başını çevirmişti... Gözleri; güneşin son ışıklarile gül rengi alan bir çehre üzerinde temerküz etmişti. Ve, birdenbire kalbinde doğan konuşma ihtiyacile söze girişmişti;

— Güneş temiz battı, ne demektir efendim?..

Karşısındaki genç mülâzim, güler cevap vermişti.

— Ooo!.. Galiba, denizciliğe çok meraklısın, sübyan?..

— Evet, efendim.

— Güneşin temiz batması demek.. güneş denize batarken etrafında hiç bir bulut parçası bulunmaması demektir.

İdi. Fakat bu bağlılık, onun diğer ahbablar, diğer dostlar bulmasına bir mâni teşkil etmiyordu. Onun karnını doyururlar, okşarlar, peşlerine takıp şuraya buraya götürürlerdi. Vazifeleri gittikçe çoğalmağa başlamıştı. Sabahları Ninuçkayı mektebine kadar götürürdü. Oradan koşu koşu geri döner, beni işime kadar geçirmeğe hazırlanırdı. Beni bıraktıktan sonra gene nefes nefese eve döner ona «Şalava» ismini takan komşuyu pazara kadar götürürdü.

Gündüzleri de sütninelerin hava almağa çıkardıkları küçük çocuklara avluda bekçilik yapardı. Arada da fırsat buldukları, tramvaylara, otomobillerle saldıırı, çöp tenekelerini de ziyaret etmeği unutmazdı.

Bütün bunları hakkıyla yapabilmeğe oldukça yorgunluğa bağlı idi. Bihassa Baharda gebe kaldıktan sonra bu işler ona daha ağır gelmeğe başladı. Eski çevikliğini kaybetmişti. Bunun için, zamanında herkese gitmek, zamanında işlerini bitirmek, zamanında herkesin yemeğine yetişmek hakikaten

— Böyle olursa, ertesi gün hava güzel mi olur, efendim?..

— Eh.. yüzde yetmiş, güzel olur. Eğer, aksi havalalar zuhur etmezse...

— Aksi havalalar, ne demektir, efendim?..

— Muhelif rüzgârlar demektir... Gözlerimden anlıyorum. Galiba, onu da soracaksın. Fakat; onu anlatmak, uzun kaçar. Bir boş zamanımda beni bul da sana anlatayım.

— Teşekkür ederim, efendim...

Genç mülâzim, ellerini pantolonunun ceplerine sokmuş, uzaklaşmaya başlamıştı. Suat, derin nazarlarla arkasından bakmıştı.

— Ah, ne olurdu?.. Keşke, ben de erkek olsaydım... İşte, tıpkı bunun gibi güzel bir zabıt olurum.

Diye mırıldanmıştı.

Ertesi sabah, - uzaktan bir zümrüt kitlesi gibi görünen - Rados adasının dağlarını da geride bırakmışlar; artık engin denizlere dalmışlardı.

Gemide, yepyeni bir hayat başlamıştı... Bütün zabitan ve efrat arasında umumî ahenk devam etmekle beraber, dostlar ve arkadaşlar ayrı ayrı bir takım guruplar yapmışlardı.

Midelerini çok sevenler, (beşinci kaptan- sol kolağası, Tophaneli Tefvik kaptan)ın etrafında toplanmışlardı... Tefvik kaptan, (kozina) (1) nin ve ahçuların diktatörü idi. Vardiya çıkar çıkmaz doğruca kuzinaya gider, pişen yemekleri ayrı ayrı tetkik ederdi. Çok zaman da, ocağın başına bizzat geçerdi. En büyük maharetini, balık kızartmakta gösterirdi... Altın gibi kızarmış olan bahkları, uzun kayık tabakların içine dizdiği zaman, bunlara imrenmemek mümkün değildi.

Tefvik kaptanın gurupuna, bir grup daha iltihak etmişti. Bunlar da, geminin (incesaz takımı) idi... Bu takımın başına, çarhçı zabıtlarından (sol kolağası - Hacı Şevki efendi) geçmişti.

Hacı Şevki Efendi, iyi bir (kanun) üstadı idi. Fakat, kanunu gemiye getirilirken kursağını patlattıkları için, bunun bir yenisini bulup yapıncaya kadar, Şevki efendi bir hayli sıkıntı çekmişti.

Saz takımının diğer erkânına gelince:

Yüzbaşı Lûtfi Efendi — Keman.

Müzika zabiti mülâzim İsmail Efendi — Filüt.

Genç mühendislerden Ahmet Efendi — Ut.

Makine zabıtlarından yüzbaşı Cemal Efendi — Hanende.

(Arkası var)

(1) Mutfak.

güçleşmişti.

Biz başka bir eve taşınınca Şalka'nın hayatı büsbütün mürekkepleşti. Onu yeni evimizde hapsedmek gayri mümkün bir hale gelmişti. Ninuçkayı mektebine kadar geçirdikten, beni de daireme bıraktıktan sonra eskisinden fazla bir sür'atle eski evimize koşar, işine gitmek için hazırlanan komşumuzu, işine kadar refakat ederdi. oradan tekrar eski evimize döner, Lukerya İvanovna ile pazara kadar giderdi.

Şalka, akşamları, pek geç ve bitkin bir halde yeni evimize gelirdi, Ninuçka onu paylardı:

— Seni edepsiz seni... Bütün gün nerelerde sürtersin?.. Kim bilir kimlerle gidiyorsun?.. Allahın belâsı seni!

Şalka kulaklarını diker, kuyruğunu sallardı. Çünkü ona hitap ediliyordu. Halbuki Şalka, ne şekilde olursa olsun kendisine hitap edilmesinden pek hoşlanırdı. Hattâ bir konuşma esnasında kendi ismi geçse, gene kuyruğunu sallamağa başlardı. Egoizmin yalnız insanlara münhasır olmadığı malûm

bir keyfiyettir.

Şalkanın ölümü pek hazin oldu. Bir gün işimden eve dönüyordum. Daha merdivenlerde iken bir ağlama duydum. Ağlayan Ninuçka idi. Adeta meraklandım. Dairemize girdiğim zaman, ağlının yalnız Ninuçka olduğunu gördüm. Bütün evdekiler de ağlıyordu. Bundan yirmi dakika kadar evvel bir tramvay Şalkayı çignemiş ve öldürmüştü.

Şalkayı, arka kapının yanındaki arsaya gömdük. Mezarın yanında bir de ağaç vardı.

Şimdi oralarda ne toprak var, ne de ağaç. Oralara döşenen asfalt, değil yalnız Şalkanın mezarını, fakat oralardaki o eski toprağı bile örtmüştü.

" Son Posta "nın Tarihî Tefrikanı : 72

SÜMER YILDIZI

TUNÇAY

Yazan : Celâl Cengiz

Sama Prensesin sillesine ugramıştı o artık Gudeanın kızını sevmiyordu

O gece başbaşa kaldığı yeni dostlarından hiç birisi onu rahatsız etmemişti.

Karınca'nın mideleri şişkindi ve bir köşede küme halinde yatıyorlardı.

Sama, bodrumun bir kenarına oturdu. Kahraman delikanlı oğüne kadar hiç kimseye bir fenalık yapmamış, hiç kimsenin gönlünü kırmamıştı.

— Bana bu işkenceyi neden yapıyorlar?

Diye düşünürken bacağına arasından bir karınca'nın geçtiğini sezdi.. elini uzattı. karınca'nın sivri boynuzları parmağına takıldı.. ürktü.. ayaklarını topladı.

— Bu mahlûklarla acaba ne kadar zaman başbaşa kalacağım?

Diye mırıldandı.

Bu, belliydi ki karnı doymamış karınca'lardan biri idi. Ve böyle midelerini şişirmeden köşede bucakta kalan karınca'nın sayısı gittikçe artıyordu.

İşte bir tane daha..

Samanın ensesini ısırmağa başlayan bir diğer karınca'nın boynuzları bu suçsuz delikanlının rahatını kaçırmıştı.

Sama, uyumak şöyle dursun, yerde bile oturamıyordu.

Omuzundaki karınca'yı yere attı.. bir başkası bacaklarına sarılmıştı. O artık karınca silkmeğe ve hücumlarına arttıran bu tehlikeli mahlûklarla mücadele etmeğe başlamıştı.

Sama mücadeleden, kavgadan yılmaz bir muharıpti. Fakat, bu, ne harpte dövüşse benziyordu; ne de pehlivanlarla boğuşmaya..

Sama karınca'larla çarpışmak, onlara mağlûp olmamak için bu alçak tavanlı bodrumda ne yapabiliirdi?

Suçunu düşündü.. zenci hizmetçiye söylediklerini hatırladı. Ve prensesin sillesine uğradığını anlamakta geçimedi. O artık Gudeanın kızını sevmiyordu.

— Bu kadar tehlikeli bir kızla ben evlenemem. Yarın kızarsa, benim karnımı da mâbutlara nezretmekte tereddüt etmiyecek.

Diyordu.

Sama bu vaziyet karşısında, bu işkenceden kurtulsa bile artık Gudeanın gözünden de düşmüş olacaktı.

O, bu işkenceden kurtulacağından emindi. Eğer Gudea kendisini idama mahkûm etmiş olsaydı, (Ölüm kuyusu) na atmakta tereddüt bile etmezdi.

Sama karınca'lar yuvasına atılanların kısa işkence gördükten sonra kurtulduklarını gözile görmüştü.

Sama kurtulacaktı. Fakat nasıl ve

ne zaman?..

Bunu kestiremiyordu.

Aradan bir kaç saat geçmişti. Birdenbire bodrum kapısının açılması, Samanın kurtuluş ümidini arttırmıştı.

Kapının önünde karşılıklı bir nöbetçi duruyordu. Sama kapıya atıldı:

— Biraz ışık görebilir miyim?

Nöbetçi karşısını uzattı:

— Yasak..

Sama boğuk bir sesle sordu:

— Burada ne zamana kadar kalacağım?

— Bilmiyorum.

— Kral beni hâlâ affetmedi mi?

Burada bir gece bile geçirmeyen adamın af beklemesi gülünç olmaz mı?

— O halde neden geldin buraya?

— Sana yiyecek getirdim..

— Bana su getirseydin, daha çok hoşuma gidecekti.

Nöbetçi bir desti uzattı:

— Onu da getirdim. Fakat, destiyi karınca'lardan koruyabilecek misin?

— İlk önce içimi serinletiyim.. artarsa karınca'lara da ikram ederim.

Nöbetçi güldü:

— Burada bile şakalaşmak fırsatını buluyorsun?

— Henüz ölmedim.. mademki yaşıyorum. Gülmeme bir mâni var mı?

— İşkenceden de yılmıyorsun galiba?

— Zaten bütün ömrüm işkence içinde geçti. Faka, bu karınca'lar da insanı çok rahatsız ediyorlar. Kral keşki benim kollarımı bağlatıp bir ağaca astırsaydı. Şimdi vücudümde bir acı değil, kafamın içinde bir ızdırıp duyuyorum.

— Vücudünüzde acı duyacak zaman uzak değildir. Karınca'lar acıkmağa başlarsa..

Sama nöbetçinin sözünü kesti:

— Ne olacak? Beni yiyecekler mi sanıyorsun?

— Herhalde hepsi birden saldıracaklar..

— Merak etme! Onlar beni kolay kolay yiyemezler. Sen bir kuzunun bir deveyi yuttuğunu duydun mu hiç?..

— Bir kuzunun bir deveyi yuttuğunu duymadım ama, bir küçük çiyanın koskocaman bir su aygırını zehirleyip öldürdüğünü gözümle gördüm.

Sama acı acı güldü:

— Bu karınca'lar beni burada öldürürlerse, Elâmin bütün cinleri de Gudeanın beynini oyarlar. Haydi git, ona haber ver; beni bu gece buradan çıkar maza, o da yatağında rahat yatamıyacaktır. Biraz sonra Suz şehrinin bütün cinlerini buraya çağıracağım!

Nöbetçi cinlerden çok korktuğu için, bu sözleri duyar duymaz bodrumun kapısını kapadı ve sür'atle sarayın üstkatına çıktı.

Sumer Türkleri orta Asyadan Dicle-Firat kıyılarına yerleştikleri günden beri cin ve peri hikâyelerini yalnız Elâmlardan duymuşlardı. Son günlerde Tanzerin yeğeninin - sihirbaz Mayanın yaptığı bir sihirle - göze görünmez bir hale gelmesi yalnız Gudeayı değil, bütün saray ve şehir halkını da telâşa düşürmüştü.

Samanın yanından ayrılan nöbetçi Gudeaya koşarak:

— Samayı affetmezseniz, biraz sonra sarayı cinler saracakmış!

Dedi ve Samanın sözlerini birer birer krala anlattı.

Gudeanın hiddeti henüz geçmemişti.

Gudea Samanın prensese karşı alakasızlığını gördükçe hiddetleniyordu. Onun kızını ne krallar ve kral oğulları istemiyordu.

O gece başbaşa kaldığı yeni dostlarından hiç birisi onu rahatsız etmemişti.

Karınca'nın mideleri şişkindi ve bir köşede küme halinde yatıyorlardı.

Sama, bodrumun bir kenarına oturdu. Kahraman delikanlı oğüne kadar hiç kimseye bir fenalık yapmamış, hiç kimsenin gönlünü kırmamıştı.

— Bana bu işkenceyi neden yapıyorlar?

Diye düşünürken bacağına arasından bir karınca'nın geçtiğini sezdi.. elini uzattı. karınca'nın sivri boynuzları parmağına takıldı.. ürktü.. ayaklarını topladı.

— Bu mahlûklarla acaba ne kadar zaman başbaşa kalacağım?

Diye mırıldandı.

Bu, belliydi ki karnı doymamış karınca'lardan biri idi. Ve böyle midelerini şişirmeden köşede bucakta kalan karınca'nın sayısı gittikçe artıyordu.

İşte bir tane daha..

Samanın ensesini ısırmağa başlayan bir diğer karınca'nın boynuzları bu suçsuz delikanlının rahatını kaçırmıştı.

Sama, uyumak şöyle dursun, yerde bile oturamıyordu.

Omuzundaki karınca'yı yere attı.. bir başkası bacaklarına sarılmıştı. O artık karınca silkmeğe ve hücumlarına arttıran bu tehlikeli mahlûklarla mücadele etmeğe başlamıştı.

Sama mücadeleden, kavgadan yılmaz bir muharıpti. Fakat, bu, ne harpte dövüşse benziyordu; ne de pehlivanlarla boğuşmaya..

Sama karınca'larla çarpışmak, onlara mağlûp olmamak için bu alçak tavanlı bodrumda ne yapabiliirdi?

Suçunu düşündü.. zenci hizmetçiye söylediklerini hatırladı. Ve prensesin sillesine uğradığını anlamakta geçimedi. O artık Gudeanın kızını sevmiyordu.

— Bu kadar tehlikeli bir kızla ben evlenemem. Yarın kızarsa, benim karnımı da mâbutlara nezretmekte tereddüt etmiyecek.

Diyordu.

Sama bu vaziyet karşısında, bu işkenceden kurtulsa bile artık Gudeanın gözünden de düşmüş olacaktı.

O, bu işkenceden kurtulacağından emindi. Eğer Gudea kendisini idama mahkûm etmiş olsaydı, (Ölüm kuyusu) na atmakta tereddüt bile etmezdi.

Sama karınca'lar yuvasına atılanların kısa işkence gördükten sonra kurtulduklarını gözile görmüştü.

Sama kurtulacaktı. Fakat nasıl ve

ne zaman?..

Bunu kestiremiyordu.

Aradan bir kaç saat geçmişti. Birdenbire bodrum kapısının açılması, Samanın kurtuluş ümidini arttırmıştı.

Kapının önünde karşılıklı bir nöbetçi duruyordu. Sama kapıya atıldı:

— Biraz ışık görebilir miyim?

Nöbetçi karşısını uzattı:

— Yasak..

Sama boğuk bir sesle sordu:

— Burada ne zamana kadar kalacağım?

— Bilmiyorum.

— Kral beni hâlâ affetmedi mi?

Burada bir gece bile geçirmeyen adamın af beklemesi gülünç olmaz mı?

— O halde neden geldin buraya?

— Sana yiyecek getirdim..

— Bana su getirseydin, daha çok hoşuma gidecekti.

Nöbetçi bir desti uzattı:

— Onu da getirdim. Fakat, destiyi karınca'lardan koruyabilecek misin?

— İlk önce içimi serinletiyim.. artarsa karınca'lara da ikram ederim.

Nöbetçi güldü:

— Burada bile şakalaşmak fırsatını buluyorsun?

— Henüz ölmedim.. mademki yaşıyorum. Gülmeme bir mâni var mı?

— İşkenceden de yılmıyorsun galiba?

— Zaten bütün ömrüm işkence içinde geçti. Faka, bu karınca'lar da insanı çok rahatsız ediyorlar. Kral keşki benim kollarımı bağlatıp bir ağaca astırsaydı. Şimdi vücudümde bir acı değil, kafamın içinde bir ızdırıp duyuyorum.

— Vücudünüzde acı duyacak zaman uzak değildir. Karınca'lar acıkmağa başlarsa..

Sama nöbetçinin sözünü kesti:

— Ne olacak? Beni yiyecekler mi sanıyorsun?

— Herhalde hepsi birden saldıracaklar..

— Merak etme! Onlar beni kolay kolay yiyemezler. Sen bir kuzunun bir deveyi yuttuğunu duydun mu hiç?..

— Bir kuzunun bir deveyi yuttuğunu duymadım ama, bir küçük çiyanın koskocaman bir su aygırını zehirleyip öldürdüğünü gözümle gördüm.

Sama acı acı güldü:

— Bu karınca'lar beni burada öldürürlerse, Elâmin bütün cinleri de Gudeanın beynini oyarlar. Haydi git, ona haber ver; beni bu gece buradan çıkar maza, o da yatağında rahat yatamıyacaktır. Biraz sonra Suz şehrinin bütün cinlerini buraya çağıracağım!

Nöbetçi cinlerden çok korktuğu için, bu sözleri duyar duymaz bodrumun kapısını kapadı ve sür'atle sarayın üstkatına çıktı.

Sumer Türkleri orta Asyadan Dicle-Firat kıyılarına yerleştikleri günden beri cin ve peri hikâyelerini yalnız Elâmlardan duymuşlardı. Son günlerde Tanzerin yeğeninin - sihirbaz Mayanın yaptığı bir sihirle - göze görünmez bir hale gelmesi yalnız Gudeayı değil, bütün saray ve şehir halkını da telâşa düşürmüştü.

Samanın yanından ayrılan nöbetçi Gudeaya koşarak:

— Samayı affetmezseniz, biraz sonra sarayı cinler saracakmış!

Dedi ve Samanın sözlerini birer birer krala anlattı.

Gudeanın hiddeti henüz geçmemişti.

Gudea Samanın prensese karşı alakasızlığını gördükçe hiddetleniyordu. Onun kızını ne krallar ve kral oğulları istemiyordu.

Gudea Samanın zenci hizmetçiye söylediği sözleri hatırladıkça onu mâbutlardan birine kurban vermeyi ve bu suretle vücudünü ortadan kaldırmağı bile düşünüyordu. Fakat, ne yapacağı, ortada gözle görülemeyen bir tehlike vardı: Tanzerin yeğeni Elâm cinleri gibi ortada dolaşiyor ve önüne geleni rahatsız ediyordu. Gudeanın bir endişesi vardı:

— Ya Sama da Tanzerin yeğeni gibi, göze görünmez bir hale gelirse?..

Tanzerin yeğeni de sarayın zindanından göze görünmez bir hale gelerek kaçmamış mıydı?

Sama da onun gibi.. cinler gibi, göze görünmez bir halde, hapsedildiği bodrumdan çıkacak olursa, Gudea onu bir daha nasıl ele geçirecekti?

Sama üstelik kralı cinlerle de tehdit ediyordu.

Gudea sihirbazları saraya topladı.

— Sama bodrumdan kaçacak olursa, onu yakalayabilir misiniz?

Diye sordu:

Sihirbazlar Tanzerin yeğenini ele geçiremedikleri için, Gudeayı sevindirecek bir cevap veremediler.

— Böyle bir aslanı affetseniz daha iyi olur!

Dediler. Gudea uzağı görür bir hükümdardı.. kızına uyarak Samaya verdiği cezayı affetti:

(Arkası var)

Türk Hava Kurumunun Motörlü Tayyare Mektebi

- 1 — Ankarada Türk Hava Kurumunun Merkez binasının arkasında yapılacak motörlüğü Tayyare mektebinin inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme 9/Mart/1937 salı günü saat on altıda Ankarada Hava Kurumu Merkez binasında yapılacaktır.
- 3 — Keşif bedeli (149,808) liradır.
- 4 — Muvakkat teminat (8740) lira (40) kuruştur.
- 5 — Münakasa şartnamesi, inşaat şartları, plânlar (25) lira verilerek Hava Kurumu Merkez binasından alınacaktır. (1018)

Belediyeler Bankasından:

Ankarada Hukuk Fakültesi yanında inşa edilmekte bulunan Belediyeler bankası için yapılacak mobilya, mefruşat ve dekorasyon işleri, aşağıdaki şartlar altında ve kapalı zarf usulile ve on beş gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

- 1 — İşin muhammen bedeli 33.000 Türk lirasıdır.
- 2 — Eksiltmeye konulan mobilya, tefrişat ve dekorasyon işlerinin nelerden ibaret olduğu eksiltme şartnamesiyle, mukavelename projesinde ve bunlara bağlı plân, resim ve projelerde gösterilmiştir.
- İstekliler bu evrak ve resimleri bankanın İstanbulda Galatada Bahtiyar hanında bulunan kontrol mimarı Bay Seyfettin'in bürosunda yirmi lira mukabilinde alabilirler.
- 3 — Eksiltme: 8/Mart/1937 pazartesi günü saat 15 de Ankarada Belediyeler Bankası İdare meclisi huzurunda yapılacaktır.
- 4 — İsteklilerde bulunması şart olan vasıflar:
  - A — Eksiltmeye konulan mobilya işini yapabilecek kudret ve kabiliyeti haiz hali faaliyette mobilya fabrika veya imalâthane sahibi olmak.
  - B — Son üç sene içinde bir defada lâakal 30.000 liralık bir mobilya işini nizasız ve ihtilâfsız olarak muvaffakiyetle başarmış olmak.
  - C — Asgari 30.000 liralık itibarı malisi bulunmak.
  - D — Muhammen bedelin % 7,5 u nisbetinde muvakkat teminat vermek.
- 5 — İstekliler teklif mektuplarını ve şartnamede yazılı diğer vesikaları azami 8/Mart/1937 pazartesi günü saat 12 ye kadar Ankarada Belediyeler Bankasına göndermiş olmaları ve eksiltme saatinde bizzat veya vekillerinin eksiltmede bulunmaları lâzımdır. «381» «973»

İstanbul Liman İşletme idaresinden:

- 1 — Galata Rıhtımının 150 metrelik kısmının terfi ameliesinin açık pazarlığı 3 Mart Çarşamba günü saat 10 da Şefler Encümeninde yapılmak üzere tehir edilmiştir.
- 2 — Bu amelienin bitme müddeti 937 Eylül nihayetine temdit edilmiştir.
- 3 — İstenildiği takdirde Rıhtımda inşaat mahallinde kullanılmak üzere Prizman gündeliği 20 ve yarım gündeliği 10 liradanidarece kiralanacaktır.
- 4 — Her türlü izahat Merkez Rıhtım Hanında Rıhtım Tamirat Bürosundan alınacaktır. «1098»

Maliye Vekâletinden:

1/6/1937 Tarihinden itibaren tedavül mevkiinden kaldırılacağı evvelce ilân edilmiş olan nikel 25 kuruşluklarla bronz 10 kuruşlukların 1/Kânunuevvel / 1937 tarihine kadar tedavül mevkiinde kalmasının takarrur etmiş olduğu ilân olunur. (443) (1108)

İstanbul Dördüncü İcra memurhüğünden: Tamamına (4760) lira kıymet takdir olunan Tatavla'da Pınarçı Hırsto mahallesinin Tatavla caddesinde eski 39 yeni 216 numaralı iki tarafı mukaddeme Kaliyopi elyevm Nikola Galanos ve Kleopatra haneleri diğer tarafı Viniros ve Ehalini menzilli ve bahçesi tarafı rabii tariki âm ile mahdud kayden miktarı zirai gayri muharrer ve mahallen umum mesahası 104 metre murabbaında görülen ve 62 metre murabbaı mahallin binayı üst tarafı bahçeyi teşkil eden bölme ve bedden duvarları kârgir olan mabahçe bir bahçe dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Eyaft: Demir kapısından içeri girildiğinde mermer antre, bir koridor üzerinde iki oda bir kiler, kresimin bir teras. Bodrum kat: Çimento bir koridor üzerinde merdiven altı kömürlük, bir oda, zemini çimento alafrağca ocaklı bir mutfak, mermer musluklu iki yalak, çamaşır kazanı, helâ, bir kiler. Birinci kat: Bir koridor üzerinde iki oda (birinde balkon birinde çıkma vardır). Zemini kresimin termosifonlu banyo. İkinci kat: Birinci katın aynı olup banyo yerinde mutfak ve alafrağca helâ, iki teras. Bahçede meyva ağaçları ve müşterek bir kuyusu, zemini çimento gezinti mahalli vardır. Elektrik su ve hava gazı mevcuttur. Mezkûr gayri menkulün tamamı açık arttırmaya vaz'edilmiştir.

Arttırma peşnidir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammeninin % 7,5 nisbetinde pey akcesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hâmil olmaları icap eder. Müterakim vergi, tanzifat, tenviriyeye ve vakif borçları borçluya aittir. Arttırma şartnamesi ilân tarihinden itibaren dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 5/4/1937 tarihine müsadif pazartesi günü dairemizde saat 14 den 16 ya kadar icra edilecek, birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammeninin % 75 ini bulduğu takdirde üste bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdit edilerek 20/4/1937 tarihine müsadif salı günü saat 14 den 16 ya kadar dairede yapılacak

İstanbul Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden:

Beyoğlu, Taksim Majik sinema ve film T. A. şirketinin Beyoğlu, İstiklal caddesi Fransız tiyatrosunda apartmanında mukim Bay Nikolaki Metaksates zimmetinde 24/4/1935 tarihli mukavelename ile kira bedelinden bakiye alacağı olan 2000 liranın tahsili emrinde 936/1022 N. ile açtığı dava üzerine gönderilen davetiye arkasındaki meşruhattan müddealehyin ikametgâhi meçhul olduğu anlaşılarak bilâ tebliğ geri geldiğinden ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş olmakla mahkeme divanhanesine asılan dava arzualine 10 gün zarfında cevap vermesi ve muhakeme günü olan 14/4/1937 çarşamba günü saat 14 de Yenipostane binasında vaki mahkememizde hazır bulunması veya bir vekil göndermesi lüzumu ve aksi takdirde غيابina muhakeme icra edileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (808)

İkinci arttırma neticesinde en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 cı maddesine tevfiğin hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan ipotekli alacaklarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerle birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriyeye ve tanziffiyeden ibaret olan belediye rüsumu ve vakif icaresi ve yirmi şehlik evkaf tavizi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 935/3125 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahallen haciz ve taktiri kıymet raporunu görüp anlayacakları ilân olunur. (30541)

BOĞAZIÇI Mecmuası Mart Sayısı çıktı

Memleketimizin en yüksek kalem sahipleri HÜSEYİN CAHİD YALÇIN, AHMED EMİN YALMAN, ABİDİN DAVER, BURHAN CAHİD ve Dr. GALİP ATA'nın en cazip mevzular üzerine en nefis yazılarını.

Yüksek şairlerimiz: MİTHAT CEMAL ve FARUK NAFİZ ÇAMLİBEL'in edebiyatımıza şeref veren manzumelerini okuyacaksınız. Bu nüshada dünyanın cenneti olan Boğaziçinin fevkalâde güzel tablo ve resimlerine hayran kalacaksınız. Mecmuayı; Şirketi Hayriyenin iskele girişlerinde ve bütün müvezzillerde arayınız.

SELÂNİK BANKASI

Fesis tarihi 1888

İdare merkezi:
İstanbul (Galata)
Türkiyedeki şubeleri:

İstanbul, (Galata, Yeniciami);
İzmir, Mersin.
Adana bürosu
Yunanistandaki şubeleri

Selânik, Atina, Pire.

Her nevi banka muamelâtı
İstanbul ve Galata şubelerinde
kiralık kasalar

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Eksiltme Komisyonundan:

- 1 — Anadolukavağında sabık Sahil Sıhhiye Merkezi binalarının tamiri için eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 1667 lira 50 kuruştur.
- 2 — Bu işe ait şartname şunlardır:
  - A — İdari şartname
  - B — Fenni şartname
- 3 — İstekliler bu şartnameleri Sekiz kuruş mukabilinde İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Levazımından alabilirler.
- 4 — Eksiltme 2/Mart/1937 Salı günü saat 14 de Galatada Kara Mustafa paşası sokağında merkez satılma komisyonunda yapılacaktır.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin 125 lira 10 kuruş muvakkat teminat parası ile en az 3000 liralık bu gibi işler yaptıklarına dair bir ehliyet vesikası göstermesi şarttır. «937»

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
5. cı keşide 11/Mart/1937 dedir.

Büyük ikramiye: **50.000** liradır...

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Mart/1937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur...

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

5000	Kilo	15/45
12500	»	15/50
8000	»	16/60
10000	»	17/70
35500		

I — Nev'i ve miktarı yukarıda yazılı 35500 kilo çivi şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 12/III/1937 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Kabaşada levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «1035»

Öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

**TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI**

KANZUK SİHHİ BALSAMIN KREMLERİ

Londra, Paris ve Nev - York, Berlin'de güzellik enstitülerinden takdirname ile taltif edilmiş olup beynelmilel sergilerin altın madalyelerini haizdir.

Esmer, sarışın, kumral, her tip için muvafıktır. Güzellik ve cazibeyi artırır. Buruşuklukları, çil ve lekeleri kat'iyyen izale eder. Memleketimizin en kibar mahfillerinin kullandıkları Balsamin kremleridir.

4 Nev'i vardır.

- 1 - Krem Balsamin yağsız beyaz gündüz için
- 2 - Krem Balsamin yağlı pembe gece için
- 3 - Krem Balsamin Acı Badem gündüz için
- 4 - Krem Balsamin Acı Badem gece için

Balsamin kremindeki hassa hiçbir kremde yoktur. Balsamin maddesi memseleri kapatan, cildi gençleştirerek beyaz, yumuşak, mat ve nermi kılan besleyici bir cevherdir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU — İSTANBUL

(Kömür Sergisi)

Kömür yakan vesait ve teshin aletleri beynelmilel sergisi

1937 Martının 26 ıncı Cuma günü Ankara'da Sergievi ve sahasında açılıyor

Sergiye iştirak edenlere olduğu gibi, Sergiyi ziyarete geleceklere de azami kolaylıklar temin edilmiştir.

Her türlü malumat ve fazla izahat için şu adreslere müracaat edilmelidir;
İstanbul: Karaköyde Yataklı Vagonlar Şirketinde Sergi memuru;
Ankara: Sergi Komiserliği.

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları**İ L Â N**

Mütekaidin eytam ve eramil maaşatının iskontosuna Martın altısında başlanacağı ilân olunur. [464]

KAŞE**NEOKALMİN**

GRİP NEZLE BAŞ VE DİŞ AĞRILARINI KESER

Kaç yaşında görünüyorsunuz?

İhtiyarlamakda yaş meselesi mevzu bahis değildir. Belki cildinizdeki "Biocel, tabir edilen tabii ve sıhhatli cevherin mevcudiyeti rol oynar. Cildleri Biocel cevherile zengin olan kadınlar 60 yaşlarında olsa bile yine genç görünürler. Cildiniz, Biocel cevherini kaybetmeğe başladığı vakit 25 yaşında olsanız bile ihtiyarlamış görünüyorsunuz. Kederler ve düşünceler Biocel'i kurutur. Bunun için cildinizi, genç hayvanlarda gizlenmiş cilt hüceyratı merkezinde istihlal edilen taze ve saf Biocel ile besleyiniz. Bu cevher, cildinizi kuvvetlendirmek ve gençleştirmek hassasına maliktir. Tabii Biocel ihtiyatınızı uyandıracak ve cildiniz -buruşukluklar, çizgiler siyah benler gibi- ihtiyarlık alametlerinden kendi kendine kurtaracak ve hakiki devamlı bir gençlik temin edecektir. Halihazırda Biocel cevheri haiz yegâne bir cild unsuru vardır. O da pembe rengindeki Tokalon kremidir. Hemen bu akşam yatmadan evvel tatbik ediniz. Sabah da beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Şayanı hayret bir netice ile karşılaşacaksınız. 72 yaşındaki kadınlarda buruşukluklar zail olacak 50 yaşındaki kadınlar ancak 32 yaşında görünecek ve genç kızlar ise hiç görmedikleri cazip güzellikte bir tene malik olacaklardır. Muvaffakiyet muhakkak ve teminatlıdır. Tecrübe ediniz. Memnun kalacaksınız.

KAYIP — Fatih askerlik şubesinden aldığım terhis kâğıdını kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükümlü olmadığını ilân ederim. 809 İhtiyat eczacı Mustafa Nail

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL
S. Ragıp EMEÇ

Sigara da içseniz**RADYOLİN**

Diş macunu kullanıyorsanız, dişlerinizin daima temiz, daima beyaz, daima sağlam kalacağına emin olabilirsiniz.

RADYOLİN**RADYOLİN**

Diş macunlarının en tesirli ve en nefisidir.

Daima Radyolin!**DAİMON Fenerleri**

Meraklılarına Müjde:

200 ilâ 600 metro ışık veren

DAİMON fenerleri gelmiştir.

İyi ışık almak için yalnız

DAİMON Pilleri

ile

DAİMON Ampullarını

kullanınız, ve her yerde **DAİMON** markasına dikkat ediniz.

REOSİL

Öksürük; Nefes darlığı; Soğuk algınlığı ve Göğüs nezlelerinden sizi kurtaracak en iyi ilaç budur.

Her Eczaneden ısrarla isteyiniz.

İstanbul Gümrüğü Başmüdürlüğünden:

Gümrük satışından: 241.0 kilo manyezit kalsine, 12400 kilo alâti ziraiye. 2803 kilo pamuk çanta ve fişeklik, 1025 kilo matbaa hurufatı, 970 kilo mantar tapa, 70 kilo ipek ipliği, 15 kilo ipek kordela, 7.050 kilo telli ipek mensucat, 7 kilo ipekli elbise. Transit. 2995 kilo pamuk çanta ve fişeklik, 3158-kilo hurda evrak dolabı, 1365 kilo sun'i ipek mensucat, 1450 kilo binek otomobili, 163 kilo cin (içki), 144 kilo videla deri, 6.400 kilo ipek masa ve yatak örtüsünün Münakasa gazetesinin 19/2/1937 günkü nüshası ile ilân edildiğini ve ihale günlerinde ayrıca küçük satışlarda olduğu ilân olunur. (966)

Operatör - Urolog

Dr. Mehmet Ali
İdrar yolları

hastahıkları mütehassısı. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21915

DOYÇE ORIENT BANK

Dresner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü
★ Her türlü banka işi ★

- BU GÜN NE KADAR GÜZELSEN...
- TABİ. "POKER-PLAY" TRAF BİÇİĞİ İLE TRAF OLDUM!